

3/7/28

వ్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

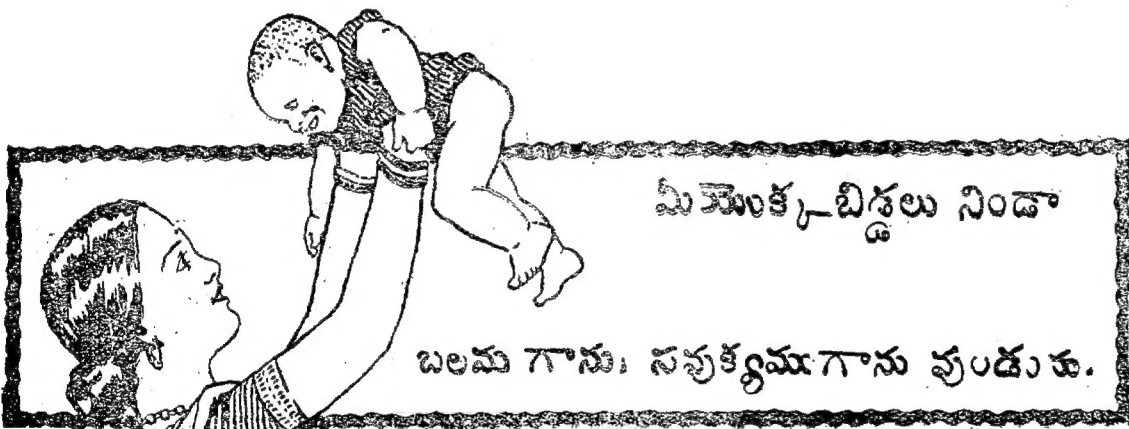
Vol. 15 } డిసెంబరు 1927-వ నం ఆగస్టు నెల 26-వ తేది శుక్రవారము } No. 124
నంబరుము ౧౫ } శ్రీ ప్రభుత్వసామన్యతర శ్రావణమాస బహుళ చతుర్థి. } సంచిక ౧౨౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

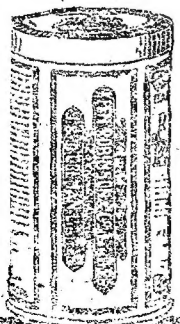
గొప్పగొప్పవారీతే నేలనవలు
యోగ్యతానైమలు పొందియున్నది
తలనొప్పులమాపును, వాయుపోట్ల
కాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్లబొగ్గును, బొటనల భేదించును,
కాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
మరకను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే నెమట పట్టుట
కలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విజేతము
అగో నూడ వాడుచున్నాడు.

అమృతాంజనము అన్ని విధముల/6
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీవా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు కెట్టిపిథి, మద్రాసు
తేక
249, ఫ్రెరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

నిండా తేరిన వైద్యులు చెప్పబడిన, వెయ్యి లేక కలిగిన ఆడవాళ్లు చేయబడిన
సకారముగా మారుచేసి తే మీ బిడ్డలు నిండాబలముగాను, సపుక్యముగాను వుండును తల్లి,
తమ బిడ్డలను రొమ్ముపాలు యివ్వను సక్తిలేకపోయినట్లయితే, బార్లీ నీళ్లతో ఆవుపాలు
గాని, లేక మేకపాలుగాని కలిపి యిచ్చినట్లయితే అది తగిన ఆహారమవును. నీళ్లకలపక
పాలు మాత్రము పోయకూడదు బార్లీ నీళ్లు/సులబముగా జీర్ణము అయినట్లయితే, ఆ
నీళ్లతో కొంచము పాలుచేర్చి పోయవలను. రాబిన్సన్ బార్లీనివీరి బార్లీనీళ్లు కాచి
యివ్వండి చెత్తను చాక్ పోడి కలిపిన బార్లీను వీయవద్దండి. రాబిన్సన్ బార్లీలో
పావారలు బార్లీనీళ్లు, 5, మనసలకు వచ్చి కలిపివ్వాలి. ఆ బార్లీ సుమంగా వుండి
పోవును. అది చేతితో తాళక చేయబడినది.

**ROBINSON'S
PATENT BARLEY**
రాబిన్సన్ బార్లీని వీయండి.

WANTED.

3907

Candidates for Telegraphy and Station Master's Courses. Railway Fare Granted. Suitable Boarding and Lodging arrangements Prospectus on 2 annas Stamp.— Presidency Telegraph College, Royapettah P.O. Madras.

ప్రకృతి

2548

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు/చారిత్రము
కు 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. వి. పి. కిరీట్లు 0-4-0
అవును. ప్రశ్న ప్రాయశ్చాలమును తెలుపవలెను. 1298
హానీమా జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

ఆయుర్వేదావధారణా కరము చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

కంప్రజైషవ్యారత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు.
2046) డాక్టర్ శ్రీహరి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, కృష్ణాపూర్.

మహానూతికాభరణము

శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున తిరు-వై. అశ్వినీ
మిసలి, పులి, చెంచలై సవాటి వీళ్లు/బామ్మలు చేరినవి. చా
లింతలకు పరమావధము. వెల రు 2 కి రు 50/- శేటలూరుచి
కము. వివరములకొరకు వ్రాయుచు.
2126 ఆర రహాయువ శాస్త్రి ముక్త్యాల, కృష్ణా.

శ్రీకృష్ణవతార తత్వము

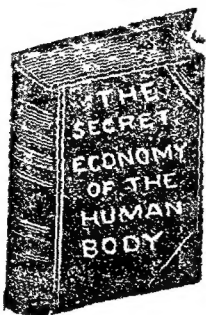
ఇది పురాణరాజములన్నింటిమందియు మానవభారముగా
కుశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల పరిగ్రహించి చగునగా గుంభ
శైలిని వచనరూపమున వ్రాయబడుచున్న ఒకే కుశము. నిలంప
వల్లు శాస్త్రీయమనగా వ్రాయబడినది. మొత్తము 350 పుటలు. ప్రతి
పుటపై 350 పుటలు. ప్రతి పుటపై 350 పుటలు. ప్రతి పుటపై 350
పుటలు. ప్రతి పుటపై 350 పుటలు. ప్రతి పుటపై 350 పుటలు.
మొత్తము 350 పుటలు. ప్రతి పుటపై 350 పుటలు. ప్రతి పుటపై 350
పుటలు. ప్రతి పుటపై 350 పుటలు. ప్రతి పుటపై 350 పుటలు.

అప్పుడే పాల్గొనకూర్చు తయారైవది! త్వరపడుడు!!
 ఆనేకవివేచనలైన క్రొత్తక్రొత్త చిత్రములు
 ఈ హాస్యలో చేర్చబడియున్నవి. త్వరపడుడు!!

శరీర మర్శాస్త్రము

చరణ చరణ సంతోషించెదరు! నీకు కావలసినదియు
 నీ ప్రయోజనములను చాలాలోకాలు వెదకిన కాస్త్రమిదియే!

అల్పభాషలో ఇట్టి పూర్తిరహస్య
 శాస్త్రము ఇదివరకు ఎవరినైనను బహి-
 గంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీని
 లో స్త్రీ పురుషలక్షణములు, వారి
 జీవకర్మ అయినవలయు విలక్షణములు
 శృంగార రహస్యములును, మొగ, ఆడ
 అను శిశు ఉత్పత్తి వివరములు
 ను, పూర్వము మహాబుధులు మర్శ
 నుగా వ్రాసిపెట్టిన పుస్తకమును
 ఇక్కడ 64 విభిన్నచిత్రములతో ముద్రించి యున్నాము.

రూ 1-0-0 చి. పి. ఖర్చు 7 ఆణాలు. 2289
 1237 ఎం. ఎస్. సరస్వతి అందు కంపెనీ,
 నెం. 11 ఆరుముగం 50, సామకాడపేట పోస్టు మైదాన్.

ఆహా!! ఎంతమోసము

శ్రీ గవర్న మెంటువారిచే సహాయము పొందుచున్న
 (State-aided) మా క్షేత్రంలో తయారయినట్లునంటి సిల్కు
 బట్టలు ఇండియాలో ప్రతిమాన్యేట్టులోను 1918 సంవత్సరము
 నుండి అనగా 18 సంవత్సరములనుండి అమ్ముచున్నవనే సంగతి
 అందరకు తెలిసిన విషయమే.

1924 సంవత్సరములో గవర్నమెంటువారి ప్రోత్సాహము
 వల్ల లండనులో జరిగిన బ్రిటిషు ఎంపైరు ఎగ్జిబిషనుకు మా
 సిల్కుబట్టలు పంపించియున్నాము. నదరు బట్టలుకులండనునుండి
 మాకు ఒక మెడలున్న ఒక పర్తి ఫీకటున్న బహుమతి యిచ్చి
 యున్నారు. ఇందువల్ల మాబట్టలయొక్క నాణ్యతను అం-
 దమున్ను మీరే యూహించగలరు.

యివేల కొందరు ప్రజలను మోసపుచ్చే తలంపుతో
 నాణ్యముకానిబట్టలు తయారుచేసి మాబట్టలే అని నమ్మించి
 మోసపుచ్చుచున్నారు.

మాతలాకు ప్రతిబట్టయందును మా పేరువుండును. మా
 పేరుతో వున్న బట్టలంతటా మాబట్టలని నమ్మకలెను. కావల-
 సినయెడల స్వాంతులను పంపిస్తూ ధరలు తెలియపర్చగలము.

ముప్పన సోమరాజు అండ్ వీర్రాజు,

శ్రీ లక్ష్మీ సిల్కు మేన్యూఫ్యాక్చరీంగువర్కుస్
 ప్రొప్రయిటర్స్, పెద్ద పురము
 తెలిగ్రాఫ్ అడ్రెస్ "శిల్కుగుడ్సు" 3358

శ్రీ మద్రహ్మసూత్రములకు

శ్రీ మధ్వాచార్యులవారు రచించిన భాష్యము
 (ఆంధ్ర ప్రతిపదార్థసహితము)
 ప్రథమాధ్యాయము నెల రు 1-4-0

సూత్రభాష్యము (ఆంధ్ర ప్రతిపదార్థ సహితము) 4
 అధ్యాయములనున్న 4 సంచికలుగా ప్రకటింపబడివి.
 ప్రథమాధ్యాయము తయారయినది. 4 సంచికలకు చందాదారు-
 లుగా జేరగోరవారలకు సంచిక 1-కి రు 1-0-0 కివ్వబడును.
 వారు రు 1-0-0 అడ్వాన్సు దరఖాస్తుతో యాదిగవ చిరునా-
 మాకు పంపవలెను.

మాయెడ్ల యాదిగవగ్రంథములుకూడ దొరకును.

శ్రీమద్వేదాంతార్చనవిధి	రు 0-4-0
గురుమంత్రము (స్త్రీలకు)	0-1-0
బాసురి పూర్వజన్మములు	0-8-0
చంటిబిడ్డ (చంటిబిడ్డల వైద్యము తెలుపు గ్రంథము)	0-8-0
బాసవీశవ శతకము	0-2-0

ఖరీదేహాల్ శ్రీనివాసరావు, శ్రీ వేదవ్యాసప్రెస్
 3935 విజయనగరము.

గంధర్వపత్రిక 339.

అయిదుపాత్ర, నాటకము, మేళములు, హాస్యము, సం-
 గీతము, కథలు, అనుష్టుప్భిక్రమ, భాషలు మున్నగు నాగర
 సహస్యధర సచ్చిత్రమాసపత్రిక-సంవత్సరచందా ఒకరూపాయి.
 నూటికి సంచిక ధర. ప్రతివోట ఏజెంట్లు కావలెను.

గంధర్వమహల్-విజయనగరం.

నానాన్వేషణము

మహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

నాలుగవభాగము 13-వ ప్రకరణము

ఇండియను ఒసినియనుపత్రికను ప్రారంభించుట

డిక్టేటర్ నానా పనికి నియమించిననుగూడ చాలా
 తేదు. మరికొందరుగూడ కావలసియుండిరి. రివిగారినిగూర్చి
 వెతుకటి ప్రకరణములలో వివరించియుంటిని. అతడొక వర్తక
 సంఘమున వ్యవస్థాపకుడుగా నుండెను. అతడాపనినివదిలి నా-
 యెడ్ల పనిచేయుట కంగీకరించెను. అతడు వచ్చినపిమ్మట నాకు
 భారము చాలవరకు తగ్గినది.

అప్పుడే ఇండియనుఒసినియను అనుపత్రికను ప్రారంభించ
 వలెనను నుద్దేశము శ్రీయుత మదనజీతుగారికి కలిగినది. ఆయన
 నాపలహానుకీచెను. ఆయన అదివరకే ముద్రాలయము సేర్వర
 చెను గాన నే నంగీకరించితిని. 1902 లో ఆపత్రిక ప్రారంభింప
 బడెను. మొట్టమొదట శ్రీయుత మణికుళాలు నాజరుగారు
 సంపాదకుడుగా నుండెను. కాని చాలకాలమువరకును పత్రికా
 భారమునంతట నే వహింపవలసివచ్చినది. మణికుళాలుగారు
 వ్రాయజాలక పోవుటవలనకాదు. ఆయన భారతదేశమునందట
 చాలకాలమునుండి పత్రికల పని చూచుచునే యుండెను; గాని
 నేను దక్షిణాఫ్రికాలో నుండగా దక్షిణాఫ్రికాకు సంబంధించిన
 చిక్కు సమస్యలనుగూర్చి వ్రాయటం కాయన సాహసంపడు.
 నాయం దాయనకు సంపూర్ణ విశ్వాసముకలదు గాన ప్రధాన
 వ్యాసములను వ్రాయువనిని నా పర మెనరించెను. ఆ పత్రిక
 నేటివరకునుగూడ వారపత్రికగా వెలువడుచునే యున్నది.
 మొదట దానిని గుజరాతి, హిందీ, ద్రవిడ, ఆంగ్లభాషలలో
 ప్రకటించుచుండిరి. ద్రవిడ హిందీ భాగములు సరిగా నుండ
 లేదు. వానినటుల సాగించుట వట్టి మోసమనిగూడ తోచినది.
 వానిని మానివేసిన పిమ్మట నాకు మనశ్శాంతి కలిగినది.

ఆపత్రికకు నేనుగూడ పెట్టుబడి పెట్టవలసినప్పునని
 నాకు మొదట తెలియదుగాని త్వరలోనే పత్రికయొక్క ఆర్థిక
 సీతిని నేను సరిగా గ్రహింపగలిగితిని. సంపాదకుడుగా నేను
 డిక్టేటర్ ను యియ్యకపోయినను నేనే సంపాదకత్వమును
 వహించి యున్నాననువిషయము పాశ్చాత్యులకును భారతీయు-
 లకునుగూడ తెలియియున్నది. పత్రికను ప్రారంభింపవండ
 నుండెనచో నష్టమేమియునులేదు గాన ప్రారంభించినపిమ్మట
 నిలిపివేసినచో చాల ధననష్టమును అపకీర్తియునుగూడ కలు-
 గును. అందువలన నేను చాలసామ్యు పెట్టుబడి పెట్టవలసి వచ్చి-
 నది. కొన్ని నెలలపాటు ప్రతినెలయును 75 పౌనులచొప్పున
 నిచ్చుచుంటిని.

ఆపత్రిక అడటి భారతీయులకు మహోపకార మొన-
 రించెనని నిస్సంశయముగా నేను చెప్పగలను. దానివలన లాభ-
 మును గడింపవలెనను నుద్దేశ్య మెన్నడును కలగలేదు. నేను
 సంపాదకుడుగా నున్నంతకాలమును నాజీవితములోని మార్పు-
 లనుబట్టి పత్రికలోగూడ మార్పులు కలుగుచు నేయుండెను.
 నేను ఎంగుఇండియా నవజీవనపత్రికలు నా జీవితచరిత్ర నెటుల
 ప్రకటించుచున్నవో అప్పుడు ఇండియను ఒసినియనుపత్రిక ఆ-
 టుల ప్రకటించుచుండెను. నేను దాని సత్యాగ్రహమునుగూర్చి
 ప్రతివారమును వ్రాయుచుండువాడను. 1904 మొదలు 1914
 వరకును వడెండ్లపాటు యానడును నేను చెరసాలలో నుంప
 బడినపుడు తప్ప తక్కినకాలములో ప్రతిసంచికలోను నావ్యా-
 సమొకటి ప్రకటింపబడుచునే యుండును. ఆ వ్యాసములలో
 అతిశయోక్తులను అప్రస్తుత ప్రసంగములను యేమియు నుండ
 లేదు. ఆపత్రిక నాకు అపభవసాధనముగా నుండెను. విమర్శ-
 కుల కాక్షేపణాకాశము లభించుకొండనుండెను. ఈపత్రిక విమ-
 ర్శకుల కంతుకప్రాయముగగూడ నుండెను. వెనుకటివలె వారు
 చెలరేగజాలకుండ నుండిరి. ఆ పత్రిక లేకపోయినచో నడట
 సత్యాగ్రహముగూడ కొనసాగియుండెను. సత్యాగ్రహ నిజసి-
 తిని తెలుసుకొనుటకు ప్రజలకందరికిని ఆపత్రికయే ఆధారముగా
 నుండెను గాన ప్రజలు దాని సాతురతతో చదువుచుండిరి. ప్ర-
 జల స్వభావమును సరిగా గ్రహించుటకు నాకది సాధనమ-
 య్యుండెను. ప్రజలతో నిరంతర సంబంధమును కలిగియుండు-
 టయే నా ఆశయమగుటచే విలేజరులు నాకు వందలాదిగా లేఖ-
 లను వ్రాయుచుండిరి. వానినిధది నేను వారికి ప్రత్యుత్తరము

లను వ్రాయుచుండువాడను. దానివలన నాకు మంచి ఫలము
 బడి కలిగినది.

పత్రికానిర్వాహకుల ముఖ్యవిధి నేవయేయను విషయ-
 మును మొదటి నెలలో నే నేను గ్రహింపగలిగితిని. వార్తాపత్రిక
 వలన గొప్పఅధికారము లభించును గాని మితిమీరిన వరదలవలన
 దేశము నాశనముగ నట్లు పరికిలన వ్రాతగూడ చాలహానిని కలి-
 గించుట నిశ్చయము. ఆపరికిలనము పరలవలన నై నచో నది
 మరింత హానికరము. ఆ పరికిలనము అంతరముగానే యుండ
 వలెనుగాని బాహ్యముగా నుండగూడదు. ఇదియే సరియైనచో
 యారీతిగా నడుపబడుచున్న పత్రికలసంఖ్య ప్రపంచమునం-
 దెంతయుండునో నిరుపయోగము లైనవాని నెవరు నిలిపివేయ-
 గలరు. నిర్ణయించు నధికార మెవరికి కలదు. కావున మంచివి-
 యును చెడ్డవియును గూడ నుండకతప్పదు. వాని మంచిచెడ్డలను
 మనుష్యుడే నిర్ణయింపవలసి యుండును. (మో. క. గాంధీ
 ఎంగుఇండియా 18-9-27)

చైతన్య ప్రపంచమునందు ముఖ్యముగా నొప్పితేక
 శిశువుల నవించుటకు

నవినముగా కనిపెట్టవచ్చును.

గర్భిణీస్త్రీలకు మహాతైలము (చిట్టెడు)

పూర్తి కాలమునకుతగిన 12 బొట్టుల ధర రు 5-0-0

ఎట్టి అపాయములేక శిశువును కనునట్లు చేయును.
 బాగుగా ముగిన ఫలము చెట్టునుండి రాజనంత నులభముగా
 శిశువు పుట్టును. ప్రతి బిడ్డకల్లియు గర్భము ధరించిన 5 వ
 మాసమునండియే ప్రారంభించవలయును.

టమిల్ నాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ, లిమిటెడ్.

44, గోవిందప్ప నాయక్ వీధి,
 1807 పోస్టువాక్సు నెం 278, మద్రాసు.

కడచిన 50 సంవత్సరముల

క్రిందట నుంచి

ప్రపంచమందంతటను కిల్లిలకు దగ్గునివారణ కొఱును.

చాంబర్లెను కాఫ్ రెమిడి

నే యుపయోగించుచున్నాను. గొంతులోని, చక్క-లి
 గింతను, రాత్రి నమ్ము దగ్గులను, కింక వాయువులను, జలు-
 బులను అభివృద్ధిచేసి అపాయకరమును యిచ్చుచుండు మొ-
 దలగు విష వాయువులను నాకుండా కాపాడును.

సంతోషముగా నేవించవచ్చును. విషపూరితమయిన
 దినుసులెవ్వియు యిందు చేరియుండలేదు.

చాంబర్లెను దగ్గు నివారిణి

ప్రపంచమందటను చాలాకాలమునుంచి విఖ్యాతిచేరిన
 దివ్యోదగము. అది శ్రోత్రదికాదు, అది తప్పక నుజుమిచ్చును.
 CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,
 Des Moines, Iowa U. S. A.
 మత్తుపదార్థము లిందులో కలెయదు.

పూర్ణ చంద్రోదయం 3357

బంగారుతో చేయబడినది, బలహీనుల పాలిటి సందేహి,
 మేహము, తుయ, పొండు, శుక్లనష్టము, పురాణజ్వరము.
 నిక్కాక, నిస్సత్తువ మొదలగువాటిని హరించి బలమును విర్య-
 వృద్ధిని, కాంతిని గలిగించు ఔషధరత్నము, తుల 1.
 రు 12-0-0. 20 మాత్రల సీసా రు 2-3-0. చి. పి. ఖర్చులు 6 ఆ.

మ క ర ధ్య జ

అన్ని వ్యాధులకు శ్రేష్ఠము రక్తవృద్ధిని, బలమును కలి-
 గించును తుల 1 వారు 14-0-0 18 స్త్రీలు రు 1-0-0.
 పి. సి. పి. అండుకో ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపే, నల్లూరుజిల్లా

భారత శాసనసభ

భారతదేశమున బాంకింగు వసతుల నభివృద్ధి చేయుటకు విచారణసంఘము నేర్పరుపవలయు నను తీర్మానము ఆమోదింపబడుట

స్పీకరుగారి నూచనలను ప్రభుత్వమువారు అమలునందుంచవలయునను శ్రీనివాసఅయ్యంగారి నవరణ

నేనాధిపతి ప్రత్యుత్తరము

స్పీకరుగారికి, ఆగస్టు 26:— నేటిదిన ముదయము 11 గంటలకు భారతశాసనసభ గౌ. వి. జె. పటేలుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. స్పీకరుగారి నీవేదికపై చర్చబయ్యగనందుటచే ప్రతిపక్షసభ్యులు అధికముగ నుండెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

డిల్లీ నగరనిర్మాణపు ఖర్చులు

నూతనడిల్లీనగర నిర్మాణమున కింతవరకు 195000 పానులు వ్యయమయ్యెననియు, ఇంకను ఇంజనీరులకు 2750 పానులు చెల్లింపవలసి యున్నదనియు ప్రభుత్వసభ్యుడు చెప్పెను. మాషిలాలను ఆంధ్రమానులకు పంపుటకు 220000 రూప్యములు వ్యయమయ్యెనని తెలుపబడెను.

కలకత్తా హైకోర్టు ఇంగ్లీషుజడ్జీలు

కలకత్తా హైకోర్టునందలి వ్యాయమాన్యులలో ఆంగ్లేయులకు ఉచితముగ వైద్యసహాయ మొసగ ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటులు గావించినదనియు సభ్యులు ఆని నియోగిగారు ప్రశ్నింప లీకమిషనువారి నూచనల ననుసరించి ఈ ఏర్పాటులు చేయబడెనని ప్రభుత్వసభ్యుడు తెలిపెను.

రాయలు ఇండియను చెవి

మరియొక ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు రాయలు ఇండియను నేటిలో భారతీయులు ఎట్టివివక్షలేక చేర్చుకొనబడెదరని ప్రభుత్వకార్యదర్శి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

వాయువిమానముల సర్వీసు

హుస్సేనుఖానుగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు కరాచిలో వాయువిమానకాఖల నిర్మాణము నెట్లెంబగఁగఁబడునో పూర్తియగుననియు కెయిరోనుండి బస్తాకు వాయువిమానముల సర్వీసు ఉన్నదనియు, బహుశ 1928 సంవత్సరము ఆఖరులోపుగ కెయిరోనుండి కరాచివరకు సర్వీసు ఏర్పడవచ్చుననియు ప్రభుత్వసభ్యుడు తెలిపెను.

కాలనీలలో ఏజంటులు

గయాప్రసాద సింగుగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు దక్షిణాఫ్రికాయందు ఏజంటులు నియమించుటచే కలసుభలతములవిషయమై కొంత అనుభవము సాందిపికప ఇతర కాలనీలయందు ఏజంటులకు నియమించువిషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించెద రని బాజ్ పాయిగారు చెప్పిరి.

హాజరుకాని సభ్యుల ప్రశ్నలను ఎవ రడుగవలెను

సప్రజ్ఞహుసేను ఖానుగారి ప్రశ్నకు కొన్ని ప్రశ్నలండెను. కాని వారు సభకురానందున ఆప్రశ్నలను అనుగ, అన్నియు సుతీనుచాదరిగారు అనుమతిచేసిరి. ప్రశ్నలను పంపుట ప్రత్యుత్తరము లిచ్చుసమయమునకు సభ్యుడు సభకు రాకుండుట సబబుగ లేదని అభ్యుక్తుడు నూచించెను. హుసేనుగారు అభ్యుక్తులై యున్నారనియు దావూరు సలహాపై వారు సిద్ధులు రాతేదనియు గయాప్రసాదసింగుగారు చెప్పిరి.

అభ్యుక్తుడు:— సభ్యులెవరైనను సభకురా వీలులేకన్న వారిబదులు వారిప్రశ్నలు ఎవరు అడుగవలయునో అభ్యుక్తునకు తెలుపుట మర్యాద.

ఖాదీనిధి-మద్రాసు ప్రభుత్వపు టుత్తరువు

గయాప్రసాదసింగుగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ప్రభుత్వోద్యోగుల కాంక్షాపూర్వకము ననుసరించి ఖాదీనిధికి ప్రభుత్వోద్యోగులు విరాళముల నివ్వకూడదని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికి ఉత్తరువు ప్రకటించినదియు ఈవిషయమును వారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తెలిపినదియు క్రియగారు చెప్పిరి.

రంగస్వామి అయ్యంగారు:— ఈ ఉత్తరువును రద్దు చేయవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారిని కోరిరా?

క్రియగారు:— ఈవిషయమున స్థానిక ప్రభుత్వములకు సంపూర్ణాధికార మున్నది.

ప్రభుత్వ కార్యక్రమము

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగనే శాసనసభాకార్యక్రమము విషయమై సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారు క్రిందిప్రకటన గావించిరి:— నేటి సమావేశము ముగియగనే మరల భారతశాసనసభ సామావారము 29-వ తేదీని సమావేశమగును. ప్రింటుకొన్నియు భారత శాసనసభ సమష్టి సమావేశమున రాజప్రతినిధిగారు పన్యసించెదరు. పిమ్మట భారత శాసనసభయందు రిజర్వుబాంకి బిల్లుపై చర్చ ప్రారంభమగును. దాదాపు ఒకవారముదినములు రిజర్వుబాంకి బిల్లుపై చర్చజరుగును. ఆవారములో వ్యవధియున్న మతప్రతిపక్షలను నూపించుట నేర మని నిర్ణయించుబిల్లుపై చర్చజరుగును.

బాంకింగు సౌకర్యములు

భారతదేశమున బాంకింగు సౌకర్యములను అభివృద్ధి చేయుట అందు ముఖ్యముగ వ్యవసాయము, పరిశ్రమల అభివృద్ధికి అనుకూలమగుదగ్గరమున బాంకింగు అభివృద్ధిపరచుట మున్నగు విషయములనుగరించి విచారణసలిపి తగునూచనలను గావించ ఒక విచారణసంఘమును ఏర్పరుపవలయుననియు ఈ సంఘమున భారతీయులసంఖ్య అధికముగ నుండవలయుననియు అభ్యుక్తుడు కూడ భారతీయుడుగ నుండవలయు ననియు ఢిల్లీ సమావేశమున యన్. హాజిగా రొకతీర్మాన ముపపాదించిరి. ఢిల్లీలో హాజిగారు ఈతీర్మాన ముపపాదించుచు ఉపన్యసించిన పిమ్మట ప్రభుత్వమువారి పక్షమున సర్ బ్లాకెటుగారు తీర్మానమును ఆమోదించిరి. అంతటితో చర్చ ఆపుదల చేయబడెను. మరల నేటిదినము ఈ తీర్మానముపై చర్చ ప్రారంభింపబడెను.

శేషయ్యంగారు తీర్మానమును బలపరచుచు రిజర్వుబాంకి బిల్లు ఆమోదింపబడినంతమాత్రమున బాంకింగు వసతులు అధికమగునని తెలుపుటకు వీలులేననియు, ఇట్టి ప్రత్యేకవిచారణసంఘ మేర్పడుట అవసరమనియు చెప్పిరి.

లజపతిరాయుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇందులకు రాయలుకమిషనువంటి గొప్పకమిషను అవసరమనియు భారతదేశపు పరిశ్రమలు వ్యవసాయము వృద్ధిచెందవలయునను దృష్టితో విచారణ సలుపవలయుననియు చెప్పిరి.

మణ్సుగంగెట్టిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు బాంకింగు వ్యవహారములయందు ప్రజలకు ఉత్సాహము కలుగజేయుట ప్రభుత్వమువారి విధియనియు చెక్కులపై స్టాంపుమ్యాటి రద్దు చేసినట్లే హుండీలపైకూడ స్టాంపుమ్యాటిని రద్దుచేయవలయునని కోరిరి.

కె. సి. రాయుగారు

కె. సి. రాయుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు బాంకు నిర్మాపు సౌకర్యమును సులభముచేయుట అవసరమగు కట్టుదిట్టములను కూడ కమిటీవారు నూచింపవలయునని ఒక సవరణ ముపపాదించిరి. తీర్మానముపై మాట్లాడుచు రాయుగారిట్లు చెప్పిరి:—

భారతదేశమున సామాన్య ప్రజలకు బాంకింగు విషయమై ఎట్టి ఉత్సాహములేదు. బాంకిలయందు డిపాజిటు చేయువారికి నష్టము కలుగకూడదను ఉద్దేశముతోనే నిసవరణ ముపపాదించుచున్నాను. 1913 సంవత్సరమునుండి డిలా తీసిన బాంకిల సంఖ్య అధికముగ నున్నది. కావున డిపాజిటు చేయువారికి విశ్వాసమును కలుగజేయుట అవసరము. పంజాబులో దాదాపు 12 బాంకిలు దివాలు తీసినవి. ఇట్టిలో హరికిషను లాల్ గారి రెండు బాంకిలు అలియన్న బాంకి గొప్ప మొత్తములకు దివాలు తీసెను. సంయుక్తరాష్ట్రములో పంజాబు బాంకింగు కార్పొరేషను బెంగాలులో అప్పరు ఇండియా బాంకిదివాలు తీసినవి. ఇటీవలనే బెంగాలు సేవములు బాంకి దివాలు తీసినవి. ఇట్టి పరిస్థితులలో సామాన్య ప్రజలకు బాంకిలపై విశ్వాస మేర్పడుటకు వీలులేదు. ఈ విపరీతపరిస్థితులను ప్రతిఘటించి ప్రజలయందు మరల విశ్వాసమును పురిగొల్ప ప్రభుత్వమువారు కూడ ఏమియు చేయలేదు. బాంకిలు దివాలుతీయుట

లిక్విడేటులకు లాభముకలుగుచున్నది. ఇప్పటికే నను ప్రభుత్వమువారి రిట్టి విచారణసలిపి ప్రజలయందు బాంకింగువిషయములపై ఉత్సాహము విస్తాసము కలుగజేయ వూనుకొనవలయునని కోరుచున్నాను.

శేల్కార్ గారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— బాంకింగువసతుల నభివృద్ధిచేయుట అవసరమని కలెన్సి కమిషనువారు నూచించిరి. వ్యవసాయ విచారణసంఘమువారు గ్రామాంతరములందలి ప్రభులవిషయమై కొన్ని నూచనలను గావించవచ్చును. సహకారసంఘముల నేర్పరుపవిషయమై కొన్ని నూచనలను గావించవచ్చును. ఇంపీరియలు బ్యాంకింగువారు సనీతులకు సహాయ మొసగుచున్నారేగాని వీదలకు తోడ్పడుటలేదు. కావున బాంకిలను అభివృద్ధిచేయుటకై ఇట్టి విచారణసంఘము అవసర మని నా అభిప్రాయము.

హుసేనుగారు

బెంగాలు ప్రభుత్వపు ప్రతినిధియగు హుసేనుగారిట్లు చెప్పిరి:— రిజర్వుబాంకిబిల్లు విషయమై చర్చముగియునంతవరకు ఈవిషయమై చర్చ ఆపుదలచేయవలయునని సర్ బేసిలుబ్లాకెటుగారు ప్రకటించిన అభిప్రాయమును నేను బలపరచుచున్నాను. రాయలుకమిషనువారి నీవేదిక తయారగునంతవరకుకూడ వేచియుండుట లాభకరము. భారతదేశమున వివిధముగు విషయములు కలుగుచుండును. సంవత్సరమునకు 1800 కోట్ల రూప్యముల వ్యాపారము ఈదేశమున జరుగుచున్నది. ఇంత వ్యాపారమునకు ధనము ఎచ్చటనుండివచ్చుచున్నదో తెలియుటలేదు. కావున బాలటింగువిషయమై విచారణసంఘ మేర్పరచిన వారు విచారింపవలసిన విషయములు మిగుల బాహుళ్యముగ నుండును. వ్యవసాయాభివృద్ధికిగాని బాంకిల నేర్పరుప సమస్యను పరిశీలింపవలసియున్నది. 20 సంవత్సరములకు పూర్వము ప్రజలు సహకారోద్యమమును తిరస్కరించిరి. ఇప్పుడు 15 కోట్ల రూప్యముల లావాదేవి సహకారసంఘముల ద్వారా జరుగుచున్నది. మరి 20 సంవత్సరములు గడచిన సహకారోద్యమము ఇంకను ఎంతయో అభివృద్ధి చెందగలదు. రిజర్వుబాంకి బిల్లువిషయమై సభవారు గావించు నిర్ణయము భారతదేశపు బాంకింగు పరిశ్రమ భావిస్వరూపమును నిర్ణయించును. ఇదేవిధమున వ్యవసాయ విచారణసంఘమువారి నూచనలకూడ భావిదేను నిర్ణయించునట్టివిని చెప్పవలెను. కావున మరీ కొంతకాలము గడచిన పిమ్మట ఈవిషయమై చర్చ సలుపుట లాభకర మని నా అభిప్రాయము.

హాజిగారి ప్రత్యుత్తరము

చర్చకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు హాజిగారిట్లు చెప్పిరి:— హుసేనుగారి నూచనలను సభ్యులు అంగీకరింప బాగు. రిజర్వుబాంకి బిల్లుకు ఈవిచారణకు ఎట్టిసంబంధములేదని సర్ బ్లాకెటుగారే ఒకళ్ళకు చెప్పియున్నారు. బాంకింగువసతుల నభివృద్ధిచేయవలయునని 1880 సంవత్సరమునుండి భారతీయులు కోరుచున్నారు. కాని ఇంతవరకు ప్రభుత్వమువారి రీతివిషయమై ఎట్టిక్రద్ధ పుచ్చుకొనలేదు. ఎంత ఖర్చయిననుసరే ఇట్టి విచారణ త్వరలో ప్రారంభించుట అవసరము.

సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారు

సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారు చర్చకు ముగించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— ఎత్తుట ర్చులు కావీటలు కమిటీవారి నూచనల సరేతముగ ప్రభుత్వమువారి దివరకే ఈ విషయమున కొంతవిచారణ సలిపియున్నారు. బాంకిరుల ప్రతిష్టాపనను నిర్మింపవలయునని ప్రభుత్వమువారు గావించుచున్న ప్రయత్నములు సరించినవి. బాంకి భవనములను నిర్మించినంతమాత్రమున లాభములేదు. బాంకిలతో వ్యవహారములు సలుపవలయునను ఉత్సాహము ప్రజల కేర్పడవలెను. తీర్మానమునందలి ప్రధానోద్దేశమును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుచున్నారు గాని ఇప్పుడేవిచారణ ప్రారంభము కావలయునను నూచననుమాత్రము ఆమోదింపబడుట వీలులేదు.

తీర్మానము ఆమోదింపబడుట

హాజిగారి తీర్మానము రాయుగారి సవరణతో పట్టుపట్టబడెను. అత్యధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడినట్లు అభ్యుక్తుడు ప్రకటించిరి. ప్రభుత్వమువారు డివిజనుకోరలేదు.

స్పీకరు కమిటీనివేదిక

డా॥ మూంజిగారి తీర్మానము

పిమ్మట స్పీకరుగారి నీవేదికపై దావూరు మూంజిగారి తీర్మాన ముపపాదించిరి. స్పీకరుగారి వారు గావించిన నూచనలలో 15 సంవత్సరములలో సైనికోద్యోగులలో సగమువరకు

భారతీయులుగ నుండవలయునను నూచిన భారతదేశమున సాంఘికమున ప్రతిష్ఠాపన మేర్పరచవలయు ననునూచన తత్వమును అనుసరించుచున్నందునను ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు మూలముగా తీర్మానమును పాటించిరి. దాక్షరణ్యముగాను అరగంబుకాలముననుండు భారతదేశపు సరక్షణము గురించి ఆర్థిక విశ్లేషణముగాను వ్రాసిన గ్రంథమునుండి అచ్చటచ్చట కొన్ని భాగములను చదివి వినిపించిరి.

భారతదేశపు దుస్థితి

భారతదేశపు నిరాధారస్థితిని వివరించుచు దాక్షరణ్యముగా రిట్లు చెప్పిరి:—భారతదేశము అన్నివిధముల నిరాధారమున స్థితియున్నది. సర్వమూలము మూలముగా విషయమును ఒక పర్యాయము వివరించుచున్నాడు. ఎవడను ప్రభువు బంగారమును వెక్కిరిస్తే ప్రభువులను ధ్వంసము చేసెను. లేవు నగరములపై ఫిరంగినిండ్లును కాలెను. ఒక శత్రువులపైయును యాపును శక్తి భారతదేశమునకు లేకపోయెను. విస్తృతమున సమస్తభారతమును దేశసంరక్షణమునకు అవసరము నావికాబలములేదు. బర్మాలో సరిహద్దును గురించుచును తన కట్టుదిట్టములు గావించబడలేదు. బర్మాలో నందమైత్రీపాదువు సరిహద్దు యున్నది. గొప్ప సైనికబలముగల చైనావారు రషియావారు ఎప్పుడు తలచిన అప్పుడే దండెత్తి బర్మా ప్రవేశింపవచ్చును. ఆఫ్ఘనిస్తానును అనాగరికులగు ట్రిబిటాను లున్నవి. ఆఫ్ఘనిస్తాను ప్రభుత్వమువారు తమ సైనిక నిర్మాణమును బలపరచుకొనుచున్నారు.

సర్వదేనినకేదా:—ప్రభుత్వమువారికి విదేశములకు గల సంబంధములను మూలముగా నర్పించుట క్రమవిధము కదా?

అధ్యక్షుడు:—స్వదేశసంరక్షణబలము భారతదేశమునకున్నదా లేదా అను విషయమై దాక్షరణ్య మూలముగా నర్పించుచున్నాడు. తన వాదమునకు బలము కలుగజేయుటకై దాక్షరణ్య గారు కొన్ని కారణములను తెలుపుచున్నారు. కావున వారు క్రమవిధముగ మాట్లాడలేదు. (అనధికార సభ్యుల కరతాళధ్వనులు.)

దాక్షరణ్య మూలముగా:—సరిహద్దురాష్ట్రమున ప్రతియువకునకు ఆయుధములను పంపించుట శక్తియున్నది. సంగ్రహమును ఆఫ్ఘనిస్తాను వారు భారతదేశమునకు తోడ్పడెదరో లేక దండెత్తుచు ఇతరదేశములవారికి తోడ్పడెదరో చెప్పవలయు. బ్రిటిషువారు ఎల్లకాలము భారతదేశ సంరక్షణభారద్యుత నహించుచున్నారు. భారతీయులు ఒకప్పుడు ఆరక్షణకులవారైనను నేడు వారిక్షేత్రము తుప్పుపట్టి పోవుచున్నది. దేశసంరక్షణ విషయమై పాలుపడుటకుకూడ భారతీయులకు అవకాశములేదు. కావున భారతదేశపు సంరక్షణ విషయమై ఆలోచించుట ప్రభుత్వమువారి ధర్మము. కనీసము ఈస్క్రినుకమిటివారి నూచనల నైన ఆమోదించుట భావ్యము.

శ్రీనివాస అయ్యంగారి సవరణ

కాంగ్రెసు స్వతంత్ర జాతీయపక్షముల పరమేశ్వరుని ఆమోదంబడించి ఈ క్రిందిసవరణను శ్రీమత్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు పాడించిరి.

భారత రాజ్యాంగనిర్మాణము తయారుచేయునప్పుడు భారత సైనికనిర్మాణమును ప్రజాభిప్రాయమునకు అనుకూలముగ మార్చవలెను. సాంఘికార్థ్య కమిటీవారి నూచనలలో ఇంగ్లాండునందు బ్రిటిషుఉద్యోగులను నియమించునూచన ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ నున్నది. అయినను స్క్రినుకమిటివారు ఏకగ్రీవముగ గావించిన నూచనలను అనుసరించుచుండే సేనయందు భారతీయులసంఖ్య అధికమగునని సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు గావున ఈ నూచనలను అనుసరించుచుండవలయునని సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

శ్రీనివాసఅయ్యంగారు సవరణ నుపపాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—స్క్రినుకమిటి నివేదికము తృప్తికరముగ ఉన్నదను ఉద్దేశముతో మేము ఈసవరణ నుపపాదించుటలేదు. కాని అసెంబ్లీవారు అనుకూలభిప్రాయము ప్రకటింపలేదని మిమ్మలై ప్రభుత్వమువారు కొలహారము గావించెదరను భయమువల్ల ఈ తీర్మానము తేబడినది. ప్రభుత్వమువారు నియమించిన విచారణ సంఘమువారి నూచనలను ప్రభుత్వమువారు ఆమోదించుట ధర్మము. ఇంగ్లాండునందులే కారణములు, వుల్విన్ ప్రతిష్ఠాపనపటి ప్రతిష్ఠాపనలను భారతదేశమున ఏర్పరచుట అవసరము. తనశిక్షించిన భారత సైనికులు ఇతరదేశముల సైనికుల కంటెమాత్రము తీసిపోరు. సివిలు ఉద్యోగులందు అనగాళ మిచ్చినప్పుడు భారతీయులు తమ ప్రతిభను ప్రకటించిరి. ఇదేవిధమున తన అవకాశములు ఇవ్వబడిన సేనయందు కూడ భారతీయులు ప్రభావము గాంచగలరు.

ములు ఇవ్వబడిన సేనయందు కూడ భారతీయులు ప్రభావము గాంచగలరు.

క్రాఫర్డు గారు

కలనలు క్రాఫర్డుగారు తీర్మానముపై మాట్లాడుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—భారతదేశ భారత సైనికదళములు ఏర్పడవలయునని మీరు కోరుచున్నారు. భారతదేశపు నిరాధారస్థితిని మూలముగా చక్కగ వివరించిరి. నావంటివారెట్టి ఉపన్యాసమిచ్చిన మీరందరూ ఆర్థికములని చెప్పియున్నారు. భారతదేశపు నిరాధారస్థితిని గుర్తెరిగి మూలముగా రాబోవు బడ్జెటునయమున సైనికఖర్చులకుగాను 50 కోట్లు కాక 100 కోట్లు మంజూరిచేయవలయునని వాదించెదరని నమ్ముచున్నాను. స్క్రినుకమిటివారు నిజమనుస్థలను గుర్తెరుగలేదు. సైనికలక్ష్యమును అర్హత యోగ్యతలను పాటించక కేవలము భారతీయోద్యోగులసంఖ్యను అధికముచేయవలయునను ఉద్దేశముతో స్క్రినుకమిటివారు తమనూచనలు గావించిరి. భారతదేశమున పరిస్థితులు తృప్తికరముగ లేనందున ఇప్పుడే యోగ్యత అర్హత గల ఆంగ్లేయ సేనలను సైనికోద్యోగములకు దక్షాములుపంపుట లేదు. ఈవిధమునజరిగిన భారతసైనికప్రతిష్ఠ మరల తీరికగలదు. కావున డొమినియన్సేషన్ల క్రొత్తసేనను నిర్మించి అందు భారతీయ సైనికులను సైనికోద్యోగులను ఏర్పరచుట ఉచితము. ఇందుచే సైనికులసంఖ్య అధికమగును. కాని భారతదేశపు నిరాధారస్థితిని మూలముగా వివరించుచున్నారు. ఈసమస్యను పరిష్కరించుటకు ఇంతకన్న వేరమాగ్గులేదు.

కె. సి. రాయగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—కలనలు క్రాఫర్డుగారి వివరణనూచనలు ఆశ్చర్యము కలుగజేయుచున్నవి. డొమినియన్సేషన్ల సైనికదళము ఏర్పరచవలయునని క్రాఫర్డుగారు మాచించిరి. అందుకు భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యవిషయవలయును. స్క్రినుకమిటిసభ్యులు కలనలు క్రాఫర్డుగారి కన్న ఎక్కువ అనుభవముగలవారని చెప్పవలెను. వారినివేదికను క్రాఫర్డుగారు ఖండించుట ఆశ్చర్యకరము. కలనలు క్రాఫర్డువంటివారల ఉపన్యాసములే భారతీయులకు సామ్రాజ్యముపై గల విశ్వాసమును తీరింపజేయును.

సేనాధిపతి ప్రత్యుత్తరము

చర్యప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సేనాధిపతి సర్ విలియం బడ్జువుడేగారిట్లు చెప్పిరి:—స్క్రినుకమిటి నివేదికపై తమ అభిప్రాయములను ఇండియా ప్రభుత్వము వారు తయారుచేసి సార్వభౌమప్రభుత్వమునకు పంపియున్నారు. అందుచే ఈ చర్యయందు సంపూర్ణముగ పాలుగైకొనుటకు పిలువేదు స్క్రినుకమిటి నివేదికను మూలము త్రోవవలయునని ప్రభుత్వమువారికి ఉద్దేశములేదు. ప్రభుత్వమువారికి ఉద్దేశమున్న త్వరలో, రాయలకమిషను రానున్నదనియు, రాజ్యాంగనిర్మాణమునకును సైనికనిర్మాణమునకును సంబంధమునుబట్టి రాయలు కమిషను విచారణముగియునంతవరకు ఈవిషయమై చర్యలను లేవనయు ప్రభుత్వమువారు చెప్పియుండెడివారు. అటుకాక ప్రభుత్వమువారు స్క్రినుకమిటి నివేదికను పరిశీలించి తమ నూచనలను సార్వభౌమముని ప్రభుత్వమువారికి పంపియున్నారు. సార్వభౌమముని ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులుగానే వివరములను సభవారికి తెలుప నుద్దేశించితిమి. ఇప్పుడు మీరు ప్రకటించు అభిప్రాయములనుకూడ సార్వభౌమముని ప్రభుత్వమువారికి పంపెదము.

ఇది మిగుల ప్రధానమగుసమస్య. శ్రద్ధతో పరిశీలించి ప్రవర్తింపవచ్చు గొప్పనష్టము లేర్పడవచ్చును. స్క్రినుకమిటి వారు భారతీయులసంఖ్యను అధికము చేయకొన్ని నూచనలను గావించిరి గాని సైనికుల ప్రతిష్ఠ తీరించుకూడదనియు బ్రిటిషు ఉద్యోగుల దామాషాతగ్గుకూడదనియు స్పష్టపరచిరి. కాని ఈ విషయమై విచారణసలుపకమిటివారికి అధికారములేనందున వారు సంపూర్ణముగ ఈ అంశములను వివరింపలేదు. కేవలము భారతీయులసంఖ్యను అధికముచేయు విషయముగురించిమాత్రము వారు విచారణసలిపిరి. సైనికప్రతిష్ఠను కాపాడువిషయము వారు విచారించలేదు.

సాంఘికార్థ్యకమిటిని నియమించుటయందే ప్రభుత్వమువారు తమ సదుద్దేశమును ప్రకటించిరి. సేనయందు భారతీయులసంఖ్యను అధికముచేయవలయునను భారతీయుల కోరికపట్ల ప్రభుత్వమువారికి సంపూర్ణముగ సానుభూతిగలదు. కాని క్రమముగ ఈపని జరుగవలెను. సైనికప్రతిష్ఠ తగ్గుకూడదు.

సేనయందు చేరువారు తగుశిక్ష పొందవలెను. భారతదేశమున ఇంగ్లాండునందువలె పబ్లికుస్కూలులను ఏర్పరచవలయునను యస్. ఆర్. దాసుగారి ప్రయత్నములు ఫలించిన గొప్పలాభములుగను. ఏది యెట్లున్నను భారతదేశపుసంరక్షణ భాధ్యతను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సార్వభౌమముని ప్రభుత్వమువారు భరింపవలయును గాన సైనికప్రతిష్ఠను తీరింపజేయునూచనలను బ్రిటిషుఉద్యోగుల దామాషాను

తగ్గించు నూచనలను ఆంగ్లేయములకు పిలువేదు. అంతేకాక సామ్రాజ్యసేనయందు భారతదేశము ఒక భాగము. అందుచే సార్వభౌమముని ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులనుసరించియే భారత సైనికనిర్మాణమునందు మార్పులు గావించవలెను. సేనయందు భారతీయుల సంఖ్యను అధికము చేయుట వాంఛనీయముగ విషయమైనను భారతీయులను తగ్గించు ధానమును ఆంగ్లేయములకు పరికాదు. ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయములను తెలిసికొనుటకై ఈ తీర్మానము తేబడినదనియు ప్రభుత్వమువారిని ఆక్షేపించుటకై ఈ తీర్మానము తేబడినదనియు నమ్ముచున్నాను. సార్వభౌమముని ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులు ప్రకటింపబడుటకు పూర్వమే సభవారు ఈ తీర్మానముపై సమ్మతులనిచ్చుట సరికాదు. కావున ఈ తీర్మానమును గౌరవసభ్యుడుపంపారించుకొనవలయునని కోరుచున్నాను.

(కరతాళధ్వనులు)

ఈతీర్మానముపై చర్య ముగియకపూర్వమే సభ ఆపుట చేయబడెను. మరియొకదినము ఈ విషయమై చర్య మరలజరుగును. సభసోమవారమునకుఆపుట చేయబడెను.

అన్సారీగారి ప్రకటన

లజపతిరాయగారి ఆమోదము

కర్ణాటరాష్ట్ర నిర్ణయము

బీజాపూరు, ఆగస్టు 25:—కర్ణాటరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమువారు, రాబోవు జాతీయమహాసభకు దాక్షరణ్య అన్సారీగారి నభ్యర్థననిగ నెన్నుకొనిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

లజపతిరాయగారు

సిహ్వా, ఆగస్టు 24:—దాక్షరణ్య అన్సారీగారి ప్రకటనను గురించి లాలా లజపతిరాయగారు సంభాషించుచు, సత్యమును ప్రేమించువారెవరును, అన్సారీగారి ప్రకటనను ప్రశంసించుకూడ నుండవలసినియు, ప్రస్తుత వ్యవహారపరిశీతులను వారు బాగుగ పరిశీలించి విమర్శించిరనియు నుడిపిరి. శివారిప్రకటన సత్యాన్వేష ప్రేరేపకమైనను, స్పష్టతమాత్రము లోపించియున్నది. సహకార, అసహకారములగురించి వారు గావించినచర్య అసహజనితముగ గనబట్టుచున్నది. మొగములుము కిది సమయముగాదు. స్వరాజ్యసాధనమే మన ఆదర్శము. దానిని సాధించుటకే మార్గముచిత్తుగగనట్టి నామగ్గు నువలంబించుటకు మనకు స్వతంత్రముండవలెను. మనకార్యక్రమము మార్చుకొనుట అనవరతమైనచో మనమందుకు వెనుకొనురాదు. పరిశీతులనుబట్టి అనవరతమైనపుడు సహకారా చర్యలను వలంబించవలెను. ఇటీవల బెరండులో డివెలరాగా రవలంబించిన చర్యలే ఇందుకు ప్రబలిదర్శనము.

అన్సారీగారు నుడిపించుట కాపసభలో ప్రజాప్రతినిధులం బైకత్త ప్రస్తుత మత్యానశ్చక్రమైనది. అన్సారీగారిసగిన సలహా “నీచముగలొంగిపోవుట” అని నేనెంచను (అ.ప్రెస్)

జపాను - ఇండియా సేలేపరిశ్రమలు

సిహ్వా, ఆగస్టు 24:—ఇండియానందుచు జపానునందును ప్రతియంత్రాలయములలో కొసగు జీతములను గురించి లేఖలిఖుడేదేనవి. జపానులో ఒక్కొక్కసేతగాదు రి లేక 4 మగ్గుములపై పనిజూచును. అతని కొసగు ఇతర సౌకర్యములనుకూడ చేర్చుకొనినయెడల నెల 1-కే రు 40 ముట్టును. బొంబయియందొక్కొక్కనికి రు 48 జీత మగుచున్నది. నేతగాండ కొసగు ఇతరసౌకర్యములవిలవ నిందుచేర్చలేదు. జపానుప్రతియంత్రాలయములలోని పనివారిలో నూటికి 89 వంతులు స్త్రీలు. వీరు గూడ 15-25 సంవత్సరముల వయస్సులోవున్నారు. ఇండియాను మిల్లులలో పనిజేయువారందరూ పురుషులు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

డెటిన్యూమిడుదల

కలకత్తా, ఆగస్టు 24:—ధర్మాకావుగను శ్రీయుల మదనమోహన భౌమిగురు ఎట్టి పరతులు లేయే విడుదల నందిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

కలకత్తా, ఆగస్టు 25:—హిందూసాన కోఆపరేటివు ఫిమా కంపెనీ వారి తరపున ఛీఫ్ క్రవరీ గారి మీదను బెంగాలు సేషన్లు బాంకు మీదను దావాచేయుట కనుజ్ఞ నీయమగు హైకోర్టువారు అనుమతి గొసంగిరి. (అ.ప్రెస్)

కలకత్తా, ఆగస్టు 24:—మాడు దొంగ నూరురూపాయలనొట్టున్నందున ముగ్గురు పెనున్న కంపబడిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

బాలారావుట్టం (దినాజపురం) ఆగస్టు 24:—మఠిరెండు వందలమందిగుంపు సబ్బిజనులు అధికారివద్దనుపూయి వడ్డము తేనెదన పంటలు చెడిపోయినవని తెలిపిరి. న్యాయాధికారి ఆయాస్థలముల చూడబోవును. (ఫ్రీ ప్రెస్)

జిల్లీలో హిందూమహమ్మదీయ కలహములు

హిందూనాయకుల హత్యలు

ప్రభుత్వమువారి నిర్లక్ష్యము-హిందూవుల హత్యరిక డి. 24. ఆగస్టు 24. నానకచండగారి హత్యయు ఇతర పరమ అధికారులు దోషులను కనిపెట్టి అరెస్టు చేయకపోవుట యు డివి హిందూవులలో చాలకలవరమున గడిగించెను. సాంఘిక ద్వేషములవలన నిటీవల కొందరు మహమ్మదీయులచే హత్య చేయబడిన నానకచండగారియొక్కయు ఇతర హిందూనాయకుల యొక్కయు వరణములవలన గంగిరెపర్తితలన గురించి ఆలోచించుటకుగాను నిన్న సాయంత్రము హిందూవులు రెండు బహిరంగ సభలలో సమావేశమై చర్చించిరి.

వీనిలో నొకటి నానకచండగారి అపరకర్మము ముగిసిన పిమ్మట స్వభావసూయితుడైన జరిగెను రెండవసభ చౌరీ బజారులో ఆర్యసభ జనులచే జరిగెను. మహమ్మదీయుల యొడ పక్షపాతమును గన్పరచుచు స్వామిశ్రద్ధానందులవారు మొదలగు హిందూనాయకుల హత్యలయెడల నిర్లక్ష్యభావమును గన్పరచుచు ప్రభుత్వమువారి రెవలంబిందువునకు వైఖరిని ఖండించుచు తీర్మానములు గావించబడెను ప్రభుత్వమువారు ఇకమీదట నెట్టివిధానముచే సాగించుచుండునెడల హిందూవులు బ్రిటిషుపరిపాలనక్రింద తమకు రక్షణలేదని నిశ్చయించుకొనవలసి వచ్చును. ఆర్యవర్తకుల కొరకుగాను ఇక న్యాయ పరిపాలనను కనుదేతులలోనికి దీసుకొనవలసి వచ్చును. క్రిక్కిరింపున కుటుంబమునెడ సానుభూతిని గన్పరచుచు ఇట్టిహత్యల సాగించుచున్న కుట్రదారులను పాఠశాలనికెట్టి శిక్షింపవలెనని గోరుచు తీర్మానములు గావించబడెను.

నిన్నటిదినమున కాశీ కృష్ణా తియ్యేటవన జరిగిన హిందూమహమ్మదీయ కలహములనుగూర్చి హిందూవు లీదీధుగ రెలువుచున్నారు. ఒకమహమ్మదీయుడు రాళ్లను కర్రలను తీసి కొని సినిమాతోలు ప్రక్కగా పోవుచుండెను. హిందూవులలో కొందరు దీనినిబాచి వానిపై రాళ్లుసరిరి. మరికొంద రాతనిని వెంబడించిరి. అందుపై నిరుపక్షుల వాదనలని పోపోడిగా పోరాటము ప్రారంభమయ్యెను. కొంగు పోడినట్లు గూడ ఇంగు పాల్గొనిరి. ఇప్పుడు నగరమున సంతోషం కొంతముగ నే యుండెను. సదారునందు మాత్రము మహమ్మదీయుల దుకాణముల నింకను తెరువలేదు. పోలీసువారు పీఠులం దింకను కాపలా గాముచునే యున్నారు.

నిన్న జరిగిన కలహములలో ప్రజాసమూహము నాయకులలో పోలీసువారి రాదాసీతను విహించిరి ఆరోపించుచు అందుకు ఆగ్రహమును దెలుపుటకుగా నీదిగము మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకు నింకను సదారునందు మహమ్మదీయుల దుకాణముల మూసివేయున్నారు. ఎస్. ఎమ్. అబ్దుల్లా గారును హాఫీజ్ సిద్దిక్ ముల్లానీ గారును వారి ఆక్షేపణల సభికారలను దెలిపెదమని వాదన మొనర్చినపిమ్మట దుకాణముల తెరచిరి. ఇప్పుడు వ్యాపారము యథాప్రకారముగనే సాగుచున్నది. నిన్న గాయములనందినవారు నేరకులను గుర్తించుటకు ఆనకాశీము నొసగవలసినదని గోరుటకుగాను పంజాబీ మహమ్మదీయుల రాయబారవర్గ మొకటి డిప్యూటీ కమిషనరుగారిని దర్శించు వని దెలియుచున్నది. ప్రజాశాంతికి భంగమగుటకు సమయమున నగరమున యూరేగెంపుల సాగ నిచ్చినందులకును హద్దాలు ప్రకటించుటకును ఎవరుకారకులలో నిశ్చయించి అట్టివారిని శిక్షింపవలసినదని గూడ ఈరాయబారవర్గమువారు గూడ గోరెదరు. నగరమున ఆల్లరిజేయు ప్రదేశములందు శిక్షార్థ పుషన్నును వనూరుచేసి నిన్నటిదినమున గాయములనందినవారికి పరిహారముగ నొసగవలసినదనియు నగరమున మిలిటరీపోలీసు దళమును నియమించవలసినదనియు ఈరాయబార వర్గమువారు గోరెదరు.

రైల్వేపోలీసు వ్యవస్థనందు విచారించగా నానకచండగారిని హత్యచేసినహంతిని ఆహుతి వీమియు ఇంకను దెలియలేదని దెలియుచున్నది. (అ.ప్రె)

బీహారు ఒరిస్సాలలో కలరా

1090 మరణములు

రాంచీ, ఆగస్టు 24. ఆగస్టు 6 రోజులో ముగిసిన వారముదినములలోను బీహారు ఒరిస్సా రాష్ట్రముందు 1090 మంది కలరాచేయబడించిన ఆరోగ్యకాభాధకారి ప్రకటించెను. ఆక్రిందటివారమున 1598 మంది మరణించిరి. (అ.ప్రె)

బెంగాలు నూతన ప్రభుత్వసభ్యుడు

కలకత్తా, ఆగస్టు 24. 25 శతాబ్ది హిందూగారిసానమున అలెగ్జాండరు మంగోగారు బెంగాలప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యుడుగ నియమింపబడిరి. (అ.ప్రె)

కావతెను

గుడివాడతాలూకా యలకుర్రు అగ్రహారములో జేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారిచే నేర్పాటు గావించబడిన పాఠశాలలో హైయర్ గ్రేడ్ ప్రైనింగు ఉపాధ్యాయుడు కావలసియున్నాడు. దరఖాస్తును స్కూలుమానేజరు, యలకుర్రు, నిడుమోలు అని వ్రాయవలయును.

గొప్పతరుణము

పోగొట్టుకొనకుడు.

కాకినాడ ఆంధ్రనేపాసంఘము.

(రిజిస్టర్డ్)

మహారాజశ్రీ, దివాన్ బహదూర్. జె. వెంకట నారాయణ నాయుడుగారు, బి. యే. బి.యల్., కమిషనరు, మద్రాసు కార్పొరేషన్, వారి ఆదరణమున వారి స్వంత సమతుల్య ప్రదర్శించెదరు. ఆంధ్రదేశమునందును, వైజాము రాష్ట్రమందును పేరుగాంచిన 6 మొదలు 15 సంవత్సరముల వ్రాయపు బాలుర సమాజముచేత

దివ్యమైన కొలది నాటకరాజములు

మద్రాసు యెస్సనేడు థియేటరునందు ప్రదర్శింపబడును.

ప్రజలచేతను, యువరాజులచేతను, మహారాజులచేతను, కొనియాడబడుచున్నారు.

27-8-27 శనివారము సాయంత్రం 5-30 గంటలకు

శివాజీ నాటకమును

తెలుగున ప్రదర్శింతురు.

రమ్యమైన నాటకము.

దివ్యమైన నటకులు.

టిక్కెట్లు హాలువద్ద ఉదయం 9 గంటలనుండి అమ్మబడును.

అయిదునాటకములనున్న ఉపయోగించే సీజను టిక్కెట్లు యీ క్రింది వెలలకు దొరకును.

రు. 10-0-0 రు. 7-8-0 రు. 5-0-0 రు. 4-0-0.

జె. కృష్ణమూర్తి, వి. శేషగిరిరావు,

జాయంటు క్రెకటరీలు.

171, గోవిందస్వనాయకవిగ్గ, మదరాసు.

మైయర్సు లోతైన బావి ఫోర్సుపంపు

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయమందు పనిచేయుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము నిర్వాహకులు మైయర్సు లోతైన బావి ఫోర్సుపంపు పనిచేయువిషయమై పూర్తిగా తృప్తిని బడసియున్నారు. ఇది చాల కాలమునుండి నడచు కార్యాలయమునందు పనిచేయుచున్నది.

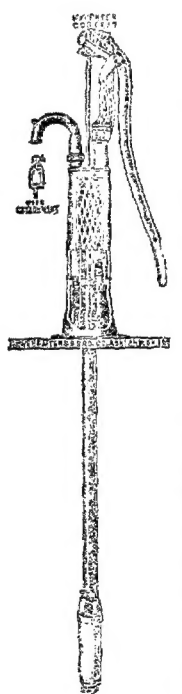
పత్రికాపనికి మైయర్సుపంపు

ది లిమాయి బ్రదర్సు, లిమిటెడ్.

1/173 బ్రాజ్ఝే, మద్రాసు, పోస్టు బాక్సు నెం. 202.

కృష్ణా, గోదావరి, గుంటూరుజిల్లాలకు సోల్ ఏజంట్లు

వెన్డెస్ అందు కో, బెజవాడ

బెజవాడ స్పిన్నింగ్ ఆండ్ వీవింగ్ మిల్స్, లిమిటెడ్, బెజవాడ.

ఆంధ్రదేశములో ప్రధానమైన ప్రశస్తమైన సంస్థ- గమనించవలసిన పది ఆదర్శములు

- 1 హిందూదేశపు ప్రతి పరిశ్రమను ఎట్టి యిక్కట్లులకైనను యోగ్యకాపాడుము.
- 2 హిందూదేశమునకు పండిన ప్రతి ఆంతయు అవసరమని తెలిసికొనుము.
- 3 హిందూదేశమున కంతయు వలయువస్తువును తయారగువరకు ప్రతి యెగుమతి నాపినేయుము.
- 4 వస్తువుల పరిశ్రమలో ఆసాంతము హిందూదేశములే నియోగింపును.
- 5 శుభ్రమైనదనుగాని, హిందూదేశపు విలువవస్తువునుగాని కొనుము.
- 6 ప్రస్తుతకాలమానస్థితిలో యంత్రములను త్రొక్కివేయుకుడు.
- 7 రాజకీయ వ్యాపారములకు ముఖ్యహారము, వ్యవసాయము హిందూదేశపు పరిశ్రమలని జ్ఞప్తియుంచుకొనుము.
- 8 ప్రజలవిద్యా సౌఖ్యములకొరకు నీరసాధికభాగములను వదలుకొనుము.
- 9 దేశదారిద్ర్యమును నిర్మూలము గావించుచు - నిరుద్యోగమును రూపుమాన్ముము. దేశీయసంపదను పరిలక్షయము.
- 10 లాభకరమైనవస్త్రులతో పరిపాలింపబడు హిందూపరిశ్రమలయందభిమానముంచి ద్రవ్యమును వినియోగింపుము.

కోరాలాంగ్లారు, వైను, ఫోనెటులు, బొంబాయి వర్తింసులు, దుప్పట్లు, తుండుగుడ్డలు, పగైరాలు పరిశీలపరీక్షలమైన నూలుతో తయారైన నాణ్యమైన వస్త్రములు కడుగునైన ధరలకు అమ్మబడుచున్నవి. విదేశీవస్త్రములు కొననవలయులేదు.

ఈవిల్లు వస్త్రముల నాణ్యత అనభవముమీదనే తెలియును. దేశభక్తిగల ప్రతిహిందూదేశీయుడును ముఖ్యముగా ప్రతి ఆంధ్రుడును దీనిని అభిమానించి వృద్ధి తెచ్చుటకు నేడుకొనుచున్నాను.

ఇంకను చాలా వాటాలు అమ్మకము కావలసియున్నవి. వివరముగోరునారు యీవిధ నామాను ప్రాచీనములు

గూడూరి లక్ష్మణరావు బి. యె, మేనేజింగ్ యేజంట్ అండ్ డైరెక్టరు, బెజవాడ.

అకేళ మేకటకాస్త్రి గ్రంథకర్త
గోపాలపురం, కొత్తకేటవాపు. తూర్పు గోదావరిజిల్లా

గోపాలపురం, కొత్తపేటలోను, తూర్పు గోదావరికి

(19) (10)

చెన్నపురి శాసనసభ

అధికారకార్యక్రమము

సభాకార్యక్రమమును నిలుపుటకుపాదన

చెన్నపురి శాసనసభవారు నేటి ఉదయము రా॥ బి॥ సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారి అధ్యక్షతన...

పట్టణ నీటిసరఫరా-కలరాజాడ్యము

సభాకార్యక్రమమును నిలుపుట కుపాదన

ప్రశ్నోత్తరములు ముగిసినవెంటనే రా॥ బి. యస్. మల్లయ్యగారు పట్టణమునది కలరాస్థితిగతులను విచారించుటకై...

సి. యస్. గోవిందరాజ ముదలియారగారు ఉపపాదనను బలపరచిరి.

అధ్యక్షులు:- ఈ విషయము కార్యోచనమును సంబంధించినది గదా?

రా॥ బి. యస్. మల్లయ్యగారు:- పట్టణమునకు నీటిని సరఫరా చేయుట కార్యోచనమును సంబంధించినది. కాని నీరు నొసంగెడి జలాధారము ప్రభుత్వశాఖయగు పబ్లిక్ వర్క్స్ శాఖయొక్క నిర్వహణమందున్నది.

శ్రీ సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు మాట్లాడుచు ప్రస్తుతము పట్టణములో వ్యాపించియుండు కలరాజాడ్యము జలభావమువలన జనించినదనియు జలాధారము ప్రభుత్వమువారి యధికారములోనున్నదనియు...

అధ్యక్షులు:- రెడ్ హిల్స్ చెరువు ప్రభుత్వయొక్క అధికారములో నన్నదా లేక కార్యోచనమువారి విశేషమందున్నదా యని ప్రశ్నింపగ లామెంబరుగారు ప్రభుత్వమున కెట్టి జోక్యము లేదనిరి.

అధ్యక్షులు ఉపపాదన సక్రమముని తలచి మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు చర్చింపబడుటకు కాలార్థయముగావించిరి.

సస్టి మెంటరీ గ్రాంటులపై చర్చను రేపటివరకు వాయిదా వేయవలసినదిగ శ్రీ సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు రుపపాదించిరి. ఉపపాదన అంగీకరింపబడెను.

స్థానిక స్వపరిపాలన చట్టమునందు సవరణ

1920 మదరాసు స్థానిక స్వపరిపాలన చట్టమునందు 6 షెడ్యూల్ 4 రూలనుమార్చి ఈ క్రింద వివరింపబడిన చిత్తురాలును జేర్చవలసినదిగ ప్రధానామాత్యులు డా. పి. నుబ్బరాయనుగారు రుపపాదించిరి.

“ఈ నియమములలో ఏదీధముగ నుండినను జిల్లాలోని ఇతర స్థానిక సంఘములలో దేనికైనను ధనమొసంగుటకును, చట్టముయొక్క రెండవ షెడ్యూల్ 10 వ రూలుకు “జిల్లా కలెక్టరుగారికిని అనుపదములను జేర్చుటకును” అను ఉపపాదన గావించిరి.

బి. మునిసామినాయుడు పి. సి. వెంకటపతిరాజు, కుమార స్వామి రెడ్డియారు గారలు ఉపపాదన సెదరించుచు ఈ నియమములను స్థానిక సంఘములకు ప్రస్తుతముండెడి హక్కులు గూడ లోపించినవి పట్టిరి. శ్రీ సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారి విషయము రేపటివరకు వాయిదా వేయబడవలెనని ఉపపాదించిరి. ఉపపాదన సభవారి రెల్లరే ఆమోదింపబడెను.

చట్టము అక్టోబరు సంఘపు సస్టి మెంటరీ రిపోర్టు

“1924-25 సం॥నకు మదరాసు ప్రభుత్వయొక్క భక్తిలపై పట్టు అకౌంటు సంఘముయొక్క సస్టి మెంటరీ రిపోర్టును సభవారు విచారించు తీరికొనవలెనగా॥ అని రిపోర్టును ఉపపాదించెను.

రిపోర్టును సభవారు విచారించు తీరికొనవలెనగా॥ అని రిపోర్టును ఉపపాదించెను.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు ఉపపాదనపై మాట్లాడుచు కమిటీయొక్క రిపోర్టు ఇదివరలోనే సభ్యులకు జేరి యుండవలసినదనియు, కాని ఇంతవరకు జేరెయ్యుండ లేదనియు పట్టిరి. ఖర్చుజేసిన మొత్తములను సభవారి కెరుక చేయువిషయములో ఏమైనను నిబంధనములు గావించవలెననెమో తెలిసికొన గోరుచున్నా మనిరి.

ఈ భవనముపై నష్టము రాకుండుటకై దీనిని త్వరలో అమ్మివేయవలెను. వైకారములవలన ఉపపాదన నాడేపింపుచున్నా మని పట్టిరి.

గా. పారిసర్వోత్తమరావుగారు (కాంగ్రెసు):- పిదప మాట్లాడుచు, ఆర్థిక సంఘమువారినివేదికను చర్చింపవలసినదని సభవారినిగోరుటకు పూర్వము ఆర్థిక సభ్యుడు, వివరముల చెప్పినయెడల బాగుండెడిదని నుడిచిరి. ప్రభుత్వమువారు వలదనియు తరచువులు గావించినను, కొంద రధికారు లావశ్యులజేయుచుండెదనియు, వలదనిన యంత్రములకొనిననియు ఆర్థిక సంఘమువారు చెప్పిరి.

ఆర్థిక సభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, తాను ముందేమియు ప్రసంగింపకుండ, నివేదికను చర్చింపవలెనని ప్రతిపాదించి యూరకొనుటలో, ప్రాతసాంప్రదాయము ననుసరించితి నేగాని, దురుద్దేశముతో గాదనిరి.

సత్యమూర్తిగారును, పారిసర్వోత్తమరావుగారును గావించిన ఆక్షేపణలకు ఆర్థిక సభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చినపిదప ప్రతిపాదనను వోటునకుబెట్టగా అంగీకరింపబడెను.

1903 సం॥ ప్లాంటరుల కార్మిక చట్టము

“1903 సం॥పు మదరాసు ప్లాంటరుల కార్మిక చట్టమును రద్దుజేయుటకై బిల్లును విచారించుటకుగాను నియమింపబడిన సెలవుకమిటీయొక్క సవరణబిల్లును సభవారు విచారించవలెన”ని హోం మెంబరు గారు ఉపపాదన గావించిరి.

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు ప్రభుత్వమువారు కొన్నివరతుల నంగీకరింపవలెననిరి. ప్రభుత్వమువారి కముం దెట్టిచర్య గైకొనెదరా? తెలిసియుండవలసినదని పట్టిరి. ఈచట్టము నొకతూరి రద్దుజేసినచో ప్లాంటరులకు విశేషమం దుండుకొనుటకు వీలులేదనిరి. ప్లాంటరులు తోటలందు పనిజేయు కార్మికుల ఆరోగ్యసౌకర్యములను గమనింపుటకు ప్రభుత్వమువారి రేపడిన సాధనమును గనిపెట్టవలెను. కార్మికులపద్దతుండి అడ్వాన్సులను వసూలుజేయుట రేపడిన సులభసాధనమును ప్రభుత్వమువారు గనిపెట్టవలెను. అట్లు గావించినచో ఉపపాదన కామోదింపుటకు మాకెట్టి అభ్యంతరము లేదనవల్సిరి.

బిల్లు చట్టముగ తీర్మానింపబడవలెనని గౌ॥ హోం మెంబరు గారు రుపపాదించగ ఉపపాదన ఆమోదింపబడెను.

ఆహారపదార్థముల కల్పనమునకు నివారించు చట్టమును సవరణబిల్లు

“ఆహారపదార్థములు కలుషితములు గాకుండ నివారించుటకై గావించబడిన 1918 సం॥పు చట్టమును సవరించుటకై బిల్లును చర్చించుటకుగాను సెలవుకమిటీవారి రిపోర్టును ఈ సభ్యులకు నివేదించి సవరింపబడినరీతిని సెలవుకమిటీవారి బిల్లును విచారించవలసినదని” డి॥బి॥ ఆరోగ్యసామిముదలియారగారు రుపపాదించిరి.

చట్టమునందు రెండవ క్లాజులో “పాలు” అనగా ఆరోగ్యముగల ఆవుయొక్కగాని లేక బ్రెయిండ్లగాని పాలు మొట్టమొదట దూడను త్రాగనిది పిదప పితుకబడినపాలు అని నిర్వచనము గావించవలెనని సి.గోపాలమోహన్ గారురూపపాదించిరి.

ఉపపాదనపై చర్చ జరుగుచుండగ సభవారు ఫలహారములకై లేచిరి.

హానుకమిటీ ఎన్నికలయం దభ్యుర్లుగ నిలవినవారిలో, పి ఆంజనేయులు, సి. ఎస్. గోవిందరాజులు మొదలై యూరుగాల్గు తమ అభ్యర్థిత్వము నుపసంహరించుకొనుటచే, సానమలకును, మిగిలిన ఆర్థుల అభ్యర్థులను సక్రమముగ నెన్నుకొనబడినయెడల, ఆంజనేయులు గోవిందరాజు మొదలై యూరుగాల్గును, హానుకమిటీ సభ్యులుగ నియమించితినియు అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను.

సభవారి రంతట ఫలహారములకు లేచిరి.

అడరన్ మెంటు ప్రతిపాదన

విజయ మందుట

చెన్నపురి శాసనసభవారి రీదినమున ఫలహారానంతరము సమావేశమైనపుడు, చెన్నపురిలో నీటి కటవునుగూర్చించి చర్చించుటకు సభాకార్యక్రమము నావలసినదని డాక్టరు మల్లయ్యగారు ప్రతిపాదించిరి. ఘమారు రెండుగంటలనేపు చర్చ జరిగినతరువాత మల్లయ్యగారు ప్రతిపాదన నుపసంహరించుకొనెదమనిరి. కాని సభవారిందు కంగీకరింపలేదు.

4 గం 35 ని॥ లకు ప్రతిపాదనను వోటునకు బెట్టగా విజయమందెను. మంత్రులుగాని ప్రభుత్వసభ్యులుగాని వోటునైనను గోరలేదు.

సస్టి మెంటరీ గ్రాంటులు-కాంగ్రెసువారి తీర్మానము

నేటిదినము మధ్యాహ్నము మద్రాసు శాసనసభ కాంగ్రెసు పక్షమువారి సమావేశము జరిగెననియు, సస్టి మెంటరీ గ్రాంటుల నన్నిటిని ఆక్షేపించు కూడదనియు లాభకరముగ గ్రాంటులను ఆమోదింపవలయుననియు తీర్మానించినట్లు తెలియుచున్నది.

విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానము

వోటింగు వివరములు

(న వ ర ణ)

నిన్నుటిదినము వోటింగు వివరములలో తీర్మానమునకు ప్రతిపాదనకు అట్లు ౫ రజాకుగారు ముదగవ్వు శెట్టిగారు సమ్మతుల నొసగినట్లు ప్రకటించబడెను. కిరీయపురు సభకు లేదు. ఖాదరు మొహిదీను సాహేబు, యస్. ఎల్. ప్ల. శెట్టిగార్ల పేర్లకు బదులు ఈ కేర్లు సారథాటన ప్రకటించబడినవి.

ప్రశ్నోత్తరములు

అడవులు

జి. పారిసర్వోత్తమరావుగారు:- (ఏ) కర్నూరుజిల్లాలో పుల్లెరిరుగుములు తగ్గింపబడినవా?

(బి) అట్లుచేసియుండనియెడల వెంటనే ఉత్తరువులు జారీచేసెదరా?

జవాబు:- (ఏ) (బి) కర్నూరుజిల్లాలో పుల్లెరిరుగుములు గవర్న మెంటువారు తగ్గింపజాలకున్నార. ఈ ప్రకారముగా ఇటీవల ఉత్తరువులు జారీచేయబడినవి. సదరు గవర్న మెంటు ఉత్తరువుయొక్క నకలు ఇందుతో జతపరచబడినది.

జ్ఞానము

గొల్లపల్లి జమీందారుగారు:- (ఏ) కృష్ణాజిల్లాలోని జ్ఞామనిపీడిత ప్రదేశము లెవ్వయో గవర్న మెంటు విచారించి తెలిసికొనిరా?

(బి) జ్ఞామనిపీడిత ప్రదేశములున్నయెడల అచటి బీదజనులకు జీవనముకల్పించు నిమిత్తము రోడ్డువేయించుట జ్ఞానములు త్రవ్వించుట వగైరాపనులు ప్రారంభించి చేయించుటకై 42 వ నెంబరు సస్టి మెంటరీ గ్రాంటులో ఈ కృష్ణాజిల్లాను నమోదుచేయక వదలివేయుటకు కారణములెవ్వ?

(సి) ఈవిషయమై మీకు ఏవిధమైన సంజాయిషీయును చేరియుండనియెడల, సంజాయిషీకొరకు ప్రాసి తెప్పించెదరా?

(డి) గవర్న మెంటువారు ప్రకటించుచుండిన కాలమాన సస్యాభివృద్ధి నివేదికలను గవర్న మెంటువారు చూచినారా?

(ఇ) జ్ఞామనిపీడిత ప్రదేశములలోని పాటకపు జనమునకు పనికిల్పించుటకై జమీందారు లందరును తోడ్పడవలసినదని నూజిపీడు రెవిన్యూ డివిజనులు ఆఫీసరుగారు జమీందారులను అడిగినసంగతి గవర్న మెంటుకు తెలియునా!

జవాబు:- (ఏ) (బి) (సి) కృష్ణాజిల్లా ఏభాగమైనను జ్ఞామనిపీడితమై యున్నదని గవర్న మెంటువారు తలచదగినంత అవకాశములేదు. (డి) రెవిన్యూ బోర్డువారు ప్రచురించిన కాలమాన సస్య ప రిశీతి నివేదికలనుచూచినాము. (ఇ) రేభు.

కోయంబతూరు, ఆగస్టు 25-ఉదయము 10-45 గం.
 లకు రామస్వామిఅయ్యంగారుపోలీసువారిచేబంధుకొనివ్యాఘ్ర
 భికారి యెదుటకు గొనిరాబడెను. వ్యాయస్థానమున చక్రేష్ట
 పోలీసు దండు కార్మికులను నుంపిరి. ముద్దాయి తనకేసును
 తానే వాదించెను. ఉభయపక్షములను విని తీరిగి విచారించి
 వరకు రిమాండులో నుంచిరి. (అ. వె

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

మంత్రులపై అవిశ్వాస తీర్మానము నెగుట

అనుకూలురు 68 మంది, వ్యతిరేకులు 57 మంది

మంత్రు లిద్దరును రాజీనామాలు నిచ్చి రని తెలియుచున్నది.

మంత్రులు రాజీనామాలు నిచ్చిరి. రాజీనామా లామోదించబడెను.

మంత్రి బి. చక్రవర్తిగారు

“నాకెట్టి విచారమును లేదు. భగవంతుని అనుగ్రహమున నీ దృష్టాంతము నిర్విచారముగానే యుండును. నాకు భగవంతుని అనుగ్రహము సంపూర్ణ విశ్వాసముకలదు”

మంత్రి ఘోషణగారు

“నాయోర్లు నేనెత్తితిని. ఇదియిటుల జరిగినను నాకెట్టి విచారమును లేదు. అక్రమములనుగూర్చి నేనేమియును చెప్పగోరను. ఇట్టి తీర్మానము రాజనీతిగాగానే యుండవలెను”.

మంత్రులపట్ల తీవ్రమగు ప్రతికూలము

అక్రమములనుగూర్చి భావమున కౌన్సిలరులు పురమందిరమున కలకలము వేల్చుచు ప్రజలు చేరియుండిరి. “మంత్రులమును రద్దయిండు” అనుకేకలు మిక్కిలు మ్రోసిరి. ఈరెండు రోజుల నుండియు శాసనసభకు వాద్యములు వినిన బి.కే. లాహిరిగారునిన్న 25 తేదీ ఓట్లుపుచ్చుకొను సమయమున సరిగా శాసనసభకు హాజరై, ఆపుడవలనన్న ప్రజలాయనము పరిహసించుచు కేకలు వేసిరి. శాసనసభాద్వారముకడ పోలీసువారు కానిలియుండిరి.

ప్రారంభచర్య

నిన్న 25-వ తేదీ ఉదయమునండియు పురమందిరము నను దానిసమావేశమున కలకలము వేల్చుచు చేరిరి “వండమా త్తం” “అల్లాహ్ అక్బరు” అను కేకలు మిక్కిలు మ్రోసిరి. శాసనసభ నిన్న మధ్యాహ్నము సమావేశమయినపుడు సిగ్గెక్కిన అన్ని ప్రజలు కేకలువేసిరి. శాసనసభా భవనమునందు సభ్యులుండ ను వచ్చియుండిరి. ఇదివరకు పాశ్చాత్య సభ్యులతోను నియమిత సభ్యులతోను కలసి కూర్చుండెడు మహమ్మదీయ సభ్యులు నేడు స్వరాజ్యవాదులతో కలసి కూర్చుండిరి.

ఓట్లు పుచ్చుకొనునేరకు పురమందిరముకడ జనసంఖ్య చాల అధికమయ్యెను. ఓట్లఫలితము వారికి లోపలనున్న వారు తెలిసికొనెను. వారు వందేమాతరం అల్లాహ్ అక్బరు అని కేకలువేయుచుండిరి. శాసనసభ్యులలో కొందరు వెలుపలను గాగానే ప్రజలు వారి సువస్థనింపగోరిరి. కొందరు సభ్యులు సోపానముపై నిలువబడి మాటలాడిరి.

ప్రశ్నలు

రాజకీయమైదిలనుగూర్చి ప్రశ్నింపగా ఛెరపాలలో నుంచువినవారు 94 గురును యింట్లో నిర్బంధింపబడినవారు 18 మందియును కలరు. ముగ్గురు నియమితములు లేకుండ విడుదలయిరి. వంగరాష్ట్రమునందలి ఛెరపాలలో 18 మందియున్నారు అని ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రత్యుత్తరముచెప్పెను. వారిని వదులుటనుగూర్చి ప్రశ్నింపగా నతడు ప్రత్యుత్తరము చెప్పెను.

అవిశ్వాస తీర్మానము

స్వరాజ్యపక్షము ఉపనాయకుడు డాక్టరు బిగ్గసురం ప్రసంగముగా అవిశ్వాస తీర్మానము నుపహరించెను. మంత్రులపై అవిశ్వాసములేదు అని యొకతీర్మానమును చక్రవర్తిగారుపై అవిశ్వాసములేదుమరియు శీర్షానమును రాయగారోపాయించెను. యుపహరించినదిగాని వోట్లుపుచ్చుకొనునపుడు పక్షముగా పుచ్చుకొనలేనని రాయగారి సభ్యులతో కలసి.

రాయగారి ప్రసంగము

కాంగ్రెసువారి భావము మంత్రులనుగూర్చి కొంచెమే సమాధానము. ద్వంద్వపరిపాలనమువలన సంశ్లేషికరముగా నుండి యుండలేదు. ఇకముందుగూడ నుండదు. దీనినిగూర్చి 18 నీలో కాంగ్రెసువారి కెట్టి యభిప్రాయముండెనో నేడును అట్టి అభిప్రాయములేదు. కావున ద్వంద్వ పరిపాలనమునుసాగించి బానుకొనువారు దేశీయులైనను విదేశీయులైననుకూడ సోమనము ప్రతిపాదులే. 1925 లో కీలకీ దేశబంధుదానుగారు ఇట్టియాలో సభ్యునియందు కొన్ని మంత్రులమీద సహకారమునరించెను నీవారితనమునకు సూచించిరి. దొరతనమువారిను మానలేదు. రాజకీయ మైదిల వలనలెను. భారతీయుల ఓట్లుపుచ్చుకొనిరి. నియమితములను దానుగారెవరు సూచించిరి. దొరతనమువారి సూచనలను తిరస్కరించిరి. కాంగ్రెసువారు ప్రజలలో కొన్నిమాట్టముల చేసినను వ్యతిరేకతయిత్రమును మార్చలేదు. ఈచట్టము లోపములతో నిండియున్నది.

నమంత్రులకెట్టి స్వాతంత్ర్యములేదు. వారిని నియమించుట గవర్నరు అనుగ్రహముతో కూడియున్నది. రాజకీయ మైదిలను విడుదల చేయవలెనను తీర్మానమును శాసనసభలో ప్రజాప్రతినిధులు అనుమతించినపుడు మంత్రులు తలకులుగా నుండిరి. మంత్రులు బి. చక్రవర్తిగారు ఎన్నికల సమయమునందు చేసిన వాగ్దానములకు భిన్నముగా మంత్రులపదవిని స్వీకరించెను. 36 లక్షల రూపాయలు బడులుచేయవలెనను తీర్మానముపై శాసనసభలో చర్చ జరిగినపుడు చక్రవర్తిగారు దొరతనమున కనుకూలముగా వోటువేసెను. స్త్రీలకు విద్యనేర్పటలో దొరతనము వారు తగినశ్రమ చూపుట లేదు. మంత్రులు కేవలము ప్రభుత్వమునకు వెనుక తోడుగానున్నారు. ఈ అవిశ్వాస తీర్మానము నుపహరించుటలో కాంగ్రెసువారికి వ్యక్తిసంబంధమును కారణముమీదునులేదు. నామతము వారికిని నాదేశమునకును నేనచేయుటయే వాడియుని నుడివిన మంత్రులు ఘోషణగారు పాన బాలియా కాల్యుల విషయమున విచారణసంఘము నేర్పరపవలెనని మహమ్మదీయులు కోరినపుడు వారికి సమాధానముచేయలేదు అకాల్యులవలన 19 మంది మహమ్మదీయులు చనిపోయిరి. శాసనసభలో మంత్రులపక్షమున నున్న వారిసంఖ్య అత్యల్పము. వారు ప్రజలవిషయమున విస్తారముగా శ్రద్ధవహించుటలేదు. వారికి ఉద్యోగలబసోయమే ఆధారముగానున్నది. కావున మంత్రులపై మాకేమియును విశ్వాసములేదు. అని రాయగారునుడివిరి.

డక్టర్ నవాబు ప్రసంగము

“నెనుకటి శాసనసభలో మంత్రులను బలపరచుటలను ద్వంద్వపరిపాలనమును సాగించుటలను మామతము వారు మాకుకట్టివేయుటచే ఆపుడు మేముమంత్రులజీతముల తీర్మానమున కనుకూలముగా ఓట్లుచ్చితిమి. ఇప్పుడున్న మంత్రులమును కెట్టి సామర్థ్యమునులేదని స్పష్టమైనది. ద్వంద్వపరిపాలనమునకు మహమ్మదీయులు ప్రతిపాదులుగారు. వారు మంత్రులను చాల అవకాశమునగూడ నిచ్చిరి. మంత్రులెవరు దేశమునకెట్టి మేలును చేయజాలకపోయిరి. మహమ్మదీయులు ద్వంద్వపరిపాలనమునకు ప్రతిపాదులుగారు. ప్రస్తుతము మంత్రులుగానున్న వ్యక్తులపై మహమ్మదీయులకు విశ్వాసములేదు. క్రొత్తవారిని మంత్రులుగా నియమించినచో మహమ్మదీయు లామోదించెదరు. అని నవాబుగారు నుడివిరి.

సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు

మహమ్మదీయులు ద్వంద్వ పరిపాలనమునకు ప్రతిపాదులుగారు. దానిలో లోపములున్నను సరిగా ననులు జరిపినచో కొంతభాగము కలుగగలదనియే మహమ్మదీయులు నమ్ముచున్నారు. మంత్రులకు శాసనసభలో పలుకుబడిలేనిచో అసానియోజితసభ్యులలో హెచ్చుమంది వారికి ప్రతిపాదులుగా నున్నచో వారుదేశమునకెట్టి మేలును చేయజాలరు. ఈతీర్మానమునెగునో క్రొత్తవారిని మంత్రులుగా వెంటనే నియమించెదనని గవర్నరుగారు నిన్ననే తెలిపిరి సర్ సురేంద్రనాథ టెన్కీగారు మంత్రులుగాండి ద్వంద్వపరిపాలనమును చక్కగా సాగించియుండిరి. అప్పుడు అసహాయోద్యమము చాలతీవ్రముగా నుండిననుగూడ అప్పటిమంత్రులు బాగుగా వ్యవహరింప గలిగిరి. శాసనసభ్యులలో హెచ్చుమందిచే విశ్వసించబడువారి నే మంత్రులగా నియమింపవలెను.

మాకగజనపీఠంపై నెట్టి ద్వేషములేదు. మాకటుకాల్యుల విషయమునుగూర్చి విచారణసంఘము నేర్పరపవలెనని మహమ్మదీయులు దొరతనమునారిని కోరగా వారామాత్రముగూడ చేయ నంగీకరింపవచ్చును గజనపీఠం రాజీనామా నిచ్చియుండవలసి నది. ఆయన అటుల చేయవలెనను మహమ్మదీయుల విశ్వాసమునుకోల్పోయెను. నేనును చక్రవర్తిగారును చిరమంత్రులు మాకెట్టి విరోధములేదు. కాని వ్యవహారము పట్ల నేనామును పాటింప వలెదగాన నేనీ తీర్మానమును బలపరచుచున్నానని రహీంగారు నుడివిరి.

మంత్రిగజనపీఠం

స్వార్థపరులను వ్యక్తిత్వము గలవారును ప్రోత్సాహపరులునుననే యీ తీర్మానమునుపహరింపబడెను. రాయలగారి మాటలు రానున్న సమయమున యింత అశోచనలేని పనిని చేయుచున్నాడు. దీని ఫలితమేమగునో కనుగూడెదమని

పును. ఈ తీర్మానము నిట్టి అల్పాంశముల కొర కుపపాదించుట అనుచితము. నేను శక్తివంతన లేకుండ మానవనేయును తద్వారా భగవత్సేవయును చేయుటకు ప్రయత్నించితిని. కలరా, మలేరియా వ్యాధులను రూపుమాపుటకు చాలకృషి సలిపితిని. నిబంధనల ప్రకారము మంత్రులు దొరతనమునకు ప్రతిపాదులుగా ఓట్లుచేయునూడదు. తలకులుగా నుండవచ్చును. నాలో చాల లోపము లుండవచ్చునుగాని నేను దేశహితమునే ప్రధానాశయము భావించి పనిచేయుంటిని. అని గజనపీఠం నుడివిరి.

మంత్రి చక్రవర్తిగారు

తెంగాలు నేను నలు బాంకి విషయమింకను న్యాయసానములలో పరిష్కరింపబడలేదు. నేను యింపిరియు బాంకికింకను బాకీ వారడనుగానే యున్నాను. నేనునలు బాంకిని లక్ష్యముగా మిల్లను కాపాడుటకు 45 లక్షల రూపాయలను నేను బామీను యిచ్చితిని. అని చక్రవర్తిగారు నుడివిరి.

జె. ఎ. నేనుగూర్తగారు

మా పక్షమువారిపక్షాధిస్థిత్వముగా తెలియే యున్నది మహమ్మదీయ సోదరులు ద్వంద్వపరిపాలనమునకు ప్రతిపాదులుకారని వారిప్రతినిధులు తెలిపిరి. దొరతనమును సాగింపదలచినచో మోసము ద్రోహము లేనివారను ప్రజల అవిశ్వాసమునకును అనుమానమునకును పాత్రులుగానివారు నే అందులను నియంత్రింప కావలెను. ఆరు నెలలనుండి మూడు జిల్లాబోర్డులను ఒక మున్సిసిపాలిటీకిని నియమింపబడవలెనని, సభ్యులను నియమింపకుండా గజనపీఠం కావలెనని యుపేక్షచేసిరి. ఈతీర్మానముపై తనకనుకూలముగా ఓట్లువబడయుటకే ఆయన యులుల చేసెను.

ఒక గొప్ప వర్తకసంఘమునకు అధ్యక్షుడుగానున్న వారు కాషాయరు యున్ను చెప్పె యుద్యోగుల ప్రోహమును కనిపెట్టుకుండ నక్కరలేదా? చక్రవర్తిగా దీవిషయమును నుపేక్షచేసిరి. కావున పాశ్చాత్యులు తీర్మానమునకు ప్రతిపాదులుగా నుండ నూడదు. అందుకు అనుకూలముగానే ఓట్లువేయవలెనని నెనుగూర్తగారు నుడివిరి.

నియమితసభ్యుడగు ఎస్. సి. ముఖర్జీగారు చక్రవర్తిగారిపైనిమాత్రమే విశ్వాసములేదని తెలిపిరి. గజనపీఠంపై విశ్వాసము కలదనిరి.

పాశ్చాత్య సంస్కృతనిధి ట్రావెల్సుగారు తీర్మానము నెదిరించిరి.

ఆగంటలనేపు తీవ్రమగుచర్చజరిగినది. అనుకూలముగా ఆర్థులకు ప్రతిపాదులుగా నై గురుకులు మాటలాడిరి. మంత్రులెవరు ప్రతిపాదులుగా మాటలాడిరి. పిమ్మట ఓట్లు పుచ్చుకొనిరి.

చక్రవర్తి 118 పైని విశ్వాసములేదను తీర్మానమున కనుకూలురు 68 మంది ప్రతిపాదురు 57 మంది. 50 మందియని మరియొకవార్త.

రెండవ అవిశ్వాస తీర్మానమునకు అనుకూలురు 68 మంది ప్రతిపాదురు 62 మంది. తాను మంత్రులపక్షం రాజీనామా నిచ్చితిని చక్రవర్తిగారు సభలోనే తెలిపిరి.

నాపీఠంరాజా, శరీవనందీగార్లు యిద్దరుమహమ్మదీయులు తలకులుగా నుండిరి.

అధ్యక్షుడిపై ప్రసంగముచేయునా అని సర్ జేమ్సు డోనాల్డుగారు (ప్రభుత్వసభ్యుడు) అధ్యక్షునకుగా గవర్నరుగారి అనుమతి రాలేని అధ్యక్షుడు నుడివెను. అంతటితో నిన్నటికి సభముగిగినది. నేడు మధ్యాహ్నము మూడుగంటలకు మరల సభ జరుగెను.

ఫార్వర్డు, బెంగల్, స్టేషనును మున్నగు పత్రికల తీర్మానమును గూర్చి విమర్శలు ప్రకటించెను. ఫార్వర్డు పత్రిక తీర్మానమున కనుకూలముగా వ్రాసెను ఇంతమాత్రమున ద్వంద్వ పరిపాలన నుంతిరింపదు. నేనునలు బాంకికారణమున చక్రవర్తిగారిపై హిందువులను యిరిక కాంగ్రెసులవలన గజనపీఠంపై మహమ్మదీయులను ఆగ్రహము కలుగుటలననే యీ తీర్మానము నెగినదని స్టేషనుకు వ్రాసెను. ఇటు పైని ఒక హిందూ మంత్రుని ఒక మహమ్మదీయమంత్రి నియమించినచో చాలను. ఒక హిందూ మంత్రిని యిద్దరు మహమ్మదీయ మంత్రులను నియమింపవలెయున్నదిగాన ప్రజలందులకు ప్రతిపాదులుగా నుందు రని బెంగాలీ పత్రిక వ్రాసినది. (క్రీ. పేసు)

మంత్రులలోడి హిందూకులకు రాజీనామానిచ్చినందులకు మాకు విచారములేదుగాని మరల మరియొకరి మంత్రులుగా నియమించెదరని తెలియుటచే మేము చింతించుచున్నాము మంత్రులను నేర్పరచుటకుగూడ వోక తెలుపలేదు. ఒక సంవత్సరముగా తమాషా జరుగుచుండును. మరియొకవంక కలరా మలేరియా మున్నగు వ్యాధులు జరుగుచు రూపుమాపుచుండును.” అని అమృతబాబు చక్రవర్తి వ్రాసినది.

సభ ఆపుడల చేయబడుట

మంత్రులు ఇరువురు రాజీనామాపంపిరి. గవర్నరుగారు రాజీనామాలు అంగీకరించి సభను ఆపుడలచేయు డిక్రీనువ్రాసెగిరి. (ల. ప్రె.)

హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి

పండిత యింద్రదాగారి ప్రకటనము

అఖిలభారత ఆర్యసంఘము (ఆర్యాశ్రీ)నకు కార్యదర్శి యును కీ॥శే॥ లాలా మునీ రాం (స్వామిశ్రద్ధానంద)గారి కుమారుడు నగు పండిత యింద్రదాగారిటుల ప్రకటించిరి. మతకలహములనలన నిట్టివల దేశాభివృద్ధికరములగు కార్యములకు చాలనవ్యము కలిగినది. నాగరతల ప్రపంచమునందు పత్రికలకుగల పలుకుబడి అపారము. ఈవిషయమున మన దేశమున పత్రికలుగూడ విస్తారముగానే పనిచేసియుండెను. పత్రికలు సరియగురీతిని నడుపబడుచుండినచో దేశమున సంఘీభావము చాల వృద్ధిచేసిరి.

దునుగాని మనదేశమున పత్రికలు పెడత్రోవను బట్టుటచే చాల హానియేకలిగినది. మహమ్మదీయపత్రికలు న్యాయమగు విమర్శనావధిని పూర్తిగా నుల్లంఘించి హిందూమతము నంతయు ముఖ్యముగా నిరసింపసాగెను. అపత్రికలవిమర్శనలలో నూటికి 80 వంతులు కేవలము నిరాధారము లని నిదర్శనపూర్వకముగా రుజువుచేయగలము. హిందూమతమునకు ఆర్యసమాజము మూలబలమని మహమ్మదీయులు బాగుగా గుర్తించియుండిరిగాననే దానిపైని ప్రబలముగా ధ్వజమెత్తిరి.

నిరుడు శ్రద్ధానందస్వామి నొకడు క్రూరముగ హత్యగా వించెను. ఇట్టివల ఆర్యసమాజ ప్రముఖులలో నిద్దరిని హత్యగా వించిరి. మహమ్మదీయపత్రికలు నూరిపోసిన విషయము బాగుగా తలకెక్కుటచే భిలాఫతు ఆందోళనపడుయమున ఆర్యసమాజి మువారు చేసిన గొప్ప నేపథ్యము మరచిపోయి ఆర్యసమాజముల తమకు ఘోరశత్రువులని మహమ్మదీయు లిప్పుడు భావించుచున్నారు. కావుననే ఆర్యసమాజమువారినిమాచి సహించుటకు గూడ వారికి కాంతము కలుగకుండపోయినది.

కావున మహమ్మదీయుల ప్రచారమును ప్రతిఘటించుటకు గొప్పయేర్పాటు జరుగవలెనని భారతదేశమునందలి ఆర్యసమాజమువారందరునుగూడ కోరుచున్నారు. అధికసంఖ్యయను సౌకర్యములుగల ఖవాజాగారు భారతదేశమునందేగాక చీనా, కాబూలు, టర్కీ, మొసహా టెమియా మున్నగు దేశములలోగూడ అపారముగ ప్రచారముచేయుచున్నారు. అహమదీయ మతప్రచారకులు అమెరికా ఐరోపాఖండములలో ఆర్యసమాజమును నిరసించుచు యుక్తిగా ప్రచారముచేయుచున్నారు. కావున ఆర్యసమాజమునకొక ప్రచారకసంఘ మత్యవసరమై యున్నది.

1. జాతీయభివృద్ధిని రూపుమాపుచున్న మతకలహముల నడండుటకు యీసంఘమువారు సర్వశక్తులను వినియోగించెదరు. హిందూమహమ్మదీయ, సిక్కు, క్రైస్తవవాది మతముల ఆచార్యులను యితర పూజనీయులను నిందించుచు వ్రాయబడిన వాద్యమునంతయు ఆర్యసమాజమువారు నిరసించుచున్నారు. అట్టి వాద్యముములన నెవ్వరికిని యెట్టిలాభమును కలుగదుగాన అట్టిగంధములు కరపత్రములుమున్నగువాని నన్నిటిని అంతరింపజేయుటకు సమాజమువారు ప్రయత్నించెదరు.

2. ఆర్యసమాజమునకు ప్రతికూలరసవారు చేయుచున్న ప్రతికూలముగ ప్రచారమునంతయు ప్రచురణ కాఖవారు ఖండించెదరు. హిందువుల పత్రికలలో మతవిషయక వ్యాసముల ధోరణిని మంచిదారికి మార్చుటకు క్రమముగా ప్రయత్నించెదరు. అట్టి వ్రాతలనుగూర్చి తప్పకుండను అసాలశ్యముగను కాఖవారు చర్యతీసికొనుచుండురు. వెంటనే వానిని ఖండించుచు వ్యాసములను పత్రికలలో ప్రకటించుచుండురు. ఆర్యసమాజమునుగూర్చి ప్రజలనుములను విమర్శాత్మకములు చేయుటకు మహమ్మదీయ, ఆంగ్లోయిండియను, ఐరోపియను పత్రికలలో ప్రకటింపబడుచున్న అకమవ్యాసముల కన్నిటికిని వెంటనే ప్రత్యుత్తరముల నిచ్చుచుండురు.

3. ఎచట నెట్టికలతలు కలిగినను విచారణచేసి నిజస్థితిని తెలిసికొనుట కాఖవారికి ముఖ్యకర్తవ్యమయ్యుండును. ఈపని సాగుటకు హిందువులందరును తోడ్పడి ధనసహాయ మొనరింపవలెను.

ఈదిగువ విరించినవానిలో నేరీతివైనను సహాయముచేయవలెనని హిందువుల నందరిని ఆర్యసమాజాభిమానులనుగూడ మేము కోరుచున్నాము.

1. ఆక్షేపణీయములని తోచినగ్రంథములు, కరపత్రములు, వార్తాపత్రికలు, ఫోటోగ్రాఫులు మున్నగు వానినన్నిటిని ప్రచురణకాఖకు పంపవలెను. వానినిగూర్చి కాఖవారు వెంటనే పనిని ప్రారంభించెదరు.

2. ఎచటైన కలతలను కలిగినచో నిష్పాక్షికముగా యధార్థముగాజరిగిన సంగతులను హిందూసంఘముల కార్యదర్శులు మున్నగువారు కాఖవారికి తెలుపవలెను. చాల ప్రబలముగా అల్లరులు జరిగినచో పేర్లతోను పూర్తి విలాసములతోను కాఖవారికి తంతివార్తలనుగూడ పంపవలెను. అతిశయోక్తుల నెంతమాత్రమును తెలుపగూడదు. అది ఎన్నడును ప్రకటింపబడదు.

సంపాదకులుగా నుండువారిలో హిందువు లందరును తమ పత్రికలను కాఖవారికి తప్పకుండ పంపుచుండవలెను. మహమ్మదీయ పత్రికలలో ప్రకటింపబడుచున్న నింద్యములకు

వ్యాసములను వార్తలను కాఖవారు వెంటనే తెలిసికొనుటకు సంపాదకు లీ సహాయమును చేయవలెను. ఈ విషయమున పత్రికాధిపతులగు హిందువులందరును కాఖవారికి సర్వవిధముల తోడ్పడవలెను. ఎవ రెట్టి సూచనలను పంపినను కాఖవారు శ్రద్ధగా నాలోచించెదరు" అని యింద్రదాగారు యీనెల 18 వ తేదీని ఢిల్లీనుండి ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కోమిల్లా హిందూ మహమ్మదీయ కొట్లాటలు

దుండగుల దౌర్జన్యము లింకను సాగుచుండుట

చాలవరకు శాంతి నెలకొనుట

కోమిల్లా, ఆగస్టు 24:—ఈదినమున పట్టణమునచాలవరకు శాంతి నెలకొనెను. కాని మట్టుపట్టుల పల్లెటూళ్ల యందు అచ్చటచ్చట హిందూమహమ్మదీయులు కొట్టుకొనుచున్నటు లింకను వార్తలువచ్చుచున్నవి. నిన్న రాత్రి హిందువుల గృహములపై రాళ్లువిసరబడెను. రైలువెళ్లుచుండగా మహమ్మదీయ గుండాలు నాయన్ పూరు స్టేషనువద్ద రైలుపై రాళ్లువర్షింపట. రంగపూరు గ్రామమున మహీనూత్రధారుగారి ఇంటికి నిప్పుపెట్టుటకు మహమ్మదీయులు ప్రయత్నించిరి. కాని పూరిలో ప్రజలు దౌర్జన్యసాహసములతో గుండాలునెదుర్కొని తరుముకొట్టిరి.

హిందూమహమ్మదీయ కలహములందు తీవ్రములగు దెబ్బలుతినిన డాక్టరుఅబినాశ్ బెనర్జీగారి సిద్ధిక్రమముగానిరపాయ సిద్ధికి వచ్చుచున్నది.

మహమ్మదీయులలో కొందరు మెషరులను (పాకీపని వారు) వీలచి హిందువుల ఇండ్లలో పని మానివేయవలసిన దనియు లేనిచో చావతన్నెదమనియు బెదరించినయు చెలియుచున్నది. మెషరులు వారిమాటలు వినక ఆగ్రహమును వెల్లబెట్టిరి. అందుపైన నాదుండగులు మెషరులను తీమాపణగోరిరి. పట్టణమున భయమింకను కాంతింపలేదు. పట్టణమునందును మట్టుపట్టుగ్రామములందును స్వచ్ఛందసేవకులు గస్తీతిరుగుచున్నారు. రైల్వేస్టేషను బాగత్తగి కాపలాకాయుచున్నారు. ప్రతిదినము మహమ్మదీయుల నరెట్టుచేసి కేసులుపెట్టుచున్నారు. (ఫీ ప్రెసు)

భైరూరు సంస్థానవార్తలు

బొంబాయి ప్రభుత్వపు ట్రాజ్ఝ

హైదరాబాదు, ఆగస్టు 24:—బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు భైరూరు సంస్థానాధిపతి మీరుగారిని ఏల వారిసానమున వేరొకపాలకుని నియమింపరాదో సంజాయిషీయమ్మని కోరినటుల తెలియుచున్నది. కాననసభ్యుడు ఫాలంజిగారిని మీరుగారు సలహా గోరిరి. మీరుగారిపక్షమున కాననసభ్యుడు కమిషనరును త్వరలో చూడవచ్చును. (ఫీ ప్రెసు)

పులిని చంపుట

రైతుల సాహసము

మైసూరు, ఆగస్టు, 24:—ఇరువురు రైతులు గొడ్డను మేపుకొనుచుండ వారిపై నొకపులియొక యొకనిభజము కొట్టికైచెను. అంత ఘోరకడు కొడవలితో పులిని గ్రుడ్డిచేసెను. అంత దానినిచంపి బహుమానము నందిరి. (ఫీ ప్రెసు)

కల్లులు భోలోనాధు అప్పీలు

ట్రాన్సును చేయగోరుట

అలహాబాదు, ఆగస్టు 24:—కల్లులు భోలోనాధుగారు తమ అప్పీలును వేరొక న్యాయాధికారివద్దకు మార్చవలసినదని కోరిన పిటిషను సందర్భమున న్యాయమూర్తి అందులకు అంగీకరించి యిట్లుతెలిపెను. నేరాకోపణలు విచారించ నవసరములేదు. కొంచురు అధికారులకు కీ కేసుతో సంబంధమున్న విషయ మెరుగుదును. నేనిచ్చు ఆజ్ఞ వలన ఎవరిపైనను అనుమాన మున్నదని తలపరాదు. (ఆ. ప్రె.)

కాన్పూరు, ఆగస్టు 24:—కీర్తి నహించిన గాయకశ్రేష్ఠుడు ఆలబందిఖానుగారు కీర్తిశేషులైరి. (ఫీ ప్రెసు)

కలకత్తా, ఆగస్టు 24:—ముగ్గురు గుండాలురాయి దినేశ్ చంద్రసేను బహదరు ఇంటిలో చొరబడి పారిపోవునపుడు తరుమబడగా ముగ్గురును కత్తితోపాడిచిరి. ఒక సార్లుంటు ఒక గూండాను మాత్రము పట్టుకొనగలిగెను. (ఫీ ప్రెసు)

సింహళపు కొత్తగవర్నరు

సిలోనుగవర్నరుగ నియమింపబడిన సర్ హెర్బర్ట్ నేనిగారు ఈనెల 20 వ తేదీని రొడ్డిషియా బ్లట్టర్నుండి రాష్ట్రనాస్తిమరులో సిలోనుకు ప్రయాణమైరి

కె. వి. గోపాలస్వామిగారు

బి. ఎస్. సి. సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారి కుమారుడు ఆక్సు ఫర్డు విశ్వవిద్యాలయమున బి.ఎస్.సి. డిగ్రీనిపొందిరి.

కీ॥ శే॥ స్వామిశారదానందుగారు

రామకృష్ణమిషన్ అధిపతియగు స్వామి శారదానందుగారు కొంతకాలమునుండి రోగప్రీతితులై 19 వ తేదీని కలకత్తాలో మరణించిరి. స్వామివివేకానంద నితో కలిసి పనిచేసినవారిలో వీ రొకరుగ నుండిరి. (ప్రె. ఫో. పీ)

బెంగాలుమంత్రులు: విశ్వాసరాహిత్యము

శ్రీకృష్ణ

విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానము మదరాసు శాసనసభలో నోడిపోయినను, బెంగాలులో నెగ్గినందుకు సంతసింపవచ్చును. మదరాసు శాసనసభలో ముచ్చటించుచు, ద్వంద్వప్రభుత్వము బెంగాలులో వెనుక రద్దజేయబడినను మరల తలయెత్తె నని, ఎక్తైజు మంత్రిగా రధిక్షేపింపగ, వేచిచూచునని కాంగ్రెసుపక్షమువారు బదులు జెప్పిరి. తదనుగుణముగ బెంగాలులో ద్వంద్వవిధానము మరియొకమారు త్రోసివేయబడెను. దేశబంధుదాసుగారి సందేశము ఇంకొకమారు నిర్వర్తింపబడెను. గౌహతితీర్మానము సఫలమయ్యెను. మదరాసు శాసనసభలో, ఇరుకక్షలవారును ద్వంద్వవిధానమును నిరసింపగ, బెంగాలు శాసనసభలో కాంగ్రెసుపక్షమువారు మాత్రము ద్వంద్వవిధానమును నిరసించిరి. రహింపక్షమువారు మంత్రుల పట్ల మాత్రము నిరసనభావము జూపిరి. కాని మరల రహింపక్షమువా రొకవేళ మంత్రిపదవులను స్వీకరించినను, కాంగ్రెసు పక్షమువారు తదితరపక్షములతో గలసి నూతనమంత్రులను స్థానభ్రష్టులగావింపక మానరు. విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము నుపసాదించిన డాక్టరు రాయుగారు ద్వంద్వవిధానమును చేపట్టువారు దేశక్షేమమున కెటుల వ్యతిరేకముగ బనిచేయుచున్నారో తేటపరచిరి. గవర్నరుగారి చేతులలో మంత్రులెటుల కీలుబొమ్మలవలె ప్రవర్తింపవలయునో తెలుపుటయగాక, ఇదివరకు మంత్రిపదవులను నిర్వహించిన ప్రముఖులు దెలిసిన యభిప్రాయములను వివరించిరి.

ద్వంద్వవిధానముక్రింద ప్రజల నిజక్షేమమును మంత్రులు పెంపొందింపగలరనుట కల్ల. తమక్రింద పనిజేయు ఉన్నతోద్యోగులను నియమించు హక్కు మంత్రులకు లేదు. వారిని అడవులో నుంచుటకును, వీరికిళ్ళక్తిచాలదు. ఇట్టిస్థితిలో మంత్రిపదవుల సంగీకరించువారిపట్ల కాంగ్రెసుపక్షమువారు విశ్వాసము జూపజాలరు. మంత్రులలో నొకరగు చక్రవర్తిగారు, మంత్రిపదవుల సంగీకరింపక ముందు కొన్నివరతులవసరమని సూచించిరి. అట్టి వరతులు చెల్లకముందే, చక్రవర్తిగారు ఉద్యోగములను స్వీకరించిరి. మంత్రులకు ప్రజాప్రతినిధులలో నధికసంఖ్యాకుల తోడ్పాటుయినను లేకున్నపుడు, వారు కేవలము అధికారసహాయముతో పరిపాలనము జరుపవలయును. అధికారవర్గ మెటుల నడిపిన, మంత్రులటుల నడువవలసిన స్థితి తటస్థించినది. బెంగాలు నిర్బంధితులను విడువవలయు నని శాసనసభ్యులు

కోరినపుడు, మంత్రులు తాటస్థము వహించిరి. వీరు అధికారవర్గమునం దొక భాగముగనే మెలగుచుండుచో, ద్వంద్వపరిపాలనమువలన ప్రజలహక్కులు సురక్షితమగు నని తలచుట కెట్టియాధారము గనుపింపదు. సంస్కరణములకు పూర్వముకన్నను పరిస్థితులు పిమ్మట చక్కబడలేదు. రాజకీయనిర్బంధితుల విషయమున మంత్రులు ప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేకముగ నోటుజేయ వీలులేదు గాన, తాము మానము వహించితిమని, గజ్జావీ మంత్రిగారు సమాధానము జెప్పిరి.

కాని, యీ సమాధానము మంత్రుల నిస్సహాయస్థితినే తేటపరచుచున్నది. ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యములను రక్షించుటకు, మంత్రులకు చేతగానిచో ద్వంద్వపరిపాలనమువలన ఏటి లాభ ముండును? ఇటులనే కుల్కశ్రీ కాల్పుల విషయమున విచారణసంఘము నేర్పరచుటకు బెంగాలు ప్రభుత్వము వారంగీకరింపకబోయిరి. గజ్జావీగారు నిస్సహాయత జూపిరి. ప్రభుత్వమంతయు ఒక్కటిగనే పనిచేయుచున్నపుడు, మంత్రులుగూడ ప్రభుత్వచర్యలకు బాధ్యులు గాకతీరదు. రాయల్కమిషను వారియెదుట తమ సమర్థతను జూపవలయు నని, గజ్జావీగారు హెచ్చరించిరి. ప్రజల కోర్కెలను నెరవేర్చుటకు మంత్రులకుసాధ్యపడకబోయినపుడు, వారు తమ సామర్థ్యము నెటుల జూపగలరు? కొయ్యగుట్టముపై నెటుల స్వారీజేయగలరు? డాక్టరు రాయుగారు సూచించినటుల, మంత్రులపట్ల కాంగ్రెసుపక్షమువారి కెట్టిద్వేషమును లేదు. గజ్జావీగారేమి, చక్రవర్తిగారేమి, దేశక్షేమాభిలాషతోనే మంత్రిపదవులను స్వీకరించియుండవచ్చును. కాని అందువలన ప్రజల కేమిలాభము? ద్వంద్వవిధానమును బలపరచుటవలన, వీరు దేశపరాధి నతను పెంచుచున్నప్పుడు, ప్రజాప్రతినిధులు వీరిచర్యలను హర్షింపజాలరు. మద్రాసుసంఘటన, బెంగాలు సంఘటన యూరపియను సభ్యులు మంత్రులను సమర్థించుట వింతగాదు. ప్రజాశయములకు వీరన్నిచోటులలోను ప్రతికూలురే యగుటచే, అన్యధాప్రవర్తింపజాలరు. బెంగాలులో నేమి, మద్రాసులో నేమి కాంగ్రెసు పక్షమువారు కాంగ్రెసు తీర్మానానుసరణముగ మెలగి, ఆప్రతిష్ఠాపనయొక్క గౌరవమును కాపాడిరి. ఒకచోట తీర్మానము గెలిచినను, మరియొకచోట నోడిపోయినను, కాంగ్రెసుపక్షము సుశీతమగుపక్షమనియు, వారికి దేశస్వాతంత్ర్యమే ముఖ్యము గాని తదితరస్వల్పలాభములతో బనిలేదనియు, ప్రపంచమునకు చాట గలిగిరి. రాయల్కమిషనువారి సంగతిని గ్రహించుచో, నిరర్థక సంస్కరణముల నొనగుటకు బూనుకొనజాలరు. ఏల యీరాయల్కమిషను? ప్రజలకు గావలసినది, రాష్ట్రములలో సంపూర్ణ బాధ్యత. కేంద్రప్రభుత్వమునందుగూడ విశాలబాధ్యతను వారు గోరుచున్నారు. ఈసూత్రములను పార్లమెంటుసభ వారంగీకరించి, అధినివేతరాజ్య స్వాతంత్ర్యము సఫలమగుటకు కాలనియమమును ఏర్పరచుచో, వివరములగూర్చి చర్చించుటకు రౌండుటేబిలు సమావేశమును కూర్చవచ్చును. అందు ప్రజాప్రతినిధుల ఏర్పాటులను కనుగొని, వానిని సఫలపరుపవచ్చును. భారతీయులు తమకు గావలసిన రాజ్యాం

గ సంస్కరణ విధానమును తయారుజేయవలయు ననుచో, వాని నామోదించుటకు పార్లమెంటు సభవారు పూచీపడవలయును. అంతయుగాని, ఆచరణసాధ్యముగాని ద్వంద్వపరిపాలనమును నిర్వహించిన రీతినిబట్టి, ప్రజల సామర్థ్యము పరీక్షింపబడు ననుటకన్నను హాస్యాస్పద మగు విషయము వేరుండదు. అందునిమిత్తమై నియమింపబడు రాయల్కమిషనువలన డబ్బుదండుగ దప్ప వేరులాభముండజాలదు. సాక్ష్యము మున్నగు అడావిడులవలన, పత్రికలను నింపుటకు వీలయినను, ఇది యంతయు వట్టి ఆర్భాటము దప్ప వేరుగాదు. ఈ సంగతిని రాబోవు కాంగ్రెసుసభవారు తప్పక తేటపరుపవలెను. రాజకీయోద్యమము ఎంత హీనస్థితిలో నున్నను, ప్రస్తుతసంస్కరణములను క్లాఫించు స్థితిలోని కేపక్షమువారును ఇంకను రా లేదు, ద్వంద్వపరిపాలనము పనికిరాదని, మద్రాసు, బెంగాలురాష్ట్రములు మరియొకమారు జూపగలిగెను. తక్కుంగల రాష్ట్రములు గూడ నిటులనే భావించుచున్న వనుటకు సందియములేదు. భారతీయులు కేవల మిట్టియభిప్రాయప్రకటనతో తృప్తి జెందక, సత్వరస్వరాజ్యసంపాదనకై యావచ్చుకొని వినియోగించుట యత్యంతావశ్యకము.

మ్యూజియము

ప్రభుత్వపు మ్యూజియము, కానిమూర గ్రంథాలయముల 1926-27 సంవత్సరపు రిపోర్టు వెలువడినది. కానిమూర గ్రంథాలయమును అధిక సంఖ్యాకులు ఉపయోగించుచున్నటుల తెలియగలదు. నివేదనసంవత్సరమున ప్రేక్షకుల సంఖ్య 34312 నుండి 36402 టికి బెరిగెను. ఉపయోగింపబడిన గ్రంథముల సంఖ్య 34563 నుండి 38901 టికి బెరిగెను. ఇంతవరకు ప్రభుత్వశాఖాధికారులకే పుస్తకముల నెరువిచ్చెడివారు, కళాశాలాధిపతులకు గూడ నిచ్చుట కంగీకరింపబడెను. పౌరుల కెల్లరకును ఎరువిచ్చుట కింకను తగిన ఏర్పాటులు లేవని, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయ పాఠకుల సంఖ్య 19291 నుండి 29610 టికి బెరిగెను. వారు ఉపయోగించిన గ్రంథముల సంఖ్య 27627 నుండి 42332 కి బెరిగెను. మ్యూజియమునకు ప్రేక్షకులు ముక్కిటిద్వాదశి, సంక్రాంతి పండుగలనాడు అధికముగ వచ్చెదరు. శిల్పశాఖకు కొన్ని క్రొత్తవిగ్రహములు చేర్చబడెను. తంజావూరు జిల్లానుండి భిక్షుటనమూర్తి, పార్వతి, మున్నగు తామ్రవిగ్రహములు తేబడెను. సూర్య విగ్రహమొకటిగూడ లభించెను. మహావీరుని రాతివిగ్రహము చెంగల్పట్టు జిల్లాలో దొరకెను. పల్నాడు తాలూకాలో దొరకిన తొమ్మిది పాలరాతిబాద్ధవిగ్రహములను మ్యూజియమునకు దెచ్చిరి. బుద్ధుని జీవితచరిత్రకు సంబంధించిన పలువిధపటము లిందు గలవు. వీనిపై గల వ్రాతబట్టి యివి నాల్గవ శతాబ్దమునకు సంబంధించినవని తెలిసెను. తామ్ర శాసనములు కొన్ని మ్యూజియమునకు చేరెను. గంజాముజిల్లానుండి వచ్చిన శాసనమునందు, తూర్పు గాంగరాజు అనంతవర్మ చోడగాంగదేవుడు మూడువందల బ్రాహ్మణ పండితుల కొక గ్రామమును దానము జేసినటుల గలదు. ఇది 1081 సంవత్సరపునాటిది. భావ సంస్కృతము. లిపి నాగరి.

మరియుక శాసనము గంజాముజిల్లానుండి యే వచ్చెను. ఇది యొక దానశాసనము. 1112 వ సంవత్సరమునకు సంబంధించినది. పైన పేర్కొన బడినప్పుడే యీ దానముగూడ జేసెను. భావ సంస్కృతము. లిపి తెలుగు. లోహపుశాఖకు కొన్ని వస్తువులు చేర్చబడెను. వెండితో చేయబడిన విష్ణుమూర్తిదశావతారములు మున్నగునవి గలవు.

శూరజాతులు

శూరజాతులు, తదితరులను భేదమును అధికారవర్గమువారు మొదట నృజించిరి. శూరజాతులను వారు ఆ భేదము నికముందుగూడ స్థిరపరుప బ్రయత్నించుచున్నారు. స్కీకమిటీ రిపోర్టు సూచనలు అమలులోనికి వచ్చుచో, శూరజాతుల కానివారు ముందుకు వచ్చెదరని వారు భీతిజాపుచున్నారు. సర్ డిమర్ హాయత్ ఖాను ప్రభృతులు పైన్యాధిపతిని సందర్శించి, పోటీపరీక్షలవలన గూడ జాతులకు నష్టము గలుగుననియు, విద్యాధికులగు పిరికిపందలు పైన్యములో జేరుట తటస్థించుననియు, ఇందువలన హిందూదేశమునకుగాని సామ్రాజ్యమునకుగాని లాభము లేదనియు, శూరజాతులు గానివారిని క్రిందితరగతులలో ముందుగ జేర్చి పరీక్షింపవలయుననియు, ఆఫీసరులను ఇట్టివారినుండి వైకొనగూడదనియు, శూరజాతుల కిందుమూలమున ఆగ్రహము గలుగు ననియు మున్నగు సంగతులను విశదపరచిరి. నిజ మాలోచించిన, శూరజాతులు పిరికిజాతులను భేదమున కర్థము లేదు. పైన్యమునం దెవరు సుశిక్షితులగుదురో, వారెల్లరకును శౌర్యధైర్యము లలవడును. విద్యాధికులు ఆఫీసరులుగ జేరుచో, ఎక్కువ విచక్షణను వివేకమును నుపయోగించి, పైనికులను నడుపగలరు. ఆధునిక సంగ్రామములందు కేవల వ్యక్తిప్రతాపముతో సంతరించుకొనరు. యంత్రములవలననే యుద్ధమంతయు జరుగుచున్నది. మానవుని ప్రతాపమున కంతగ విలువ లేకున్నది. సర్ డిమర్ హాయత్ ఖానుగారి సూచనలు, పైనికసంస్కరణము లభివృద్ధి జెందకుండ నడ్డుపడును.

స్కీకమిటీ సిఫార్సులు

స్కీకమిటీవారు చేసినసిఫార్సులు భారతీయులను తృప్తిపరచియుండలేదు. బ్రిటీషు పైనికోద్యోగులు యిడితీరవలయునని, కమిటీవారి యుద్దేశ్యము. ఇరువదిసంవత్సరములలో సగముమంది భారతీయోద్యోగులను నియమింపవలయునని వీరు గోరిరి. పైన్యము భారతీయవశ మయినగాని, న్యపరిపాలనము పూర్తిగాదుగాన, స్కీకమిటీవారి సూచనలు సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి కనుకూలింపు. ఇట్టి సంగతుల మగుసూచనలను గూడ ప్రభుత్వమువారింతవరకు ఆచరణలోనికి తేకజోవుట, కడువిచిత్రము. స్కీకమిటీసభ్యులు, ప్రభుత్వప్రతికూలురుగారు. డాక్టరు మూంజీగారు నిన్నటిదినము భారతశాసనసభలో ప్రతిపాదించిన తీర్మానమునకు, శ్రీనివాసయ్యంగారు సవరణను ఉపపాదించిరి. కాంగ్రెసుపక్షమువారు స్కీకమిటీ సూచనలు ప్రజాశయములకు చాల కొరవడియున్నటుల భావించుచున్నను, వాని నయినను ప్రారంభింపవలయునని అయ్యంగారు కాజీగ తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. కాని అం

దుకు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులయినటుల దోషదు. యూరపియను ప్రతినిధియగు కలనల్ క్రాఫర్డు గారు స్కీకమిటీ సూచనలు పనికిరావని వాదించిరి. పైన్యాధిపతిగూడ వానివట్ల సుముఖత జూపక బోయెను. శ్రీనివాసయ్యంగారి తీర్మానమును భారత శాసనసభవారు అంగీకరించెదరని నమ్మెదము. ప్రభుత్వమువారు మాత్రము శాసనసభాభిప్రాయమును గౌరవించురని తోచదు.

ప్రభుత్వ సేవకులు : కద్దరు నిధి

కద్దరునిధికి ప్రభుత్వ సేవకులు ధనసహాయము జేయగూడదని ప్రభుత్వమువారు గావించిన ఉత్తరువుకు డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్య మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానము నిస్సారముగ నున్నది. కాంగ్రెసు చందాను వసూలుజేయుటకుగూడ, తంతుకారక సంఘమువారు రంగీకరించినను, ఈ సంఘమునకు రాజకీయవ్యవహారములతో సంబంధముండదు. ఎట్టి వారయినను తంతుకారకసంఘమునాదు ఏతరగతిలో గాని, చి-తరగతిలో గాని చేరుట కవకాశము గలదు. కాంగ్రెసు చందాను నూలుచూపమున నిచ్చువారికి మాత్రము ప్రత్యేకసౌకర్య మొసంగబడెను. కాంగ్రెసుకు ఇతరసంస్థలతో సంబంధము గలదు. నిమ్నజాత్యుద్ధరణ కీసంఘము సహాయముజేసినది. అట్టిప్రయత్నములకు ప్రభుత్వము వారుగూడ తోడ్పడక పోలేదు. కాంగ్రెసుసభ వారు గ్రామపునర్నిర్మాణమునకును, ఔషధవివరణకును, తోడ్పడుచో, ప్రభుత్వోద్యోగులందుకు తోడ్పడగూడదా? నిన్నటిదినము భారతశాసనసభలోగూడ నీవిషయమై ప్రశ్నివచ్చెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మదరాసు ప్రభుత్వపుటుత్తరువును రద్దుజేసిరాయని, రంగస్వామి అయ్యంగారడుగగ, ఫానిక ప్రభుత్వములతో తాము జోక్యము గలుగజేసికొనమని, క్రేరారుగా రనిరి. ఇది మామూలు కారణము దప్ప వేరుగాదు.

నూలురక్షణ : మాలవ్యాగారు

నూలురక్షణకయి ప్రత్యేక చట్టమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రతిపాదించుటవలన, టారిఫ్ బోర్డు సూచనల గూర్చి చర్చించి తమ యభిప్రాయము దెలుపుటకు, భారత శాసనసభ వారి కవకాశము దప్పిపోయెను. ఈ సంగతినే మాళవ్యాగారు తేటపరచిరి. మాలవ్యాగారు సూచించిన పద్ధతి నవలంబించుచో, విప్లవకరమగు మార్పు జరుగు నని సర్ జార్జి రెయినీగారు పలుకుట కడు విచిత్రము. భారత శాసనసభ్యుల యభిప్రాయమును కనుగొని, ఆ పిమ్మట ప్రభుత్వచట్టమును ప్రతిపాదించుటవలన, ఎట్టి నష్టము వాటిల్లుటకు మారుగ, హెచ్చులాభమే గలుగును. ప్రభుత్వసభ్యుడు స్వల్పసౌకర్యముల నొసగుటకు గూడ లేనిపోని యభ్యంతరముల జెప్పటబట్టి, సంస్కరణముల విలువను, గ్రహింపవచ్చును. కొన్ని సాంప్రదాయములను నృజించియున్నను, సంస్కరణములను విశాలపరచు తలంపు అధికారుల కున్నటుల దోచదు.

బెంగాలు మంత్రుల రాజీనామా

విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానము విజయము గాంచుటచే, మంత్రుల లిరువురును రాజీనామా

నిచ్చిరి. గజకవిగారును, చక్రవర్తిగారును తమకు దాపరించిన స్థితిగాంచి సంతృప్తి నే గనుబజచిరి. నిజమేమన, మంత్రిపదవులను నిర్వహించువారుగూడ స్వలాభము నాశింపక ద్వంద్వప్రభుత్వము దొలగుటకే తోడ్పడుట ధర్మము. ఇది వ్యక్తులకు సంబంధించిన ప్రశ్నగాదు. దేశస్వాతంత్ర్యమునకు సంబంధించిన ప్రశ్న. ఈ కారణముచే, ప్రజాప్రతినిధులలో మెజారిటీ యభిప్రాయము ననుసరించి, మద్రాసు మంత్రులు గూడ రాజీనామానిచ్చి, బెంగాలు మంత్రులమార్గము ననుసరించుట శ్రేయస్కరము. అధికార సభ్యులసహాయముతో గడిగిన విజయము, పాటింపదగినది గాదని వారు గ్రహింపవలయును.

నర్సిఫిక్ టేబులు

స్వదేశసంస్థానములలోగూడ శాసనసభలను నెలకొల్పినను, అవియు శక్తివిహీనములయినవి. ఈ సభలు తగ్గించిన గ్రాంటులను ప్రభుత్వములు పునరుద్ధరించుచున్నవి. కొచ్చిన శాసనసభవారు తగ్గించిన గ్రాంటులను అక్కడి ప్రభుత్వమువారు పునరుద్ధరించిరి. దీనియర్థ మేమి? శాసనసభాభిప్రాయము కొరగానిదనియేగద!

రాబోవు మస్లింలీగు సమావేశము

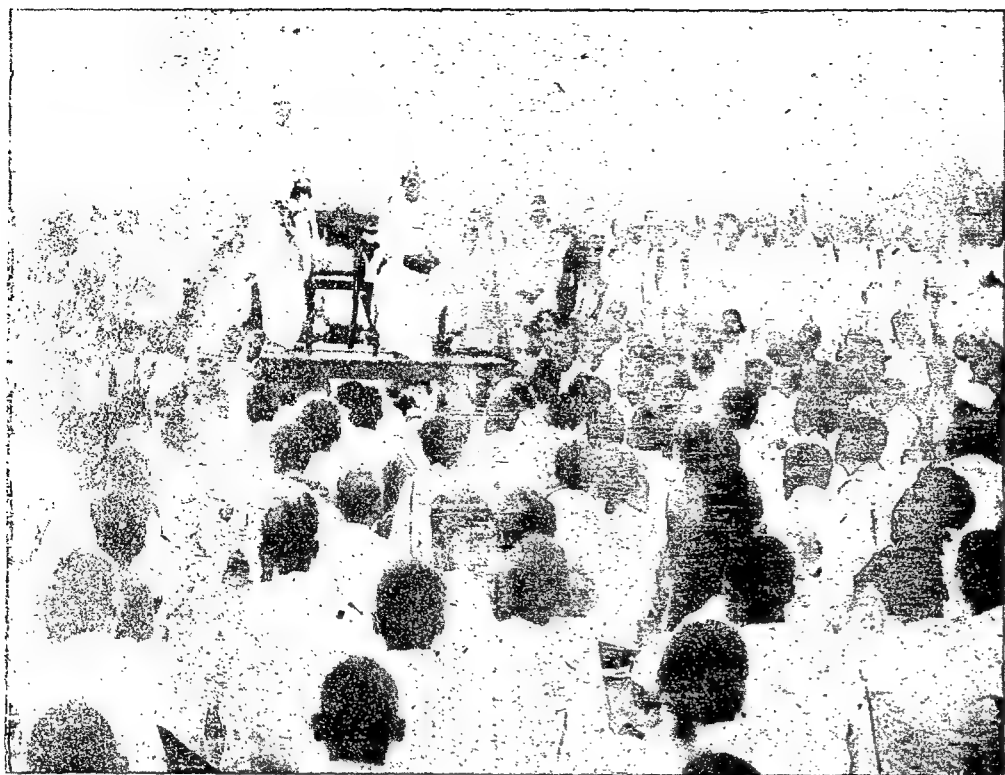
మదరాసులో జరుపుట కేర్పాటులు
డిబ్బి, ఆగస్టు 24—అఖిలభారత (మస్లింలీగు) మహమ్మదీయ మహాసభా కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు సెప్టెంబరు 1 లేదిన సిమ్లాలో సమావేశమయ్యెదరు. మార్చిమాసమున మహమ్మదీయ నాయకులు సూచించిన సంయుక్త నియోజకవర్గ సూచనలగురించి వారపుడు చర్చించెదరు. మస్లింలీగుసభ నీవత్సరము డిసెంబరు 30-31 లేదీలయందు మదరాసులో జరుపుటను గురించిగూడ వీరుచర్చించెదరు.
మదరాసు రాష్ట్రీయ మస్లింలీగు వాచిత్యరమ్యత్వపదవికి యాహుల్ హాసన్ గారి పేరును సూచించిరి. ఆగాఖ్యాక్, మహమదాబాదు మహారాజా, సర్ అలీషహము, సర్ మహమ్మదు షాఫీగార్ల నామములుగూడ అభ్యర్థితపదవికి సూచింపబడెను. మస్లింలీగు నిర్మాణనిబంధనల సంస్కరించుటకు ఒక ఉపసంఘమును నియమించువిషయమునుగూడ సెప్టెంబరు 9 వ లేదిన చర్చింపవచ్చును. రంగీలారనూలుకేసువలన శేర్షడిన పరిస్థితుల గురించిగూడ చర్చించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు ఖిలాఫతుసంఘము

లాహోరు, ఆగస్టు 24—అఖిలభారత ఖిలాఫతుసంఘసమావేశ మిస్లాం 27, 28 లేదీలజరుగును. దానికొరకు షేకతా లీ, మహమ్మదాలీగార్ల నెల 27 లేదిన లాహోరు వచ్చెదరు.
పంజాబు ఖిలాఫతుసంఘమువారి యాజమాన్యమున-నిన్న సాయంత్రము లాహోరులో బహిరంగసభ జరిగెను. జఫరు అలీఖాన్ గారు రధ్యక్షతవహించిరి. మతగురువుల మాషణ శిఖార్లు ముగ నొనర్చవలసినదని మహమ్మదీయులు గావించిన ఆందోళన సంపూర్ణముగ సఫలమైనందులకు అభ్యుత్తుడు మహమ్మదీయుల సభినందించెను.
డాక్టరు ఆలంగారు మాటలాడుచు, మహమ్మదీయుల కోర్కెలలో నొకటి సమకూడెననియు, ఆందోళననికను సాగించినయెడల ప్రభుత్వమువారు రెతడవకోర్కెనుగూడ అంగీకరించి, శిక్షింపబడిన మహమ్మదీయ ప్రచారకులు విడచిపెట్టెదరనియు నుడివిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

సం. ప. మితవాదసభ

లక్నో, ఆగస్టు 24—సంయుక్తపరగణాల మితవాదసభ అక్టోబరుమాసమున ఆగ్రాలో జరుపుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఆహ్వానసంఘమువారు సమావేశమై అక్టోబరు 10, 12 లేదులలో సభజరుపుటకు నిశ్చయించిరి. రావుకృష్ణపాలునింగూరేక గ్రీవముగ నధ్యక్షపదవికి ఎన్నుకొనబడిరి. మితవాద ప్రచారముకొరకు చింతామణిగారు, ఆగ్రా, కాన్పూరు లక్నో, బెనారస్, ఆలహాబాదులందు బహిరంగసభల గావించి ఉపన్యసించెదరు. (ప్రీ ప్రెసు.)

మద్రాసు కాంగ్రెసువిషయమై ప్రచారము సలుప కడచిన ఆదివారము తిరువళ్ళీకి సముద్ర తీరమున సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారి అధ్యక్షతన పౌరసభ జరిగెను.

(శ్రీ. పో. పీ.)

బెంగాలు శాసనసభా సమావేశము

నుంత్రి చక్రవర్తి రాజీనామానిత్తురా?

శ్రద్ధానందుపార్కులోని సభ

ప్రశ్నోత్తరములు - రోజునూలు

కలకత్తా, ఆగస్టు 24:- శ్రీమం బెంగాలు శాసనసభలో డిప్యూటీ సెక్రటరీ ప్రశ్నోత్తరము లుత్సాహంతముగా నున్నవి.

పాబ్నా అల్లరులగూర్చి తెలుపుమా మోబిల్ గారు 889 మహావ్యవస్థలు శిక్షింపబడినది. 15 సింధువులపై కేసు లున్నవి. మరియు మోబిల్ గారు రిటైరింగ్. ఆగస్టు 17 వ తేదీకి 4 డిప్యూటీ సెక్రటరీ రాజీనామాపై దీని నిర్ణయము చూస్తారు.

బెంగాలు బోర్డులు పాఠశాలలబిల్లుకలకత్తా బండ్లబిల్లు భూమ్యభివృద్ధిబిల్లు, మేనింగు సెటిల్మెంటుల బిల్లులను ప్రవేశ పెట్టబడెను. మొదటి రెండును ఆమోదించబడెను.

స్టేట్సుమెను సూచన

స్టేట్సుమెనుప్రతిక విశ్వాసరాహిత్యము ఆపాదించక మునుపే ప్రాందసమంత్రి బి. చక్రవర్తిగారు రాజీనామాని యూ హించుచున్నది.

శ్రద్ధానందుపార్కు బహిరంగసభ

శ్రద్ధానందుపార్కులో సాయంకాలము బహిరంగసభ యయ్యెను. "ప్రజా ప్రతినిధులందరు జాతీయగౌరవము నిలుపుటకు, స్వాగతం సమర్పించు జయమందుటకు సంతులనదలి విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును ఆమోదించవలెను" అనుతీర్మానము అంగీకరింపబడెను. ఊగులాడుపభ్యుల గుమ్మములందు సత్కారము మొదలుపెట్టకును మైదానములో నిరసనోత్సాహము జరుపుటకు తీర్మానింపబడెను.

శాసనసభా సమావేశము

శాసనసభ శ్రీయుత శాంతోష రాజావారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. సభకు హాజరైన సభ్యులసంఖ్య స్వల్పము.

ప్రశ్నోత్తరములు

తిరిగి డిప్యూటీ సెక్రటరీ ప్రశ్నలు ప్రారంభమయ్యెను. ప్రభుత్వమువారిచే జవాబులు సరిగ్గా లేవనిరి. ఉపప్రశ్నలన్నియుదానికి మోబిల్ గారు రాగలేక తాను చెప్పినదానిని తానే ఖండించుకొనుచుండెను. ప్రభుత్వసభ్యునిసీతి గందరగోళమయ్యెను. ఫిబ్రవరిలో మోబిల్ గారు బోసుగూర్చిన విషయ మేల చెప్పిరిని యడుగగా, పొరపాటై యుండవచ్చుననిరి. (స్వరాజ్యవాదుల నెక్కిరింపులు) తిరిగి వేరొక ప్రశ్న వేయబోగా అధ్యక్షుడు నేటికి ప్రశ్నల నాపుచేసెను.

మొదటి ప్రశ్న శ్రీయుత అరుణగుహగారినిగూర్చి.

కె. యస్. రాయ:- గుహగారు కురుపులచే బాధపడుచున్నారా?

మోబిల్:- నోటికి కావలెను.

మోబిల్:- నెలలనుండి కురుపులతో బాధపడుచుండజనుసారము శస్త్రచికిత్సకు లోనైనవా డాక్టర్ గముగ నున్నట్టేనా?

అధ్యక్షుడు:- అది ఆభిప్రాయ భేదము. ఇంకెవర కిచ్చిన మందులను లాభము లేకపోయెను.

కలకత్తా:- గుహగారు డాక్టర్ గముగ లేరనువిషయము తెలిసినప్పుడు ఇంక గలకు అదియెవని తెలియునా?

ఉ:- అధికారశీత్య వచ్చిన సమాధానము తెలిపితిని. ప్రశ్న:- పారిశుధ్యమందు డిప్యూటీ సెక్రటరీ వేరు రాష్ట్రములకు గొనిపోవుటకు క్రిమిలు లా ఆమెండుమెంటు చట్టము అంగీకరింపదుగాదా?

అధ్యక్షుడు:- ప్రశ్న వీలులేదు.

బోసు:- మోబిల్ గారు రిటైరింగ్ సరిగాని సమాధానములను ఈయనిచ్చుటకు అధ్యక్షులగు తమకు తగునా?

బెనర్జీ:- జవాబుచెప్పటం, చెప్పకుండుట ఆయన యిష్టమే గాబోలు. అధ్యక్షులు వారిచే జవాబులు చెప్పింప వలను పడదా?

అధ్యక్షుడు:- ప్రభుత్వము నిరాకరించు ప్రశ్నలకు జవాబులు నే తెప్పింపజాలను.

మోబిల్:- డిప్యూటీ సెక్రటరీని నేడిక, ప్రచురించిన సామాజ్య పుస్తాదులు కడలునా?

మోబిల్:- నా కేసుయు తెలియదు.

బెనర్జీ:- నిర్దోషి తూనికలు తెలుపకుండుట దేశక్షేమకరమా? విధానమా?

నేనుగప్తా:- కేంద్ర శాసనసభయందు అధ్యక్షుడు సరియైన తగు సమాధానముల చెప్పించుచున్నాడు.

అధ్యక్షుడు:- అది ఆశ్చర్యమా?

బోసు:- ప్రభుత్వము క్రోధముతోగదా డిప్యూటీ సెక్రటరీ వేరు రాష్ట్రములకు మార్చుట.

అధ్యక్షుడు:- ప్రశ్న వీలులేదు.

నేనుగప్తా:- మోబిల్ గారు! పోలీసు డిప్టీ కమిషనరు జెయిలులోనుంచుట దోషమని హైకోర్టుచెప్పెను. తెలియునా?

మోబిల్:- అది ఆరెస్టులు అయినవెనుక మరొకరకపు వైది లున్నాడు.

(శ్రీ. వెను)

అస్పృశ్యులు-దేవాలయ ప్రవేశము

యోట్టూలు ఆగస్టు 25:- అస్పృశ్యతానివారక సంఘాధ్యక్షుడు పల్లెటూరు అంబాలయములోనికి అస్పృశ్యులరాసీయమన్న సత్యాగ్రహము ప్రారంభింతువని బెదరించుచు వ్రాసిన లేఖకు దేవాలయ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు ఒక ప్రకటన గావించిరి. అందు అధిక సంఖ్యాకులు హిందువులు అందులకు వ్యతిరేకులు గాన సత్యాగ్రహనాయకులు అది గ్రహించి సత్యాగ్రహవలంబన ఫలితములకు వారే బాధ్యులనిరి. (అ. వెను)

బొంబాయి, ఆగస్టు 25:- ప్రభుత్వ వర్తకశాఖకు ఈయబడిన తంతియందు ప్రభుత్వమువారు నేతపరిశ్రమకు తగు సహాయము చేయులేక పోయిరినియు కమిటీవారు తయార చేయు పట్టునూలుపై పన్ను తగ్గింపరాదనియు భారతవర్తకమండలి తెలిపెను.

(అ. వెను)

బొంబాయి, ఆగస్టు 25:- ప్రభుత్వ వర్తకశాఖకు ఈయబడిన తంతియందు ప్రభుత్వమువారు నేతపరిశ్రమకు తగు సహాయము చేయులేక పోయిరినియు కమిటీవారు తయార చేయు పట్టునూలుపై పన్ను తగ్గింపరాదనియు భారతవర్తకమండలి తెలిపెను.

(అ. వెను)

బొంబాయి, ఆగస్టు 25:- ప్రభుత్వ వర్తకశాఖకు ఈయబడిన తంతియందు ప్రభుత్వమువారు నేతపరిశ్రమకు తగు సహాయము చేయులేక పోయిరినియు కమిటీవారు తయార చేయు పట్టునూలుపై పన్ను తగ్గింపరాదనియు భారతవర్తకమండలి తెలిపెను.

(అ. వెను)

బొంబాయి, ఆగస్టు 25:- ప్రభుత్వ వర్తకశాఖకు ఈయబడిన తంతియందు ప్రభుత్వమువారు నేతపరిశ్రమకు తగు సహాయము చేయులేక పోయిరినియు కమిటీవారు తయార చేయు పట్టునూలుపై పన్ను తగ్గింపరాదనియు భారతవర్తకమండలి తెలిపెను.

(అ. వెను)

కీ॥ శే॥ డి. యల్ పుప్పలాగారు

వీరు బొంబాయియందుండ ఆంధ్రులు. బలవంతులనియు, మల్లయధమున ప్రవీణులనియు ఖ్యాతి గాంచిరి. కడచిన గురువారము బొంబాయిలో మరణించిరి.

బరోడా యువరాజు

రాయల్ కమిషను కార్యదర్శి

బొంబాయి, ఆగస్టు 25:- బరోడా యువరాజునకు బ్రిటిషు కాలినెట్టు స్టాట్యూటరీ కమిషనులో సభ్యుడుగ నుండమని గోరిరి. బహుశః ఆయన కమిషనుకు కార్యదర్శిగ నుండవచ్చును. ప్రస్తుతము ఆక్స్ ఫర్డులో ప్రాచ్యభాషాప్రవీణులుగ నున్నారు.

మేమో, ఆగస్టు 25:- బినాదా అడవిలో తుపాకీచేతిలోనున్న భయంకరుడైన బందిపోటు శాసనరక్షణ తీసివేయబడినవాడు పట్టుబడెను. సాన్స్లే పును పట్టుకొనినవాడు 5000 రూపాయల బహుమతికి అర్హుడని ప్రభుత్వవిధివరలో ప్రకటించెను. (అ. వెను)

రంగూను ఆగస్టు 25:- సెటిల్మెంటుల కమిషనరుగారు భూసవదారు యూబాభాగార్లు వ్యవసాయకమిషను సభ్యులుగ ఆకమిషను నవంబరులోవచ్చి బర్మాలో తిరుగుసంతకాలము పనిచేయుదురు. (అ. వెను)

తెలివిగల దోషిడి

లక్నో, ఆగస్టు 25:- లక్నో నుండి రాత్రి 10 గంటలకు బయలుదేరి తెల్లవారుజామున అలహాబాదుచేరు రైలులో ఆడవాళ్ళ బండిలో ఒక మగవాడుచేరెను. ఆడవాళ్ళ గర్భాలపెట్టుగా స్త్రీమనుషుల రాతని లేచిపోయెను. కాని పోలీసువారు వచ్చువరకును లేవకపోయెను. ఈలోపుగా ఈతడు పెద్దపెద్ద కేకలతో ఏడ్వజొచ్చెను. దగ్గరపెట్టె వారందరూ అక్కడకువచ్చిరి. రైలుపెట్టు కాయగుట చూచి రైలు దొంగలగుంపు సామాను లన్నియు హరించిరి. సామానులు పోయినటుల తరువాత స్త్రీమనులోగాని పోలీసువారికి తెలియకపోయెను. (అ. వెను)

ఖర్గపురము, ఆగస్టు 19:- 10 వేలమందికార్మికులు రానున్న జీతముల తగ్గింపు గూర్చి నిరసనసభ గావించిరి. పనిలోనుండి మనుష్యుల తగ్గించుటను నిరసించి ప్రభుత్వమువారు చివారింపవలసినదగా తీర్మానింపబడెను. ఇండ్ల వసతి శాఖశాఖాధికారుల చేతులలో నుంపవలసినదిగ గోరిరి. ఏజెంటుగారివద్దకు రాయబారము పోవుటకు తీర్మానింపబడెను. గరిగారు వచ్చి పరిస్థితుల గ్రహింపగోరుచున్నాము. (శ్రీ. వెను)

కోవిల్లా, ఆగస్టు 25:- శాంతిచేకూరినది. చుట్టుప్రక్కలనుండి అల్లరులు ఇండ్లు తగులబెట్టుట వినవచ్చుచున్నవి. 40 మంది తురకలు ఆరెస్టు చేయబడిరి. ఇంకను కొన్ని జరుగుచు. గ్రామములలోని బాధితుల సహాయార్థము స్వచ్ఛంద సేవకు లంపబడిరి. పోలీసువారి కట్టుబాటు చాలింపబడెను. (అ. వెను)

బొంబాయి ఆగస్టు 25:- గుజరాతు వరదలవలన పట్టికువర్కు కొలుకు అయిన నష్టము 4 లక్షలకు మించదు. ఈసాలున 2 1/2 లక్షలును తరువాత 1 1/2 లక్షలును మరాఠుకు గావలెను. (అ. వెను)

గొప్ప నౌకాదళ ప్రమాదము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

టోక్యో, ఆగస్టు 25 — టోక్యోలో రెండు జపాను నౌకలు కొకాదళ ప్రదర్శన పందర్బాసున డిక్షానుటచే ఒక నౌక ముగిసిపోయెను. 90 కాకా సైనికులు 12 అధికారులు ముగిసి పోయిరి. 23 మంది మాత్రము మిగిలిరి. ఇంకొక నౌక డిక్షాను టోక్యో ఇంకొక 27 గురు చనిపోయిరి.

ఐరిష్ ఫ్రీ స్టేటు ఎన్నికలు

ప్రభుత్వ విజయము

పార్లమెంటు ఎన్నికలు 15 తేదిన జరుగును

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, ఆగస్టు 26 — దక్షిణ డబ్లిన్ నగరపు ఎన్నికలందును, డబ్లిన్ జిల్లా ఎన్నికలందును ఫ్రీ స్టేటు ప్రభుత్వము జయమునందు విజయమునందును గుర్తులు జనరలు కార్య నిర్వాహక ప్రభుత్వ సలహామీద డెయిలీరక్ పార్లమెంటును రద్దుచేసిరి. పెంపెంబరు 15 తేదిన మరల ఎన్నికలు జరుగును.

సర్కో-వెంజెట్టి యురిశిక్ష

అల్లరులు - శిక్షించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

పార్లమెంటు, ఆగస్టు 26 — సర్కో-వెంజెట్టి యురిశిక్ష పందర్బాసున అల్లరిచేసిరి 19 గురిని శిక్షించిరి. ఇందులో ఇద్దరు స్త్రీలున్నారు. ఒక ప్రభుత్వ మొదట 6 నెలలు శిక్షను విధించిరి. జనీవాలలో 24 గంటలు మొదలు 12 రోజులవరకు శిక్షను విధించిరి. కొత్తగా చాలమందిని అరెస్టుచేసిరి.

అనెకోపు డెన్సోవుల

నురితీయుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, ఆగస్టు 26 — సోవియటు కేంద్రకార్యనిర్వాహక పద్ధతువారు ఊరిశిక్ష నాపుటయ నిరాకరించుటచే అనెకోపు డెన్సోవుల పడిరి.

అమెరికా నౌకాదళ నిర్మాణము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, ఆగస్టు 26 — నిన్న ప్రకటించినట్లు అమెరికా నౌకాదళ నిర్మాణమును నిర్ణయించలేదని బిల్లుకు గారు చెబుచున్నారు. క్రూయిజరు నిర్మాణ కార్యక్రమము చేత ముయొక్క అవసరమును బట్టి ఆధారపడను కాలగ్రెనుకు ఎంత యుండవలయునో జనరలుబోర్డు సిఫార్సుచేయుదురు. జనీవా పద్ధతి జరుగకముందే దేశావసరమునుబట్టి నిర్ణయించుట యుండే కార్యక్రమమైనను, జనీవా పద్ధతి ఫలితములతో సంబంధము లేకుండు సరి.

లండను రైలు ప్రమాదము

15 గురు చనిపోయిరి, 30 మంది తీతగాత్రులైరి

లండన్, ఆగస్టు 25 — మొత్తము 15 గురు చనిపోయిరి. 30 మందికి బలముగాయములు తగిలెను. ఇందులో ఒక పిల్లకు గూడ గాయములు తగిలి చనిపోయెను.

జాతిసమితి

ప్రతికాశనిధిని పథ

అధ్యక్షకోపన్యాసము

జనీవా, ఆగస్టు 24 — ఎర్లకమును వెంపొందజేయున లెనన్న అన్ని జాతులు కలయితో ఉండగోరుదురేని ప్రతికా ప్రచారకవిషయమై జాతిసమితి సమన్వయకసమ పరించవలెను అంధ్రాతీయవిధానమును గూర్చి ప్రచారము సల్పుట కీసభ సేర్పరిచితిమి అత్యుచితము, అత్యగౌరవము పురస్కరించు కొని సహకారముతో జాతిసమితిపట్ల ప్రసర్తించుటకు యుద్దేశ్య మేర్పడినది.

సర్కో-వెంజెట్టి ఆత్మవణిలు

పార్లమెంటులో గొప్పదొడ్లు

శసముల మూరేగింపు నాపి వేసిరి.

పార్లమెంటు, ఆగస్టు 26 — సర్కో-వెంజెట్టి నురితీయుట చే మరల అల్లరులు కొంచెముగలములు చేరెను. తుపాకులను గాల్పిరి. జనులుపోరిపోయిరి. విధులయందు అత్యగౌరవాధులై రివల్వరులపై నులు కావలిగాయమన్నయవి.

బ్రుసెల్స్ లో 2000 మంది దొంగులైరి. పోలీసువారు చెవరకొట్టిరి. ఫలహరపుటంగమలకిటికీలను బ్రద్దులుగొట్టిరి. 7 గురిని అరెస్టుచేసిరి.

అమెరికనుల సెవరివికొట్టలేదు. అమెరికను రాయబారి కార్యాలయము సురక్షితముగ నేయున్నది. ఫ్రెంచివారిసాత్తు చాలపాడైనది.

సర్కో-వెంజెట్టి నురితీయుటచే సిద్ధిరైల్వే నిర్మాణ కార్యాలయమున 2000 మంది పరివార్లు పనిలోకిపోలేదు. అందుచే వారినిపనిలోనికి రానియగుడవనిరి. పనిలో ప్రవేశించుటకు మరల దరఖాస్తు పెట్టుకొనవలెననిరి.

పార్లమెంటులో 1000 మందికి గాయములుతగిలెను. వైచాల మంది అంతఃశయలు విడదీయులు అల్లరిమూక చేయప్రతిష్టలేని వారు. దోమకొనుటకే బలులుచేరిరి. కొందరు అజ్ఞాత వీరుల సమాధిపై ఉమ్మిచేసిరి. అమెరికా ను వ్యక్తి యొకడు దీనినిజూచి కంటతడిచెట్టి సమాధిపై పూలనువేసెను. వార్తాపత్రికల్నియు అమెరికా న్యాయస్థాన విధానమును ఇంతకాతి న్యాయక సాగనిచ్చినందులకు అమెరికనులను నిందించుచున్నవి పోలీసువారు బాగ్రత్తగ అప్రమత్తులై పనిచేయుచున్నారు. భయపడ నక్కరలేదనిరి.

అల్లగొండరు మూల

లండన్, ఆగస్టు 26 — మంగడేక ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక పద్ధతుకు అల్లగొండరు మారుగారిని నియమించితిమని ఇండియా కార్యాలయమువారు ప్రకటించిరి.

దొంగలు రైలును ముట్టడించుట

వాషింగ్టన్, ఆగస్టు 26 — ఎకాపోలిటాదగ్గర వందల కొలదిదొంగలు రైలును ముట్టడించిరి. 18 గురు తీతగాత్రులైరి. కొందరును, చనిపోయిరి. కొందరును చెబుచున్నారు. ఇదిఅంతయు మెక్సికోలో జరిగెను. 40 మార్లు తుపాకులను గాల్పిరి. ఒకస్త్రీకి బలముగా గాయములు తగిలెను.

సర్ ఫజ్లీ హుసేను

గారు జాతిసమితి ప్రతినిధిగ వెల్లిరి. వారికి సమత్వమును సీదు దగ్గర నున్న మహ్మద్ య వర్గము వారు విదొసగిరి. ముహమ్మద్ సుతము స్వీకరించిన ఆంగ్లస్త్రీ స్వాగత మొసగెను.

(ప్రాతేసోవియటుకాను ఓడిస్తా జిల్లాకోర్టువారు నిషేధించిరి.

కీ|| శే|| జగులుల్ పాపాగారు

కొమరో, ఆగస్టు 24 — జగులుల్ పాపాగారి అంత్యక్రియలు దివ్యముగ అఖండ ప్రతిభతో జరిగెను. 4000 మంది వచ్చిరి. మంత్రులు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు కార్యకనంధు ప్రతినిధులు వచ్చిరి. విద్యార్థులు బాలభటులు సేనలు బ్యాండుతోను పతాకములతో వచ్చిరి. ఊరేగింపునకు ముందు ఒకదున్నను బలివేసిరి.

బాల్వినుగారు తిరిగివచ్చుట

రుగ్బీ, ఆగస్టు 24 — బాల్విను దంపతులు నేటినుభ్యాసము సపుతాంప్రక జేరిరి. కనడాలో తమకుజరిగిన గౌరవమును వర్ణించిరి. కనడాలో ఉన్నంతకాలము రాష్ట్రములను జూచితిమి. ఒక్క కనడా రాష్ట్రము ప్రతిభాదీపులను మూడు రెట్లుండును. ఈ 19 రోజులలో 23 యువ న్యాయములను గా విచితిరి.

కనడాలో వ్యవసాయసభాగోదయము ఆసారము పరిసితులు దివ్యముగ నున్నవి.

అక్కడ పెట్టుబడిదారులను కార్యకలను అంత తగాదా లున్నట్లు వినలేదు. ఇద్దరికి కనడాలో ఎంతో అవకాశమున్నది. కనడాలో మనుష్యులు సామ్యుగాడ గావలెను. ఈరెండిని జతపరుచు సాధనము సరమువలెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముపట్ల గాడభక్తిని విశ్వాసమును జూపిరి కనడావారు.

కస్తక్ కోర్టినిగారు గాల్వాయునుండి ఆమెరికాకువోద ప్రయత్నించిరి. కాని వ్యర్థప్రయత్నమైరి. మరల ఇంకొక మారు ప్రయత్నించెదరు.

మరిచి సంహిత

వేదోక్తమైన వైదిక మతావలంబకు లందరును శ్రీ తిరువతి కొండమీద వేచేసియుండు సర్వ వ్యాపియైన శ్రీ వేంకటాచలవతి స్వామి సన్నిధానమున బహుకాలముగా జరుగు వేదోక్తార్థసల గుఱించి సంపూర్ణముగా తెలిసికొనుటయందు దానక్తులారే గదా! ప్రాచీనకాలమున మరిచి మహాముని తమ వైఖానసశాస్త్ర గ్రంథములలో నొక భాగమున వివరించినరీతిగానే యీ దేవాలయము కట్టబడి పూజ జరుపబడుచున్నది. మరిచినసంహితలలో నానంద సంహిత యనునా గ్రంథమునందలి “విమానార్చన కల్పము” ను భాగము శ్రీ తిరుమల తిరువతి దేవ స్థానముల విచారణకర్తలవారిచే దేవనాగరలిపియందు చెద్ద అక్షరములతో ముద్రింపించబడి మానసి యనంతికగా ప్రకటించబడియున్నది. ఆ గ్రంథము నందలి సామాన్యవిషయములతోపాటు విశేషాంశము లేవి యన—:

1. శ్రీ విష్ణుమూర్తిని అర్చించుటయే మోక్షసాధన మనునది.
2. వైఖానసాగమప్రోక్త అర్చన వేదమంత్రములతోనే జరుగుచున్నది.
3. దేవాలయప్రతిష్ఠ, అందు దేవతల ప్రతిష్ఠలు అర్చనావిధానములు విపులముగా నిను కనబడును.
4. మరియు నియ్యది అర్చనకును యోగాభ్యాసమునకును సంబంధమును కనుపరచుచు భగవదనుగ్రహమును సంపాదించుటకు కావలసిన ముఖ్యమైన భక్తి భ్యాస పద్ధతులను విశదపఱచుట. ఈ గ్రంథమును గుఱించి శ్రీ వెంకటాచలమారు నివాసుడైన పండిత విద్వాన్ బాలభన్వి వెంకటాచార్యుల వారి క్రిందివిధమున వ్రాయుచున్నారు.

“నిన్నటిదినమున తపాలుద్వారా తాము దయతో నంపిన మరిచినసంహిత పుస్తకమును, సేచు పుచ్చుకొంటిని. సదరు పుస్తకమును, అందలి విషయములను కని గానందభరితుడ వైతిని. ఇయ్యది దేవాలయముల మహాపాకారిని. మగుటప్పకునా కింకొక కాపిని దయచేసి పంపకోరెదను.”

ఈ పుస్తకము కావలసినవారు తిరువతి దేవస్థానం హుజూరు అఫీసు రికార్డుకేవల పారిశుద్ధ సేవలో ను 2-12-0 కు గాని లేక పోస్టేజి సహా ను 3-6-0 లు మణియార్దో చేసికొనిగాని తెచ్చుచు కొనవచ్చును.

శ్రీ మహాంతు ప్రయాగదాసుజీవారు

విచారణకర్త.

మహాత్మా జీవిత చరిత్ర
 మహాత్మా జీవిత చరిత్రను, దక్షిణాఫ్రికా దేశము:— ఈ సంపుటయొక్క సాంఘిక జనరలు విభాగం యొక్క 30 వ తేది సాయంకాలము 5 గంటలకు ప్రచురించబడును.

ఫిజీ దీవులనుండి కూలీలు తిరిగివచ్చుచున్నారు.— అనేకమంది భారతదేశము లకు కూలీలు ఫిజీ దీవులనుండి తిరిగివచ్చుచున్నారు. వారు రచననుండి తిరిగివచ్చియున్నారని వారు కలకత్తా యొక్క 31 తేదీకి చేరారు. వారిలో 110 మంది మద్రాసు రాష్ట్రములు.

సుగుణవిహీన సభ:— ఈ సభవారు 27-వ తేది క నివారం సాయంకాలము 6 గంటలకు విశ్వరూప వర్ణము లో ఆంగ్లమున “బిల్లు” నాటకమును ప్రదర్శించును. బిల్లు ది. రాఘవాచార్యులుగారు బిల్లు, రాఘవాచార్య పంబంధ పెండ్లియై స్వామి ఆఫ్ వెనీసు పాత్రలను ధరించును.

జగన్నాథ భక్తసభ, ఎమ్మారు:— నాగరాజరావుగారు వేంకటాచార్యులు, బెంగళూరు తాయప్పగారు ఫిజీ దీవులకు భారతం రంగస్థాయిల వ్యవహార మున్నగును. పైపాటకచ్చేరి యొక్క 28 తేదీ ఆదివారం సాయంకాలం 4-15 గంటలకు వేవ విలాసమునందు (ప్రొడ్యుషన్) జరుగును.

శ్రీరామరంగ భగవత్కథా ప్రసంగసభ:— 28-8-27 ఆదివారం సాయంకాలం 4 గంటలకు హిందూ విద్యాలయము హైస్కూలులో శ్రీకృష్ణవేదాంతం జయించిన కథాకాలక్షేపము శ్రీరంగం శతశతాబ్దాలుగాంచే జరుగును.

రాకెట్ కలం:— “నా” స్వామి ముఖ్యమంత్రిగారు గతరాత్రి బొంబాయికి వెళ్లిరి. సి. వి వెంకటరమణ అయ్యంగారు నేటి ఉదయము మద్రాసుకు తిరిగి వచ్చిరి. యస్. హెచ్. సెన్నెగారు గతరాత్రి కోయంబూరు వెళ్లిరి. సి. రోడ్డుగారు తిరుచినాపల్లి నుండి మద్రాసు నేరు వచ్చిరి.

తిరువల్లి క్లబ్బి హిందూ హైస్కూలు పూర్వ విద్యార్థి సంఘము:— పూర్వవిద్యార్థి సంఘవేదికను యొక్క 27 తేదీ కిరీవారం సాయంకాలం 5-30 గంటలకు సింగ రాచారియ్యలలో జరుగును. ఆర్. యం. స్థానంగా “వర్ణ విజయం” అనువిషయముపై యువనాటకము. గొల్లపి. నుబ్బు రాయలుగారు అధ్యక్షత వహించును.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము:— కీ॥ మహారాజా శ్రీ రావు సర్ వెంకట శేషతానంపతి రంగారావుబహదూరు గారి (బాబ్బిలిమహారాజగారు) యొక్క ఆకారపటము పెన్ టు సభ్యుల సమక్షమున పెట్టెంబరు 30 తేదీ శుక్రవారము సాయంకాలం 5-30 గంటలకు ముఖ్యమంత్రిగారి గొల్లపి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారిచే బహిరంగపరచబడును. అనాటి సభకు రాగోరువారు టిక్కెట్లకొరకై రిజిస్ట్రారుగారికి వ్రాయవలెను.

గాంధీమహాత్ముని సంచారము

మహాత్ముని చిరుబరము వెళ్లదు

పెట్టెంబరు 13—మాయవరం

14—కుంభకోణం

15—మన్నార్ గుడి

పంచేమారం అల్లూరిగారి అనిమాత్రమే చెప్పవలె నుగాని గాంధీమహాత్ముని జయ మున్నగునవి చెప్పరాదు. మహాత్ముని సంచారమునకు సహకారమును సహకారులకు సభకు రాక ప్రార్థన సభ్యులకందరికిని పంచిపెట్టవలెను. తిరు వాత నానిని సభలో గడవనక్కరలేదు. (ఆ. ప్రె)

కౌను ధియేటరు

1927 ఆగస్టు 27 వ తేది శుక్రవారము నుండి 30 వ తేది మంగళవారమువరకు సాయంత్రం 6-15 ని రోజుకు రెండుటలు. రాత్రి 8-30 ని

ప్రత్యేక షగటి ప్రదర్శనములు శని, ఆదివారములందు గొల్ల 3-0 ప్రదర్శించును.

మదన్ ధియేటర్స్ లిమిటెడ్ వారు

దగ్గన్ ఫేర్ బ్యాంకు

ప్రపంచము లో కెల్ల ఉన్న తోత్రమమైనదియు యిదివరలో చూడని ఆనాడు బాహుని

రాబిన్ హుడ్

కథ యందు అత్యుత్తమముగా చూడనగును.

కామధేను చ్యవన ప్రాస

ఈ సి రి త్తె లు కు ఘన మైన టానిక్

ఉత్తమమునకు, శ్రీ యోగమునకు, డిలైటు బహిష్కరమునకు ప్రత్యేకముగా

కామధేను ఆయుర్వేదిక్ మర్సన్ వారిచేత గురు కాటకెడి.

వెల 1 పా 2-8-0

1/4 పా 0-12-0

వినియోగము:— 302, టుకళాల్ థి వద్రాసు అని వ్రాయవలెను.

ఏదేనియైనా కావలెను మంచి కమిషన్ యివ్వబడును.

హిందీ ప్రేమ మిండలి

193 హైదరాబద్ తిరువల్లి క్లబ్బి

28-8-27 ఆదివారము ఉదయం 8 1/2 గంటలకు హిందీ ప్రచారక కార్యాలయమునకు కరగింపు మెహతాగారు “కవి త్వకా” పేరునను గూర్చి యువనాటకము.

శ్రీమాన్ సర్దార్ నరసింగరావు ఘోర్పాడే గారు:— వీరి ఆత్మగారి కిరీటమునవ్యవహరించుచు చూచుటకు యాయూరు వచ్చి బిల్లురికి తిరిగి వెళ్లిరి. వీరి పెద్ద కుమారుడు తనల్లిగారి బేసములో యువనాటకము నుండి ఆమెను చూచుటకు పూనాకు వెళ్లిరి. అచటనుండి వారు ధారకు వెళ్లెదరు.

దొంగనోట్లు:— నిన్న రాత్రి మద్రాసు ప్లస్ బహారు పోలీసువారు మద్రాసు హోటల్లో (బీడరేవులో) ఉన్న ఒక యోడయొడ పనిచేయుచున్నవానిని రోబిల్ అనువానిని అరెస్టు చేసిరి.

నిన్న సాయంకాలము తమిళనాడులోని మద్రాసు నుండి వచ్చిన పది యాహుల నోట్లు పది తీసికొనివచ్చి మద్రాసు బాయిలకోలు యిచ్చుచితిగెను. సమనోట్లు కట్టలో పైన ఉంచబడిన మొదటినోట్లపై మిగిలినవన్నియు ఫోస్ఫోరీస్ చేసి, మద్రాసు వెంటనే ఆ మద్రాసు పోలీసు కప్పగించెను. పోలీసువారు మద్రాసుని అరెస్టుచుగదిరి ఓడయొడ సోదాచేసిరి.

తెనాలి రామలింగ సభవారు

బెజవాడలో

కారదానికేతనసహాయము తెనాలి రామలింగసభవారు శ్రీకృష్ణతూటారము అను నాటకమును బెజవాడలో ఈ నెల 26 తేదీనాడు ప్రదర్శించెదరు.

బెల్లంకొండ నుబ్బారావు బియ్యే గారు కృష్ణానికేమమును, పోరేపల్లి నుబ్బారావుగారు రుక్మిణీవేమమును స్థానంనర సింహారావుగారు సత్యభామవేమమును పిల్లలమరి నుండరంమయ్యగారు నారదనికేమమును వేసెదరు.

శాసనసభ్యుని అరెస్టు

సమృత్త్రోహమే కారణము

కలకత్తా, ఆగస్టు 25—రు 456 మేల ధనాపహరణము గావించినందులకు శ్రీ బి. కె. లాహిరి (యం. యల్. సి.) గారు అరెస్టుచేయబడిరి. వారు ధారణగీత్య మోటారులో బోవుచుండి అరెస్టుచేయబడిరి. కేసునీటి పోలీసువేమమును గొనిపోబడిరి. బెయిలున కాజ్ఞ నీయలేదు. (ఆ. ప్రె)

చెన్నరాష్ట్ర గ్రామోన్యాయ సంఘము 9 వ సమావేశము

వైసఘము యొక్క 9 వ సమావేశము 1927 వ సంవత్సరము ఆక్టోబరు 2 వ మొదటివారమునందు రామనాథపురములో వరమనడియందు చిత్తూరు జిల్లా డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేట్ రామలింగరావుబహదూర్ బి. మునుసామి నాయుడు యం. యల్. సి. గారి ఆధిపత్యమున జరిగెను. చెన్నరాష్ట్ర గ్రామోన్యాయ సంఘము (రిజిస్ట్రారు) ఆధిపత్యమున మొదటి సారి గానివై వై సమావేశము తెరవబడును.

సి. న్యూమ్యూ పిల్లె (రెసిడెంట్)

మారక్కుశం, మరదలమాడికొంపోట్టు, రామనాథపురము జిల్లా.

తాతా ఇనుపకంపెనీ

వాటాదార్ల సమావేశములో గల్లంతు

పరిపాలనాసమేతిక సంకీర్తించకపోవుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 24:—నిన్న జరిగిన, తాతా ఇనుప కంపెనీ వాటాదారుల సాయంత్రం సమావేశమునందు చాల అల్ల కల్లోలము వ్యాపించెను. యస్. బి. పట్టాభిలాషాగారు రద్దీక్షత వహించిరి. తుట్టుతుడకు పరిపాలనా నివేదికపై చర్చను నిలిపి యుంచి లెక్కలను పరీక్షించుట కొక యువనాటకమును నియమింపబడినదని శ్యామదాసనీగారు రుపపాదించిన తీర్మానమునకు సంఖ్యాపత్రమున (గోరింబట్టె) అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. పోయిన గోరగా 29 తేదీకి తీసికొనెదనని ప్రకటించి అంతవరకును అధ్యక్షుడు కార్యక్రమము నావీయుంచెను.

అధ్యక్షుడు ప్రారంభమున నువన్యసిండును, ప్రభుత్వమునా రొసగిన రక్షణమునన, కంపెనీలోకి కొంతభాగము మిగులుచున్నదనియు కంపెనీ వారి కమిషన్ డివిడెండ్స్ వ్యయమును తగ్గించుటకు ప్రయత్నించెదరనియు, ఆంధ్రులను లాభములు పెంచుచున్నదనియు నుడివీరి. ఉద్యోగములందు భారతీయుల నియమించు విషయముపై మాటలాడుచు, విదేశీ మోన్యాయము ఒకమాదుగా తొలగింప బాలమనియు, క్రమక్రమముగా చేపెదమనియు నుడివీరి. కంపెనీ వ్యవహారములగురించి చాలమంది ప్రశ్నల నడిగిరి. పేట్లూరుగారు వాని కన్నిటికిని వివరముగ ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

ఆయవ్యయముల పటికను సక్రమముగ తయారుచేయలేదని శ్యామదాసనీగారు రాక్షేించిరి. వారు మాటలాడుచుండగా అనుమతిగ గొందరును ప్రతిపాదముగ గొందరును కేరలావేయబడిరి. పరిపాలక వర్గమువారు, వాటాదార్లను లాభను పంచిపెట్టబాలక పోషిరిగనుక, మరికొంత రక్షణ మొసగవలసినదని ముహునియగా రనిరి.

పిమ్మట ఆయవ్యయపట్టిక చర్చను నాపి, లెక్కల పరీక్షించుట కొక ఉపసంఘమును నియమింపవలసినదని శ్యామదాసనీగారు రుపపాదించిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

ఆంధ్ర మహాసభలు

1927 వ సంవత్సరం ఆగష్టు నెల 18 తేది గురువారం సాయంత్రము 5 1/2 గంటలకు మి. రా. శ్రీ. సి. ఓ.వి.రెడ్డి గారిగృహము న ఆంధ్రసభల సన్మానసంఘసభ్యులు సమావేశమై జరిపిన కార్యక్రమములోని భాగములు.

2. ఆంధ్రమహాసభలు అనంతపురమున ఆగ్ష్టునె 15, 16, 17, తేదీలలో జరుపఁజేయింపబడినవి.

3. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభతోపాటు ఆంధ్రమహాసభ, ఆంధ్రమహిళాసభ, ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయసభ, ఆంధ్రగాయకసభ, ఆంధ్రదేశ రాజకీయ నిర్బంధితులసభ, ఆంధ్రదేశపత్రికానిర్వాహకసభ, స్వదేశీవస్తు ప్రదర్శనము, స్వరాజ్యస్వభావోపాధి మహోత్సవము, మున్నగువి జరుపఁజేయింపబడినవి.

ఆంధ్రదేశగ్రంథాలయసభకు, వావిళ్ల వెంకటేశ్వర శాస్త్రిగారిని, ఆంధ్రగాయకసభకు, శ్రీమాన్ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశాస్త్రిగారిని, ఆంధ్రదేశ రాజకీయ నిర్బంధితులసభకు శ్రీడాక్టరు బ్రహ్మాశ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారిని, ఆంధ్రదేశపత్రికానిర్వాహకసభకు శ్రీమట్లూరు కృష్ణారావు పంతులుగారిని యొన్న కొనడమయినది. స్వదేశీవస్తుప్రదర్శనోత్సవమునకు శ్రీదేశభక్త గంగాధరరావు దేవపాండ్యగారిని కొరవలయునని తీర్మానించడమైనది.

ఆంధ్ర మహాసభకు అధ్యక్షులుగా నుండుటకు స్థాయి సంఘమువారు నూచించిన (1) శ్రీపితాపురం మహారాజగారు (2) నాగపూరు రావుసాహెబు శ్రీ. డి. లక్ష్మీనారాయణ గార్ల పేర్లు వరుసగా నంగీకరించుచు, వారంగీకరించినచో కర్నూలు శ్రీ బ్యారీష్టరు ఓ. లక్ష్మీనాస్వామి గారిని కొరవలయునని తీర్మానించడమైనది.

కల్లూరు సుబ్బరావు,
ముఖ్యకార్యదర్శి.

సన్మానసంఘ కార్యాలయము 24-8-27

* * *

(స్వదేశీవస్తు ప్రదర్శన)

ఈతూరి ఆంధ్రసభలను జరుపుభాగ్యము అనంతపురముండు పునకట్టినది. సంవత్సరమునకొకతూరి ఈసభలను ఆంధ్రావనిలో ఆహ్వానింపబడిన జిల్లాలో జరుపుచుండుట యాచారము. దాని ననుసరించి అనంతపురముండల ప్రతినిధులలో నొక్కరు గణపత్సము, ఈసభలను అనంతపురముండలమున కాహ్వానించి యుండిరి. జిల్లా సభలను జరుపుటయందు కూడ మిక్కిలిక్రమపడవలసియున్న అనంతపురముండలవాసుల కీ సభల జరుపుట గొప్పభారమే. అజ్ఞాన మొకవంక, దారిద్ర్య మొకవంక విఘ్నల విడిగ విహరించుచుండు నీ జిల్లాలో, ఈసభలను గరించి స్మరించవలయును. కాని మన అనంతపురపు సోదరులు, పాపము వారికి తప్పినదికాదు. ముందంజవైచి గత 18 వ తేదిన ఆహ్వానసంఘము సేర్పాటుగావించినారు.

ఆహ్వానసంఘమున కధ్యక్షులు మ. రా. శ్రీ. సి. వోది రెడ్డిగారు బి. ఎ. బి. ఎల్. యం. ఎల్. సి. రాష్ట్రీయసభతోపాటు, ఆంధ్రమహాసభ, గ్రంథాలయ సభ, గాయక సభ, రాజకీయనిర్బంధితులసభ, ఆంధ్రదేశపత్రికా నిర్వాహకులసభ, స్వదేశీవస్తుప్రదర్శనము జరుప నిశ్చయింపబడినది. స్వదేశీవస్తు ప్రదర్శనోత్సవోత్సవము జరుపుటకు శ్రీయుత దేశభక్తగంగాధర రావు దేవపాండ్యగారిని కొండమైనది. పత్రికానిర్వాహకుల సభకు శ్రీయుత వట్లూరు కృష్ణ రావుగారిని, గ్రంథాలయసభకు వావిళ్ల వెంకటేశ్వర శాస్త్రిగారిని రాజకీయనిర్బంధితుల సభకు శ్రీయుత డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారిని, స్వరాజ్యోపాధి మహోత్సవము జరుపుటకు శ్రీయుత టి. ప్రకాశంపంతులుగారిని ఎన్నుకొనడమైనది. గాయక మహాసభకు శ్రీమాన్ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశాస్త్రిగారు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరట. వీరు అనంతపురముండలవాసులగుటచే వీరు తమజిల్లాలో జరుగు గాయకమహాసభకు, తమవారిచే అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడుట అంతభాగ్యముగా నుండదేము. కాని వీరు మైసూరియందే నుండునందున వైమూలము వారియెడ వర్తింపదుగాబోలు. ఇక ఆంధ్రమహాసభను పితాపురం పాపారాజువారు అధ్యక్షులుగ నుండుట కంగీకరింపనందున, నాగపూరు రావుసాహెబు శ్రీయుత డి. లక్ష్మీనారాయణగారిని అధ్యక్షులుగ నుండుటట్లుగ కొరవారు.

పైసభలు జరుపుటకు ప్రవ్యవహారము విశేషముగ కావలసియుండును. ఇది యవకాశముగ గైకొని నుండలవాసులు సభలు జయప్రథముగా జరుగుటకు తోడ్పడుదురు గాక!

మీ వెంట్రుకల గురించి తగు శ్రద్ధజేయుడు.

మీ వెంట్రుకలు పట్టుకుచ్చువలె మెరుగు లేకున్నను చిట్టి నను ఇవాన్సు లైముస్ ఆండు స్క్వి సరైనను వాడుడు. తదు పరి గలు స అద్భుతమైన మార్పును మీరే కనుగొనెదరు.

Evans

లైముస్ ఆండు స్క్విసరిన్

మీరు కొనువచ్చు ఇవాన్సు పేరు గలిగిన ఎట్టనిశీలు గలిగియున్నదని చూచి మరి కొనుడు. మీరు ఇవాన్సు నే కొనినట్లు నిర్ధారణజేసుకొనుము.

అందరు కెమిస్టులవద్దను దుకాణములందును ఇది విక్రయించబడును.

ఇవాన్సు సన్ను లెక్కర్ ఆండు వెబ్ లిమిటెడ్.
లండను ఆండు లివరపూల్,
ట్రావలింగు రిప్రజెంటే టీవ్, యఫ్. డబ్లియు. చీఫ్ మేజ్
పోస్టుబాక్సు నెంబరు 818, బొంబాయి.

8598

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(26-8-27)

నీమజవుళి దినుసులు

ఇరువది గజములు పీస్ ధరలు
కారిక కొమ్మలు—22 X 22 ముంగిసమాన్లు (బి) 8-10-0
" సరాసరిరకము 7-10-0
కారిక కొమ్మలు—22 X 22 "మోటారు సైకిలు" (బి) రు 8-2-0
" సరాసరిరకము (20 X 20) రు 7-2-0
కారిక కొమ్మలు—22 X 22 తేరురకములు (బి) రు 8-2-0
" సరాసరిరకములు రు 7-3-0
తెలుపు మల్లు— 1708 (సెట్) రు 11-14. గ్లాస్ 9000 (సెట్) రు 12-2-0; 1702 రు 10-8-0 ఎల్. ఎల్. 78, 8-2-0 ఇ. పి. 78 రు 8-7-0; 88/888 రు 12-8-0; 8978 రు 7-14-0; Z. 78 రు 10-8; జి. జి. 78 రు 8-0; 7668 రు 7-10, 78078 రు 7-12 జి 78 రు 6-14-0.

తెలుపు వర్మింగ్స్— H. K. 62 రు 17-0-0; C. 40000 రు 21-8; బి. బి. బి. రు 15-8-0.

టియోన్సు 100,000—గజము 1-8 రు 0-9-0;

నూలు

40 నెంబరు సీమ (5 పా కట్టులు)—టాక్రి రు 5-7-6 చలవ (కొంగ) రు 6-15-0; చలవ (పినిటిక్యెట్) రు 6-8-0; చలవ (నాగకన్యక) 6-9-0 చలవ (గుప్తి) రు 6-12-9 చలవ (గ్రద్దజెండా) రు 6-10-0 పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 8-4; పడన (ఎర్ర) రు 7-8; నూలువ్యాపారి రు 7-0-0; పచ్చపాము రు 7-10;

40 జపాన్ (పది పానులకట్టు) నత్తత్రము రు 11-5-0 60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడక తైర రు 15-4, నెమలి రు 15-8; "డంబుల్ న్యూ" (ఎర్ర) 15-2-0 రాట్టము (ఎర్ర) రు 13-8; కలసము (ఎర్ర) రు 9-8; రుదుకారము రు 8-8-0; ఎద్దు గడియారము రు 8-6-0; పెన్ సెట్ రు 8-6-0.

60 నెంబరు జపాన్ (10 పానులకట్టులు) నీలంచేప రు 16-8 లోహములు "బారువర్కలు"— ఇత్తడిరేకులు—(డిస్ మేస్) రు 240 రాగిరేకు రు 250.

సీమెంట్ పీపా నెల:—

గిల్ గో-పేమ్ ("చెయ్యి") రు 11-12;

జర్మన్ "లేడి" రు 9-12-0.

చక్కెర మూటయొక్క ధర—

బావా "రెడి" రు 29-9-0. సెయ్యెయరు రు 23-6-0.

అక్టోబరు రు 29-8-0 నవంబరు కి నెంబరు రు 29-12-0.

వేరుసెనగ నూనె

"ఇంగ్లీషు బారువర్కలు"—గానుగ రు 114, "సెన్" రు 110.

ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 105-8; 106.

పదును వేసినతోలు రతి 1-8 ధరలు

అవుతోలు (7 1/2 టు 8) "అవ్ కంట్రిన్" రు 1-0-6; 1-1-7
" (8 1/2 టు 9) " " రు 1-0-8 టు 1-0-9
" (తేలిక) " " రు 1-2-0 టు 1-3-6
" (8 1/2 టు 9) బెంగుసూర్య రు 1-1-0 టు 1-1-6
" (7 టు 7 1/2) " " రు 1-1-9 టు 1-2-3
" (తేలిక) " " రు 1-3-8 టు 1-4-3
" (8 టు 8 1/2) బెజవాడ్సు రు 1-1-0 టు 1-1-6
" (6 1/2 టు 7) " " రు 1-1-8 టు 1-2-0
" (7 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 1-1-6 టు 1-2-0
" (6 1/2 టు 6 3/4) " " రు 1-2-0 టు 1-2-6
" (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 1-1-6 టు 1-2-0
" (6 టు 6 1/2) " " రు 1-2-3 టు 1-2-9

గేడతోలు రు 0-11-0 టు 0-11-7

గేడమాడతోలు రు 0-14-9 టు 0-15-6

అవుమాడతోలు రు 1-13-0 టు 1-14-9

పదును వేసిన మేకరి రు 2-7-0 టు 2-12-0

డనుచేసిన గోరె రు 2-3-0 టు 2-14-0

గజ్జికి తెలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-4-0; వి. పి. సహా 0-9-0

ఈ తెలమును నాలుగు పూటలు రాచిన చీడ, గజ్జి చిలుము, జల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి-ముద్రాసు

వృత్తాంతలేఖలు

దెందులూరు

కలరా

ఈ గ్రామమున కలరా బహు హాదావిశి చేసినది. ముగ్గురు 90 మందికి వలకు కనిపించినది. మొత్తమున, 7, 8 కేసులు తప్ప తక్కినవన్నియు నెమ్మదియైనవి. పశ్చిమకారధరీణులైన పెడిపాటి వెంకటారాయా సోదరులు, అధికారులవద్ద నుండి తెప్పించిన. మందులే గాక, మహా మారు యాపా యలవలకు, వెచ్చించి, పైనుండి మందులు తెప్పించి నేనశేషి నందులకు భగవానుడు వీరికి శ్రేయోభివృద్ధి కలుగజేయు గా! యని ప్రార్థించుచున్నాడను.

వివేకానంద వరసమందిరము

ప్రతిదినము పుష్కలము నిచ్చుచుండుటయు, ప్రతిదినము తెప్పించి, మందిరమున నుంచుచు, ఉదయము సాయం కాలము కలకలలాడుచుండుటలు చిన్న పెద్ద లందఱు మంది రమునకు వచ్చునీ, ప్రతికాపనము గానించుచుండెడి వారు. ఇప్పుడన్ననో, ప్రతికలా, మందిరమున గానింపవు; పుష్కలా వందిర నునకు వెనుకటివలె వచ్చి పశువులు గానరాదు. కారణము దుర్భాగ్యము. ఏది ఎటులున్నను, సోదరులను కొనునదే మన; మందిరమున పత్రికలు జాగ్రత్తగానుండున లేర్పాటు జేయుటయు, గ్రంథాలయాభివృద్ధికి ఏకోన్ముఖులై కృషి సాగుటయు ధర్మము

బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వైషమ్యములు

కొన్నికొన్ని గ్రామములందు యీ వైషమ్యములు చెలరేగుచున్నను, యీ గ్రామమున మాత్రము అట్టివి లేవు. ఒకటొకటి సోదరులవలె మెలగుట సంతోషదాయకముగ నున్నది.

ఖడ్గరాభిమానము

ఈ తాలూకాయందు, ఖడ్గరాభిమానము గల గ్రామాదు లలో, దెందలూరు మాడ, యొకటి యని చెప్పుటకు సందియ ములేదు. చిన్నలు, పెద్దలు, స్త్రీలు వీరవారు గొప్పవారను భేరములేక, ఖడ్గలే ధరించుచుండురు. బాలికాపాఠశాలకు బోయి చూచినయెడల, విద్యార్థి ను లందరు, ఖడ్గధను ధరించి, కూర్చుండుట చూడ సంతోషముగ నుండును.

ఆశిక (గంజాంజిల్లా)

(స్వీయవిలేఖరి)

ఖడ్గరు ప్రచారము

ఆగస్టు 22:—బరంపురం ఉత్తర కాంగ్రెసు ఖాదీ భండారపు క్రికెట్ గారను బాలు నిరంజన్ పట్నాయక్ మహాశయుగారు యనేకరకముల ఖడ్గధను యింటికి తీసికొని వచ్చి యింటింటికి తిరిగి విక్రయించుచున్నారు. ప్రజలు ఖడ్గధ నం దభిమానము జూపుచున్నారు.

తాలూకాబోర్డు హెడ్డుగుమ్మస్తా కేసు

ఒకటివర సంవత్సరములు క్షింపబడిన ఛత్రపురం తాలూకాబోర్డు హెడ్డుగుమ్మస్తా నుండిన ముజేరుల ముఖ్య రావుగారు జిల్లాబడి కోర్టులో అపిలుచేయగ అచటమాడ శిక్ష ఖాయపఱుపబడినది. హైకోర్టుకు అపిలుచేయరు రని తెలియుచున్నది.

మహానది నూతన వంతెన

అస్సావద్ద ఉత్తరముగ పాటుచున్న మహానదిపై మూడులక్షలు రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి యొక నూతన వంతె నను నిర్మించెదరు. బోరింగు పని చేయించుటకు లోకలు బోర్డు ఆజ్ఞాపాటు ఇంజనీరుగారు వచ్చి పని ప్రారంభించినారు. మూడు సంవత్సరములలో అనగా 1930 సరికి పూర్తియగునట. దానివలన ప్రజల యిబ్బందులు తీరును.

శ్రీయుత వేమూరి రాంజీరావు

గారిని అభినందించుట

బందరుపురవాస్తవ్యులును, నిమ్మబాత్తుధరణ కంకణ నానులును నగు బ్రహ్మశ్రీ వేమూరి రాంజీరావు పంతులుగారు దొరతనమువారిచే చెన్నపురి శాసన నిర్మాణ సభ్యులుగా నియమింపబడినందున గవర్నరు మెంటు డిప్రెస్సు క్లాస్ వద్ద విద్యార్థులు తమయత్నాహము వెల్లడించుటకై 19-8-27 తే శుక్రవారము 10 గంటలకు శాంతి విలాస్ హాలునందు సమావేశమై, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడైన శ్రీయుత దండం ఆస్థల శ్వామిగారు, విద్యార్థిసంఘము తరపున శ్రీయుత పి. యస్. ప్రహరాయణగారిని సభాధ్యక్షునిగా యొన్నకొనిరి. వి. వీరస్వా

మిగారి ధ్యానశ్లోకములచే సభ ప్రారంభింపబడినది. తదుపరి ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ పంతులుగారికి సన్మానపత్రిక నొసగెను.

అనంతరము హాస్టలు విద్యార్థులు, వేమల మార్కయ్య గారు, చిలుపూరి పురుషోత్తముగారు, రావకొండ శేషాచల మగారు మొదలైనవారు శ్రీ పంతులుగారి సుగణాధికృతను చేర్చుచు, నిమ్మబాత్తుధరణకై ప్రాపంచిక సుఖమును సహితము విసర్జించి అసార్వజేములు నిద్రాహారములను సహిత ము విడిచి కార్యసాధనకై పలుబాములుపడి తుదకు శ్రీదొర తనమువారి యనుగ్రహము వడసి యేబదిమంది నిమ్మబాతి బాలు రకు (విద్యార్థులకు) హాస్టలునందు పదుపాయము కలుగజేసి నందుకు అభినందించిరి మఱియు మానవసేవయే యీశ్వర సేవ యను వేదశ్లోకము గ్రహించిన వ్యక్తి వీరేయనియు ఆయ్యది (అనెను) ఈశ్వరకార్య మగుటచే తద్విషయమైన ప్రతి తలంపు నందును జయముగాంచగలుగుదురనియు, వారి యత్నాహము ను వెల్లడించిరి. నిజముగా నిమ్మబాతులపాలిటి కల్పవృక్షమై నిలిచి కార్యరూపముగా పరిచేయుటకై ధైర్యముతో రంగ స్థలముప్రవేశించిన పురుషరత్నము వీరేయని ముమ్మాటికి నొక్కి చెప్పగలమనిరి. భీష్ముడు తండ్రి యభిషిక్తమును నెరవేర్చు భీష్మింజెనుగాని వీర యీశ్వరగని యా జను బద్ధులై కట్ట గుడ్డయు కడువ గూడును లేక నిరంతరము దారిద్ర్యావస్థయందు కడు యిరుము లనుభవించుచు విద్యావిధానమునది యెట్టిదో యెరు గని తోడి సోదరులను (నిమ్మబాతులును) లేవనెత్తుటకై భీష్మించిరను జగద్వినిత మని వక్కాణించిరి.

మఱియు వనతిగృహములు విరివిగా దేశమునం దంటును నిమ్మబాతి బాలురకొరకు నెలకొల్పుటకున్నా మధురపాన సాగన కాసనము ఆములలో పెట్టించుటకును మిగుల ప్రయత్నముచేయుటకై శ్రీ రావుగారిని ప్రార్థించిరి. అదియునుం గాక ఏయేమలముల వారిని డిప్రెస్సు క్లాస్ వో క్రిందకు తీయ నలయునో దొరతనమువారి ధృక్పథమునకు తీసికొని రాగోరిరి. అందుకు శ్రీ రావుగారు తమ శక్త్యనుసారముగా పై చేర్చొన బడిన విషయముల కొరకు ప్రయత్నింతు మని తెలిపిరి.

(ఒక విలేఖరి)

విశాఖపట్టణము

(స్వీయవిలేఖరి)

ఆగస్టు 24:—

క్షత్రియపత్రిక

చాలకాలమునుండి యత్నింపబడుచున్న క్షత్రియపత్రిక సెప్టెంబరు మొదటివారములో విశాఖపట్టణమునుండి వెలువడు నని రూఢిగ తెలియుచున్నది. ఈ మాసముననే వెలువరించు ప్రయత్నములు జరిగినవి కాని డిక్టేటర్ రానందునను, ఇతర కారణముల వలనను అట్లు జరిగినది కాదు. దీనికి భూపతిరాజు సీతా రా మ రా జు బారోయెట్లాగారు సంపాదకులుగను బ్రహ్మశ్రీ పండిత మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారు మేనేజరు గను యుండురు. ఇది కేవలము క్షత్రియ సంఘాన్నతికై కాక ఆరిక, నైతిక, మత, వాఙ్మయ విషయములకను ముఖ్యముగ పాటుబడు మాసపత్రిక. ఇట్టి పత్రిక శ్రీరామచంద్రశాస్త్రి గారి మానేజి మెంటుక్రింద నడుపబడ నుండుట మిగుల శ్రేయోదాయకము.

కాలమానము

రెండుమాడుదినముల నుండి ఆకాసము మేఘచ్ఛన్నమై పవనలేలును వర్ష ము కురియుచున్నది. నిన్న దిన మంతయును సూర్యభగవానుడు దర్శన మిచ్చియుండలేదు. జిల్లా అంతటను యిట్లే వర్ష ము కురియుచున్నట్లు వార్త లేతెంచుచున్నది. ఇంకను రెండుమాడుదినములవరకు నీమగురు విడువకట్లు మేఘవరణ మును బట్టి యూహింపబడుచున్నది.

నంద్యాల

“కలరా వ్యాధి తగ్గకుండుట”

నంద్యాలలో కలరావ్యాధి ఇప్పటికి నుమారు 20 రోజుల నుంచి వ్యాపించియున్నది. దినము 1-కి 10 మొదలు 30 వరకు కలరాకేసులు తగులుతూ యున్నవి. చావులు మెండుగ లేవు. 30 కేసులు తగిలినరోజున 7, 8 కేసులుమాత్రమే మరణించి నట్లు తెలియుచున్నది. ఆరోగ్యశాఖవారును నంద్యాల మునిసి పాలిటివారును యీ సంవత్సరము చేసినంతకప్పి, ఎన్నడును చూచియుండ లేదని ప్రజలెల్లరును తెలంచుచున్నారు. చాల వరకు గ్రామములోని ప్రజలు టీకాలు వేయించినారు. శ్రీయుత డాక్టరు పి. వెంకటసారాయణయ్య ఎం. ఎం. ఎస్. గారిని టీకాలు వేయుటకు పురపాలకపువారు నియమించినటుల తెలియు చున్నది. వారు అతిశ్రద్ధతో పిధి పీథులలోని ప్రతియింటింటికి తిరిగి టీకాలు (యూనాక్షేషన్) చాలావరకు చేసిరి. అది ఖచ్చితము

లుండ అబద్ధమైనవార్త గాలివార్త మ రొకటి గ్రామములో పేగువ్యాధి వ్యాపించిన దను సంగతి ఏవిధముగా వ్యాపించినదో తెలియకయున్నది. ఇప్పటికే 1 భాగము ప్రజలు పూరుగిడివి గ్రామాంతరము వెళ్లి నారు. ఈవార్త వినిననా మొదలు మరెంత భయముచేత ప్రాకులాడుచున్నారు. ఈ సంగతి నిజమైనది కాదని జనుల కెల్లరును చాలవరకు తెలిసింది. నంద్యాలలో లో తీవ్రముగా యున్నది. పేటలో చాలవరకు క్షియింది. శ్రీయుత గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు యు.ఎ.ఎ.వరకు యిం దును గురించిన సభకమిటి బాగా పనిచేసినది. వారు గ్రామాం తరము వెళ్లి నతోడనే సభకమిటి సంగతియే తెలియలేదు.

టి. రామధర్మయ్య.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ సం॥ ఆగస్టునెల 26 తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాల బా 1-కి	ర 119 మొదలు	129 మొదలు
బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 42 కలవి ర	14 0 0	15 0 0
బిల్లారివి ,, డిటో	15 8 0	16 0 0
బిల్లారివి ,, డిటో	16 4 0	17 0 0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	19 8 0	20 0 0
నవ్వులు ,,	22 0 0	23 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	17 0 0
బెంగలు ,, డిటో	14 0 0	14 8 0
పెసలు ,, డిటో	15 0 0	16 0 0
మినుములు ,, డిటో	17 0 0	18 0 0
ఉలలు ,, ర 195	14 8 0	14 12 0

3. నూనెవస్తువులు.

నవ్వులనూనె బా 1-కి	158 0 0	156 0 0
నయ్య ను 1-కి	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరు నెనగపప్పుబా 1-కి	54 0 0	56 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	50 0 0	52 0 0
కేర నెనగనూనెగానుగ బా 1-కి ర 118 మొదలు	108 0 0	
అమునము బా 1-కి	106 0 0	107 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి	75 0 0	77 0 0
కూరపసుపు ,,	44 0 0	48 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి	105 0 0	138 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి	ర 40,48	
కాళ్ళపా నీలిపాయకట్టు		50,55
బెల్లము బా 1-కి	ర 40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	21 0 0	49 0 0

5. ఇనుము.

వట్టారకం బా 1-కి	28 0 0	29 0 0
చదరం	24 0 0	29 0 0
రవుండు	28 0 0	28 0 0

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింహం	యీటి	7 2 0
నెం 6 బెన్ని కట్టారి		4 8 0
నెం 24 ,, లాకి		6 6 0
నెం 60 ,, కారం బెన్ని		9 8 0
నెం 20 1/2 భారతలక్ష్మి		7 2 0
నెం 12 1/2 సాపురిజీ		6 14 0
నెం 20 1/2 కాపురిజీ		6 14 0
నెం 40 బామ్మరు 10 పా		10 8 0
నెం 44 సాండ్		5 6 0
నెం 4 బెన్ని మసీదు		4 4 0

7. దూది.

బోండావెట్టు బారవ 1-కి	ర 60 0 0	
వల్నాడుమాది ,,	15 0 0	

8. లోహములు.

బెండి 100 తులంబిత్తు	57 12 0	ర 58 0 0
బంగారు, తులము 1-కి	21 0 0	
శవరము 1-కి		12 8 6
ఇత్తడి బా 1-కి	239 0 0	242 0 0
రాగి బా 1-కి	246 0 0	250 0 0

మదరాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

ఇండియన్ వివిధ సర్వీసు

వి. రామచంద్రాచారిగారు:— 1927 జూన్ 10 తేదీ గల పత్రికా ప్రకటన ప్రకటనయందు గల ప్రకారము గూర్చి 1927 మే 30 తేదీ కల్పకుండు ఉదకమండలమును సమావేశమై చేసినట్లుగాను చేసిన తీర్మానములను తెలియజేసెదరా?

జవాబు:— ఇవివగలో ఇటువంటి ప్రశ్నకు మేము సమాధానమును ఇవ్వలేముగా యీ సభల విషయమై అపోహముకంటే ప్రబలియున్నది. చర్చించబడిన విషయముల గూర్చి తీర్మానములు చేయుట యీ సభ లయందు దేశము కాదు. పరస్పర సమావేశ సంవాదమువల్ల అందరి ఆశయములును ముఖ్యముగా ప్రతిపక్షములతో భావముతో వ్యవహరించుట కవకాశమును ఇచ్చుట యీ సభలయొక్క యుద్దేశము. ఇందువల్ల బిల్లు అప్రకారము సాధక బాధకములను గవర్నమెంటును, గవర్నమెంటు బాధకమును ఉత్తరము జిల్లా అప్రకారమును బాగుగా వ్యక్తముకాగలవు. సదరు సభలో తీర్మానము చేయుచేయబడిన మోదుకాలేదు.

వల్లిక సర్వీసు

వహుమ్యం ఖాదరు మోహిద్దీన్ సాహెబు బహదూరు గారు:—

(1) కలెక్షన్ ప్రాధాన్య సంబంధము ఉత్తరములు చాలగా అమలుకరము విషయమై కే కన్వెన్యూషన్ చాదర్ గారు చేసినందున సలహాలు గవర్నమెంటువారికి చేరినవా?

(2) అందుమీద గవర్నమెంటువా తేలికపాటిది?

(3) చాలిసలహాలను అంగీకరించుటకు గవర్నమెంటువారి కేమైన ఆక్షేపణలవా?

(4) లేనియెడల, ఆక్షేపణముగా అన్నిడిపార్టుమెంటులవారికిని తాళిపుల సంపెదరా?

జవాబు:— (1) అవును, చేరినది.

(2) వల్లిక సర్వీసు నందు, అన్ని సంఘములవారికిని సమాన ప్రాతినిధ్యమును కల్పించుట కెట్టి చర్య జరుపవలయునో విచారించుటకు గవర్నమెంటువారు నియమించిన విచారణ సంఘాన్ని నియమించి సలహాలను పొందుపరచుటకు యుత్తరము నిశ్చయించినది.

(3) (2) సదుద్దేశములను సంతకము చేసి నిశ్చయించిన పిమ్మట యీ విషయమై గవర్నమెంటువా రాలొచ్చినదెందులకే?

సెటిల్మెంటు

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు:— అనంతపురం జిల్లాకు ప్రత్యేక ప్రసక్తి గలిగినంతవరకు ఈ క్రింది ప్రశ్నలను సమాధాన మిచ్చెదరా?

(1) పూర్వపురియములలో పట్టణాలలో మార్పులచేయవలసిన సంస్కరణలు మార్పుచేసి జరుగుచున్న పూర్వమే కరణములు ప్రాంత పట్టణాల తయారుచేసి జరుగుచున్న అధికారియొక్క దస్తి తుముహూర్త దాఖలుచేసి పిమ్మట సదరు పట్టణాల రయితుల కిచ్చుచుండెదరా?

(2) ఆ పద్ధతి ఇప్పుడు ముగిసినదా?

(3) మార్పుచేయబడిన పట్టణాల ఇప్పుడు రయితులకు సకాలములో అందుతుందా?

(4) రహితులు తమ పట్టణాల కొరకై అడుగుటకు జరుగుచున్న అభివృద్ధిని ఏదో రహితులు తెలిసికొనుటకు అవకాశములేదా?

(5) జరుగుచున్న అభివృద్ధిని పూర్వమును జరుగుచున్న ఆభివృద్ధిని రహితులకు బహుముద్దారా తెలియజేయు ఏర్పాట్లు చేసెదరా?

(6) అట్లు బహుముద్దారా చేయబడినట్లుగా గ్రామములలోని ఖరీదా రహితులయొక్క సంతకములు తీసికొనవలసినదని గాని సమన్వయము ఉత్తరములు జారీచేసెదరా?

(7) పూర్వమునలేని పట్టణాల పూర్తిగా వ్రాయబడి యివ్వబడుట చేసెదరా?

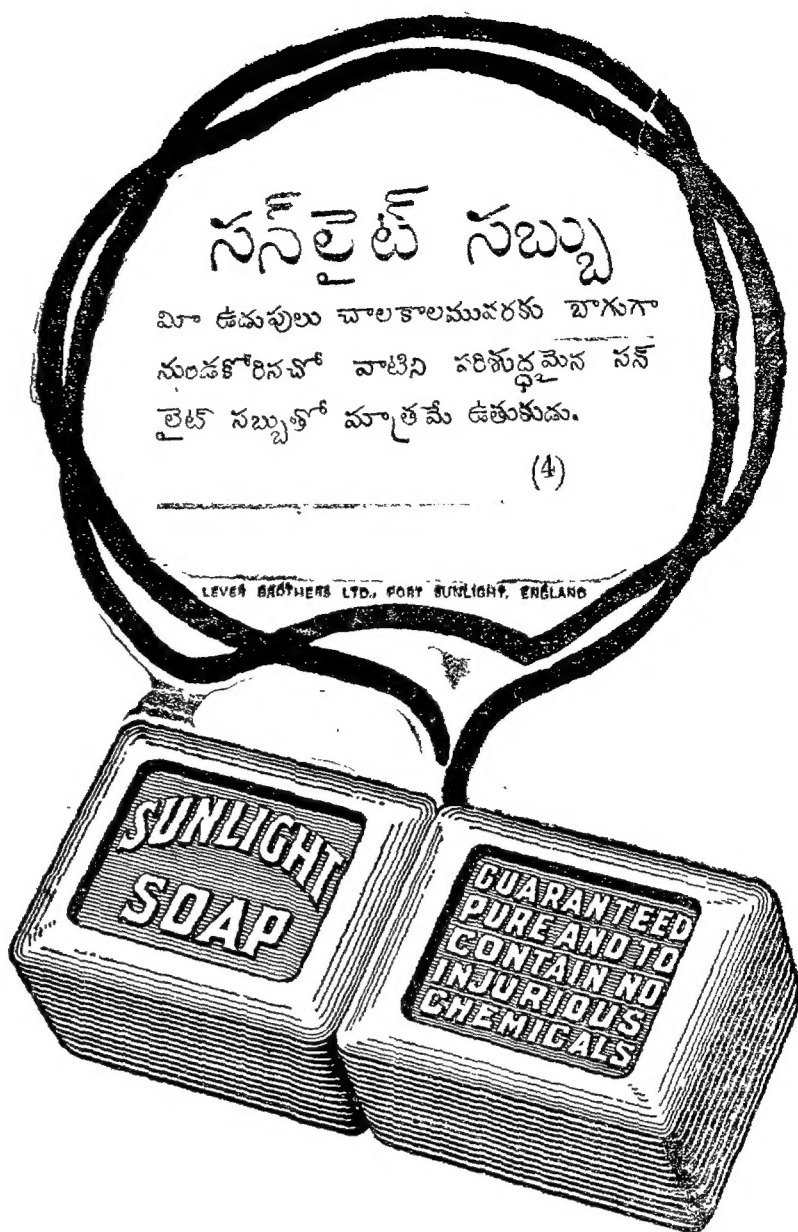
జవాబు:— (1) అవును.

(2) లేదు.

(3) జి. పట్టణాల కామలిన రహితులు కోరేయెడల పాత పట్టణాల పరిధిని విడిచి కొత్త పట్టణాల వ్రాసికొని జరుగుచున్న కాలములో పట్టణాల ఇవ్వబడుచున్నవి కాబట్టి ఇందును గురించి గవర్నమెంటువారు కొత్త యుత్తరములు జారీ చేయవలసిన అవకాశము లేనది యూహించుచున్నాను.

(4) ఆ ప్రకారముగా గవర్నమెంటు తలంపవలసిన కారణము కన్పించుట లేదు.

(5) (6) (7) నూచింపబడిన సలహాలు ఆలోచింపబడును.

సివిల్ న్యాయపరిపాలన
జే. మధుసూదనగారు:— (1) ప్రస్తుతపు గుంటూరు జిల్లా కోర్టు కేసు ప్రధానము సకరు జిల్లాలోని గెజిటెడ్ నాన్ గెజిటెడ్ ఉద్యోగములతో జోక్యము కలదా?

(2) అతనియొక్క అధికార దౌర్వ్యమును గూర్చి 1916 డిసెంబరు 31 తేదీని కేసు వ్రాసియుండిన యుత్తరమును జూచితరవాత గవర్నమెంటువారు రెండు విషయమై ఏమి చర్య జరిపిరి?

(3) అతనిని ఆజిల్ నుండి బదిలాయించుటకు గవర్నమెంటువారు పూనుకొనెదరా?

జవాబు:— (1) గవర్నమెంటుకు యీ విషయమై తెలియదు.

(2) మీ ఉత్తరము గవర్నమెంటుకు అందలేదు.

(3) ఆయా కచ్చేరీల పెత్తనదారులకు ఉద్యోగులను విశేషముగా మొకేతరులలో నుండునీయవలసి ఆయా ఉద్యోగులకు అధికారము ఉత్తరములు జారీచేయబడినవి.

ఎన్టీబి ల్యాండు ఆఫ్

శ్రీమంత్రి విశ్వనాథదాసుగారు:— 1927 జనవరి 24 తేదీని యీ శాసనసభా సమావేశములో న్యాయశాసనాధికార సంఘము అభివృద్ధి ప్రతిపాదించుటకు యీ ఆగస్టు సమావేశమునందు, 1908 సం॥ రఫ్రు ఎన్టీబి ల్యాండు ఆఫ్ సవరణా మొక చిత్తు సవరణ పట్టణమును ప్రతిపాదించుటకు గవర్నమెంటువారు రూపొందించుచున్నారా?

జవాబు:— ఎన్టీబి ల్యాండు ఆఫ్ కమిటీవారు తమ విచారణ ముగించిరి. తమ విచారణ సారాంశముల ననుసరించి యొక చిత్తు సవరణ చట్టపు ముసాయిదా తయారుచేయుటకు ఒక ఉపసంఘమును నియమించిరి. ఈ సంఘమువారి ముసాయిదా చట్టము కొరకు నిర్ణీయించుచున్నాము ఈ ఆగస్టు సమావేశములో ప్రతిపాదించుటకు సాధ్యపడదు. కాని యీ సంవత్సరములోనే యింకొకసభలో ప్రవేశపెట్టుటకు సాధ్యపడునని యూహించుచున్నాము

ఇరిగేషన్ (నీటిపారుదల విషయము)

గొల్లపల్లి జమీందారుగారు:— కను 1927 మార్చి నెల 21 తేదీని అడిగియుండిన 434 నెంబరు ప్రశ్న సందర్భవిషయమైన యీ క్రింది ప్రశ్నకు రెవిన్యూమెంటరుగారు సమాధాన మిచ్చెదరా?

(1) కొత్తనుభివృద్ధి ఏర్పాట్లను లాభమునొందగల గ్రామము లేవి?

(2) ఈ కొత్తనుభివృద్ధి ఏర్పాటు ఎప్పుడు ప్రారంభించబడును.

(3) ఇందుకొర కేదైన నజరానా వసూలు చేయబడునా?

జవాబు:— (1) ఈ క్రింది గ్రామములు యీ కొత్త ఏర్పాట్లను లాభమునొందగలవు.

1. మేడూరు 2. మంచేరు 3. ఇనపర్రు 4. శ్రీరంగపురం 5. చోరగుడి 6. లంకపల్లి 7. శ్రీకాకుళం 8. తెలుగురావుపాలెం 9. చివకల్లపల్లి 10. కొదాలి 11. వేమలపల్లి 12. నెలివోలు 13. చిట్టూరుపు 14. యార్లగడ్డ 15. పురిటిగడ్డ 16. పాగోలు 17. వక్కలగడ్డ 18. దేవరకొండ 19. ఘంటసాల 20. లక్ష్మీపురం 21. చల్లపల్లి.

(2) కృష్ణా అనకట్టయొక్క 6 అడుగుల ఎత్తు తలుపుల ప్రాంతస్వమును యీ సంవత్సరముమాడా పరీక్షించిన పిమ్మట యీ కొత్త ఏర్పాట్లు పని ప్రారంభించబడును.

(3) ఆయా కట్టలలో కేర్తుటకు నజరానా వసూలు చేయబడును.

మదరాసు క ర్వోరేషన్

రావుసాహెబు లెర్. శ్రీనివాసగారు:— (1) జనరలు ఆప్రెమియం తెన ఇరుగుగా నుండుటచేత వేగముగా పోవు బండ్లకును బరువులను తీసికొని పోవు బండ్లకును పాదచారులను ముఖ్యములకు రాకపోకల జనసమృద్ధి న మధికముగలుపలు నడుచుటకు యిబ్బందిగానున్న సంగతిని గవర్నమెంటువారు గమనించిరా?

(2) సదరు వంతెన కిరుక్కలను కొయ్యనంతెనలను కట్టి యీ వంతెనను విశాలముచేసి అన్ని విధములగ బండ్ల రాకపోకలను వీలగునట్లు చేసెదరా?

జవాబు:— (1) అవును.

(2) ఈ కాలముకు తూర్పునైపున గల బాడీగార్డు లైను ప్రక్కనుండి వచ్చు రైలును తీసికొని వచ్చి కలుపుట విషయమై లైను పూర్తిగా దౌర్భాగ్యముగా చేసిన సలహాలు గవర్నమెంటువారు ఆలోచించుచున్నారా ఈ విధముగా వంతెనమీద రాకపోకల సమృద్ధి న తగ్గింపబడును.

విద్యాశాఖ

సి. గోపాలమినసుగారు:— (1) మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ ప్రవ్యముయొక్క ప్రవ్యమును ఇంపీరియల్ బ్యాంకులో గాని సెర్టిఫైడ్ అర్బు బ్యాంకులో గాని నిలువయుంచవలసిన దనియొ ఇతర బ్యాంకులలో నుంచరాదనియొ గవర్నమెంటువారు నిర్ణయించిరా?

(2) అట్లు నిర్ణయించినయెడల అట్టి చర్యకు గల కారణము లేమి?

జవాబు:— (1) అవును.

(2) ఇతర బ్యాంకులలో నిలువయుంచుటవల్ల సదరు బ్యాంకులవారు వాదాముచేసిన సాకర్యములను విచారించి మాడగా అన్ని విధముల అవకాశముగా తృప్తికరముగా నుండేది ప్రయత్నములతోనే విడిగా ఎన్నుట కష్టపాధ్యమైయుండెను.

దండు నారాయణరాజుగారు:—(౧) డిల్లీలో జరుగుచు
ఇండియన్ సినిమా సర్వీసుపర్యవేక్షకులు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ ప
ట్టభద్రులకుడ అర్హులగుటకుగానూ సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమోది
తేతర విశ్వవిద్యాలయములతో సమానముగా ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాల
యము పరిగణింపబడలేదను సంగతి తెలియదా?

(౨) సదరు ప్రభుత్వమోదిత విశ్వవిద్యాలయ పట్టికలో
ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయమును చేర్చుటకు ఏమిచర్య జరిపి
యుండి?

జవాబు:—(౧) అవును. తెలియదు.

(౨) ఇండియా గవర్నమెంటువారిచే జరుపబడు ఏ పో
టీపరీక్షలకు రాగోరు పోషకులకు పట్టభద్రులగు మువ్వరనుని
నిర్ణయించబడినదో అట్టి పోటీపరీక్షలకు నీటికిని ఆంధ్రవిశ్వవి
ద్యాలయ పట్టభద్రులను అర్హులుగా అంగీకరించబడినదని ఇం
డియా గవర్నమెంటువారిని కోరుచు ఉత్తరము వ్రాయబడినది.
వారి ప్రత్యుత్తరము నిరీక్షింపబడుచున్నది.

లోకలబోధుడు

బి. రామచంద్రారెడ్డిగారు:—(౧) నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు
(పెన్సిడెంటుగారి ఎన్నికను ఆక్షేపించుచు 1926 ఫిబ్రవరి నెల
లో గ్రామముచేయబడిన పివీషమును ఇంతవరకును సరిష్కరిం
చినది మృద్ధుని జమా అటవన?

(౨) ఈవిషయ పరిష్కారములో ఇంత కాలబడంబడ
మనకుగల కారణములను గవర్నమెంటువారు విచారించిరా?

(౩) లోకలబోధుడు ఎత్తైన వ్యవహార పరిష్కారముల
యందు కలుగుచున్న యాకాలహరణముల నివారించు మార్గము
లను గవర్నమెంటు ఆలోచించినారా?

జవాబు:—(౧) (౨) గవర్నమెంటువారి కీవిషయమై
తెలియదు.

(౩) అవును అలోచించితిమి. లోకలబోధుడు మ్యునిసిపా
లిటీ వ్యవహారముల యుపదేశ సంఘమువారితో యీ విషయ
మై సంప్రదించితిమి. ఈగ్రామము ఎన్నికతగాదాలను సిని
కోర్టులవారు విచారించుటకు ఆపవనీ యొక నియమిత విచారణ
కర్తను యీతిగాదాల పరిష్కారార్థమున నియోగించి సదరు వి
చారణకర్తల తీర్పు ఆయన పర్యటించి గవర్నమెంటువారికి అ
ప్పిలు చేసికొనబడవలెను. కాని యీ విషయమై గవర్నమెం
టు జాగ్రత్తగా పరిశీలించిన తర్వాత సివిల్ కోర్టులకు యీ
తగాదాల విచారణచేయు అధికారమును తీసివేయుట భావ్య
ము కాదని నిశ్చయము చేసిరి.

వ్యవసాయము

గొల్లపల్లి జమీందారుగారు:—కృష్ణాజిల్లాలోని గుడి
వాడలో గాని సమీపములో గాని ఒక వ్యవసాయ పాతకాలను
నెలకొల్పుట వాంఛనీయును నను విషయమై అలోచింప
దలంచినారా?

జవాబు:—ఇప్పట్లేదు.

ఆత్మార్థి కాఖ

దండు నారాయణరాజుగారు:—(౧) ఈ రాజధాని
లోని మద్యపాననిషేధోద్యమమును పెంపొందించు విషయమై
గత శాసనసభ సమావేశము జరిగిన దాదిగా గవర్నమెంటువా
రేమైన కొత్త ప్రయత్నములను చేసియుండిరా?

(౨) ప్రయత్నములు చేసినచో, ఏమి ప్రయత్నములు
చేసిరి? అందుములను ఎంత ఖర్చు అంచనా వేయబడినది
లేదా? ఎంత రెవిన్యూను సేకరించినది అంచనా వేయబడినది?

జవాబు:—ఈవిషయమై దరియాప్తు జరుగుచున్నది.
ఈ దరియాప్తు యొక్క ఫలితములు తెలిసేవరకును కొత్తప్రయ
త్నము లేమియును చేయబడవు.

ఇర్రెగేషను

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు:—తుంగభద్రా ప్రాజెక్టు
విషయములో న్యాయపరిపాలనాధికారసభ్యులు దయచేసి
యీదిగుట్టలకు సమాధానమిచ్చెదరా?

(౧) ప్రారంభదశలో చేయవలసిన తనికీయావత్తు ముగింప
బడినదా?

(౨) 1927-28 సంగ్రహ బడ్జెటులో శాస్త్రముచేయబడిన
రూ 25,000 లున్న ఖర్చుపడినదా?

(౩) అంతకుముందే వేరేమైన ఖర్చుపడినదా?

(౪) సదరు ప్రారంభదరియాప్తు పరిశీలన ఫలితము
లేమిటి?

(౫) ఆకోగ్యస్యామియెందలియారు కమిటీవారు వివరించి
ప్రాజెక్టుకు అనుబంధముగా గవర్నమెంటుయొక్క నిర్ణ
యమా?

(౬) కమిటీవారు వివరించిన ప్రాజెక్టును గవర్న
మెంటువారు కొనసాగించదలచిన ప్రాజెక్టును భేదమున్నచో
ఏవివరములకుండు వ్యత్యాసమున్నది?

(౭) ఈ (హోసాలు) వ్యవహారిక సంవత్సరముందు సద
ప్రాజెక్టులోని ఏభాగమైన ప్రారంభించి పనిచేయదలంచి
నారా?

(౮) అట్లు చేయదలంచినయెడల ఎప్పటిమేల్లు
యూరైనదా?

(౯) అట్లుయినచో గవర్నమెంటువారు సస్టి మెంటరీ
గ్రాంటును ఎంతము త్రమను తీసికోదలంచినారు? ఎప్పుడు తీసి
కోదలంచినారు?

జవాబు:—ఈ ప్రారంభ పరిశీలనలో ప్రభుయత్న
ము ఏదనగా:—ఆనకట్టకట్టలకై యుద్దేశింపబడిన స్థల మెంత
వరకు అర్హమైనదోకానో పరిశీలించుటకై నియమించబడిన
భూగర్భ శాస్త్రజ్ఞుని నివేదిక మాకుచేరినది. పాడుపడిన తిమ్మ
లాపురము ప్రదేశము అనుకూలముగానే యున్నను భూమిని
బాగుగా లోతుగా త్రవ్వించిచూచినచోగాని భూమి యెటువం
టిదో నిర్ణయింపజాలము అని వారు తెలియజేసిరి.
ఈ పరిశోధన చేయుటకై చీఫ్ ఇంజనీరు
గారు కోరబడిరి. కట్టలపైన రిజర్వాయరు (జలశ్రయము)
త్రవ్వదలచిన కాలముల పరిశోధన కావలసిన ఇంజనీరు సం
బంధపు సంజాయిషిని ఆనగా భూమియొక్క యెత్తు మెరకలు
వగైరా మట్టపు కొలతలను సేకరించుట మొదలగుపనులనుకూడా
ప్రారంభించుటకు ఏర్పాట్లు చేయవలసినదని చీఫ్ ఇంజనీరుగారి
కి తెలియజేయబడినది. ఈ వగైరా ఖర్చులకుగాను బడ్జెటులో
నియోజించిన 25 వేల రూపాయలు ఖర్చుపడును.

ఆ ప్రదేశముయొక్క స్థానము ఇంజనీరులు తయారు
చేసిన తర్వాత ఏయే సూచులకు ప్రాజెక్టు అక్కరకు వచ్చునో
ఆయాభూముల స్వభావానుసారము వ్యవసాయపరిశీలన చేయవలసి
యున్నది. ఈ ప్రాజెక్టుల వనూలు కాగల హెచ్చు రెవిన్యూ
వగైరా ఆదాయ ఫలితపు లెక్కలు తయారు చేయబడవలెను.
ఇవిన్నియు తయారైనచేత యీ ప్రాజెక్టును ప్రకటనముగా
ప్రారంభించుటకై ప్రవ్యవహారమును మంజూరు చేయగలందు
లకై కోరవలెను. కాబట్టి యీ హోసాలులో యీ ప్రాజె
క్టుకు సంబంధించిన ఆసలపనిని ప్రారంభించుటకు అవకాశము
లేదు.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లాబోర్డు

సమావేశము

(ఒక విలేఖరి)

ఈ సమావేశము తలెగు గ్రామమున యీ నెల 20 వ
తేదీ శనివారము పగలు 2 గంటలకు జరిగినది. సుమారు యిరు
వదిమంది సభ్యులు హాజరైరి. పలువురు ప్రేక్షకులు సభా కా
ర్యక్రమమును విశ్రింతులకు వచ్చిరి. ముందునెవ్వరమున యీ
సభకు యెన్ని కసభ్యు లెందరుండవలెనో నియమితసభ్యు లెంద
రుండవలెనో యన్న విషయమునుగూర్చి చర్చించిరి. నర్సా
పురం, భీమవరం తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలకు తాలూకా
ఒకటింటికీ తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షునితోకూడ 5 గురు స
భ్యుల చొప్పున నన్ను యేలూరు, తలెగు బోర్డులకు 7 స
భ్యుల చొప్పున నన్ను మొత్తముమీద 8 గురు నియమిత
సభ్యులన్ను వెరకే 37 గురుసభ్యు లుండునటుల తీర్మానించిరి.

తరువాత నర్సాపురం నెల్లీపేరుకు వ్యవహారము చర్చకు
తీసికొని రాబడెను. ఇందును గురించి యిదివరలో యిచ్చిన
క్రొత్తకంట్రాక్టుకు రద్దుచేయుటకు న్యాయశాస్త్రప్రారంభకుల
సలహా కొరకు పంపబడిన విషయమును చదువరు లెగి
యున్నారు. కంట్రాక్టు ప్రాతబోర్డువారిచే యాయబడినప్పు
డు దానిని రద్దుచేయుట అంత సమంజసముకాదని సలహా వచ్చి
నట్లు పెన్సిడెంటుగారు చల గా ప్రకటించిరి. ఇది వినిన తో
డనే సభ్యులలోను, ప్రేక్షకులలోను కొంత యలబడి కలిగినది.

మ-రా-శ్రీ సోమంచి సీతారామయ్య పంతులుగారు
వెంటనే ఆరికార్డు సంఘ పరిశీలించి యిది అడ్వకేటు జనరల్
గారి న్యంత అభిప్రాయమై యుండవచ్చుననియు ఒక ప్రెసా
అయిన ప్రతిఫలము లేకుండ ప్రాతకంట్రాక్టు మాడు సంవత్స
రములు వ్యవధి: నుండగనే యిది యివ్వబడినదనియు కంట్రాక్టు
పరతులుగూడ కంట్రాక్టుచే నెరవేర్చబడ లేదనియు మొదల
గు వివిధ విషయములను రెండువైపుల నుంచియు న్యాయము
గ చర్చించి బోర్డువారి కిష్టమున్నయెడల కంట్రాక్టుకు తక్షణ
ము రద్దుచేయవచ్చునని నెలవిచ్చిరి. ఈ సభలో బారిష్టరు,
ప్రాజెక్టు పరీక్షకు, పెద్ద పెద్దలాయర్లు మొదలగువారు రుండియు
యీమాత్రపు లాపాయింటుకు యితరుల సహాయ మేల యవే
క్షింపవలసినదని సభ్యులు, ప్రేక్షకులు గుసగుసలాడ
జొచ్చిరి. సీతారామయ్య పంతులుగారి వాదమును, శ్రీయుత
బారిష్టర్ వెంకట్రామన్ గారు, నెక్కంటి దొరయ్యగారు, కలి
దిండి గంగరాజుగారు, వంకెన రామచంద్రచౌదరిగారు, పాల
కొలను సర్వేకలింగంగారు మొదలగు సభ్యులు బలపరచిరి. వెం
టనే రావుసాహెబు కొప్పర్తి యగ్నేశ్వరపంతులుగారు లేచి
తమ స్వవిషయమును గురించి కొంత ఉపోద్ఘాతమును చెప్పి
మధ్యమధ్య జాతీయవాదులను హెళనజేయుచు కంట్రాక్టు
యెంత అక్రమముగా నీయబడినదైనను సరే రద్దుచేయుట
మాడదనియు ఒక బోర్డువారు చేసిన పనిని యింకొక బోర్డు
వారు వ్యతిరేకముగా తీర్మానింపమాడదనియు అట్టి పని కాన్సి
ట్యూషనుకు భంగకరమైనదనియు నెలవిచ్చుచు యింగ్లీషు

కాన్సిట్యూషన్ రోషన్ కాన్సిట్యూషన్ మొదలగు కాన్సి
ట్యూషన్ల చరిత్రను యేకరువుపెట్టి తమ కాన్సిట్యూషన్
చట్టబాంధవకారదత్తమును నెల్లించిరి. బోర్డు సభ్యులు ప్రతి
ఫలమావ్వముగ బోర్డువారు పదలకు దానవున యేభకారము
లాసంగినను మరియొక బోర్డువారు కలంగజేసుకొనవలెనని
యే వీరి వాదసారాంశము. స్టీమరు, బోర్డువారి స్వాధీనములో
నున్నప్పుడు యింజనీరుకు నె 1 కి రు 150 రూపాయల తీర
మిచ్చినదియు తా మెప్పుడు స్టీమరు నెక్కనే లేదనియు

చెప్పిన విషయములు సత్యమారములని ప్రజలకు తెలుసును.
ఈ స్టీమరుమీద యింజనీరు దొరగారికి నె 1 కు 70 రూపా
యలు మించి యెప్పుడును యాయబడి యుండలేదు. ఇట్టి
సత్యమారములకు విషయములకు చెప్పి సభ్యులను మధ్యపెట్టట
న్యాయముకాదు. వీరి వాదమును సోమంచి సీతారామయ్య
పంతులు, రామచంద్రచౌదరి గారు తు త్తనియులు ఖండించి
సభ్యుల నానందింపజేసిరి. చివరకు కంట్రాక్టు గా రే సాల 1
కి రు 500 ల చొప్పున 8 సంవత్సరములు యిచ్చెననునయు కం
ట్రాక్టు తమకే యాయవలెననియు రాజీ పిటిషన్ యిచ్చినట్లు

పెన్సిడెంటుగారు ప్రకటించుటచే అంతకన్న బోగ్గుల యెక్కు
వ లాభకరమున టెండరు వచ్చు నేమో చూచుటకు యీవిషయ
ము రాబోవు మీటింగుకు వాయిదా వేయబడెను. ప్రెసాలో
శనఫలితముగ బోర్డువారి? ప్రస్తుతము 4000 రూపాయల లా
భము చేకూరినందుకు ప్రజలు సంతసింపచున్నారు. ఇంకా
యెంత యెక్కువ లాభమువచ్చునో టెండరు వచ్చిన తరువాత
గాని తెలియదు.

మీర్జాపురం జమీందారు వారి హయాములో ఆంధ్ర
విశ్వవిద్యాలయమునకు బోర్డువారు వార్షికముచేసిన మూడు
లక్షల రూపములలో కొంత ద్రవ్య మిదివరకే ఖర్చించబడె
నట. మిగిలిన సొమ్ము చెల్లించుటకుగూర్చి అలోచించుటకు మ
రుదటి కనావేయునకే వాయిదా వేయబడెను. ఈ సొమ్ము
యాయకూడవని పలువురు సభ్యులు అభిప్రాయ పడుచున్నట్లు
తోచుచున్నది. రాబోవు సమావేశములో యందునుగురించి
మాడ తీవ్ర చర్చ జరుగునని తోచుచున్నది.

సికింద్రాబాదు సంగీత సభ

గానమే ముఖ్యమోక్షసాధకము

అమలాపురం తాలూకా వాస్తవ్యులగు సంగీత సాహి
త్య తర్క-వేదాంత కళాభిజ్ఞులగు బ్రహ్మశ్రీ పారుపూడి చల
మయ్య శాస్త్రుగారు 22-8-27 తేదీ సాయంకాలము మాసంగీత
సమాజమందిరమున సంగీతశాస్త్రమున నిమిషియున్న అపూర్వ
ముగు యోగోద్ధాంత రహస్యమునున్న తపాస్త్రప్రతీయంగు
నాదబ్రహ్మవిచారమునున్న సులభతైలిని యాంధ్రమున నుప
న్యసించి గానమే ముఖ్య మోక్షసాధకమనియు, నాదోపాస
కులే జీవన్ముక్తులనియు శృతిస్మృతుల యాధారమున నిరూపించి
ప్రేక్షకులు తరించునటుల తమ పాండిత్య ప్రకర్షన చేపట్టిరి.
వీరు తర్కవేదాంతశాస్త్ర పండితులై నానోపాసనయందే
నిమగ్నులై యనుభవజ్ఞులగుచే యపూర్వముగు గాన విశేషాంత
రారములను బహుయుక్తియుక్తముగ నెలవిచ్చిరి. శ్రీ శాస్త్రు
ల వారిచే గాయకులు తెలిసికొనవలసిన యపూర్వ విషయము
లనేకములున్నవి నెల్లడియెనవి. శ్రీ శాస్త్రుగారు హృదరా
బాదుకు దయచేసి నవ్యుడెప్పుడును మా సంగీతసభ తరపున ని
చ్చట యుపన్యాసమిచ్చుటకు మాయంబు దయతో సంగీకరిం
చి నందుకు శ్రీ వారి కనేక నందనములు సమర్పించుచున్నా
ము. వీరు హిందుస్థాన సాంప్రదాయముననున్న కర్ణాటక
మార్గానుసారముగానున్న స్వయముగా రచించిన కృతులను
ద్విపదలను బహు కట్టుబాటుతో మిక్కిలి శ్రావ్యగా గానము
చేసి సభవారిని మిక్కిలి యానందపరచిరి.

కార్యదర్శి.

సారస్వతి కేతనము - వేటపాలెము

ఈ నికేతనయాజమాన్యమున జరుగుచున్న శ్రీ సీతా
రామాంజనేయ భజన కాలక్షేపముల శాస్త్రోత్పత్తి, శ్రీయుత
కిరాం శేషయ్య (శేష్టిగారు నూతన గృహప్రవేశసంహితను
సందర్శమున యిచ్చిన మూలగధి రు 25 లకు కృతజ్ఞతతో
నందుకొంటిమి. శ్రీ శేష్టిగారి శాస్త్రవాదులతో సంవత్సర
మున కొక భజనకాలక్షేప పుణ్యము జరుపబడును. శ్రీరామ
చంద్రపరబ్రహ్మమూర్తి భక్తురకి చిరాయనరారోగ్యైశ్వర్యముల
ప్రసాదించు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

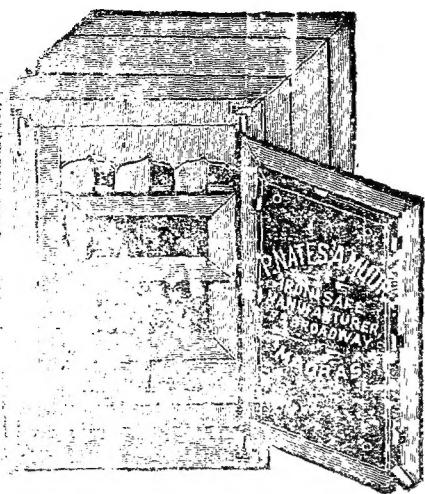
డా. వెం. శ్రీనివాస

ధర్మకర్త.

సరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

ఇప్పటికే ప్రఖ్యాతమైన బాగుగా తయారు చేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈ దినము తెలుపబడినవారింద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.
బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,
(ప్రా. ప్రై. లరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సును.

బరన్ అందు బ్రాన్ ఫౌండర్లు

అయితే ఎంజనులు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగు సవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులవారు. రై నుమిల్లుకు కావలసిన

సిలండర్లు, సాఫ్ట్ వర్క్ నట్లులు సరసముగా యివ్వబడును. కుబ్జరాయపల్లి శ్రీధర్, పెద్దనాయక్ పేట మద్రాసు. మెషిన్లును సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారు చేసి యివ్వబడును. ఈ త్తరములు వ్రాసిన బడులు వ్రాయబడును.

ఏల ఉపయోగింపరాదు

ఈ క్రింద పేర్కొనిన అద్భుతమైన ఔషధములను పుపయోగింపుడు.

నేత్ర రోగములకు - "అఖ్యాకుర"ను

ఉపయోగింపుడు.

తామరకు - "కురెయిన్"ను

"

శ్వాసకాసరోగములకు - "ఆస్తా క్యూర్"ను

"

బలమునకు - { "స్ట్రెయిన్ ఎమల్షన్ ఆఫ్ కాడ్ లీవర్ ఆయిల్"ను

"

టూనిక్ లకు - { "నెర్వైస్ టూనిక్ మాత్ర"ను
"పారిష్ కెమికల్ ఫుడ్"ను
"ఈస్టన్స్ సిరప్"ను

"

"

"

గనెరియాకు - { "సిరప్ వైపో ఫాస్ఫేట్స్ ఆఫ్ లైము"ను
"జిన్"ను

"

"

గనెరియాకు - { "లికర్ శాంట్ ల్ ఫ్లా వా సి. కొవెయిషా కం బుచు"ను

"

34-1

మా ఔషధము లన్నియు, శాస్త్రోక్తముగా మా ఆధునిక ఔషధశాలలో తయారు చేయబడినవి.

గనుక చాలా నవీనమైనవి, కోరినవార్లకు కేటలాగు పంపబడును.

N. POWELL & Co., CHEMISTS, BOMBAY.

సైకలును తయారు చేయుటయం దొక నూతనపద్ధతి.

వర్తకునికి లాభకరమైనది

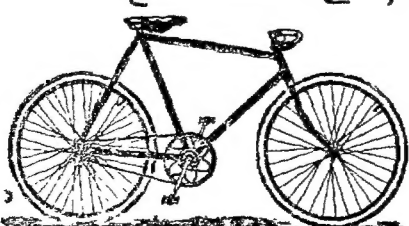
స్వంతదారునికి మిక్కిలి క్రేష్టమైనది

హెర్ క్యూల్స్ సైకిళ్లు పలురంగులలో తయారు చేయబడినది.

(బ్రిటిష్ వారిచే తయారు చేయబడినది. అమితముగా తయారగుటచే

చౌకగా విక్రయించుటకు వీలైనది)

611

వేరునందు హెర్ క్యూల్స్

బలమునందు హెర్ క్యూల్స్

1-కి ధర రూ 83 లు మాత్రమే

ఎటుపు. ఆకుపచ్చ, నివ్వరంగు, ఊదా అన్ని రంగులు కలిసినరంగు మొదలగువాటిలో గలవు.

Sole Agents:-ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co., 9 Broadway, Madras

Sole Agents for RUI GE, PEARL & IN ICTA CYCLES.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

శాస్త్రోక్తమైన జ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గురించి 6 న్యాయమైన ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ 1-0-0 వై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 సంవత్సర ఫలము వ్రాయుటకు రూ 5-0-0. వి. పి. ఖర్చులు వేరు. ప్రశ్న వ్రాయుకాలము తెలుపవలయును. సర్వకార్యములందు జయము నొసగు శ్రీ నుబ్రహ్మణ్యకవచము రూ 2-8-0.

శ్రీ శివనూబ్రహ్మణ్య జ్యోతిషకవచనలయము, 3860 తిరుత్తణి, చితూరుజిల్లా.

మాన సోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వలకులభము! (పోస్తుఖర్చుల ప్రత్యేకము) గుణమధికము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైత్యకాల కీమాత్రలు దివ్యావృతము. అక్షిర్ణము, అరుచి, అపులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కులు, పార్యములు, శిరస్సు, వ్రేళ్లు, అగులు మొదలగు వానియందు గలిగిడి నొప్పులను జోగ్గాట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును. ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనేమాయును ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. చిరునామా:- (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

అద్భుత జ్యోతిష సాముద్రిక

రహస్యములు 391

మిత్రాతకమును పంపుడు. లేక పుట్టిన తేదీ, నాలమును వ్రాయుడు లేక మీరు జాబునాము కాలమును వ్రాయుడు. పూర్తిజాతకము మహద్దశాఫలములతో రు 10/- డిల్ అంత గ్రహాఫలములతో రు 75/- వివశాఫలములతో రు 150/- ఒక సంవత్సర ఫలములు రు 3/-, 5 ప్రశ్నలకు రు 2/- లక్ష్మి గణపతి కవచము జనవశికరాకు రు 5/- సర్వకష్ట నివారణకు నారాయణ కవచము రు 10 మొదలగు రు 50/- ల వరకు, సాముద్రిక ఫలములకు రు 5/- క న్యాయముల జాతకములలో కుజదోషము మొదలగు మహాదోషములను చూచి వాటి నివారణ మార్గము తెల్పుటకు రు 10/-

వరా:- హైకోర్టు జడ్జి గా|| వేపా రామేశంపంతులు గారున్న మద్రాసులో కోర్ట్ యొక్క సర్ ముత్తయ్యచెట్టి యారు, సబ్ జడ్జిలు సోమంచి నీలకంఠంపంతులుగారు, ఎ. యస్. క్రీష్ణస్వామి అయ్యలగు మొదలగు అనేకమంది యోగ్యతా పత్రముల నిచ్చియుండిరి. (వీటిని వేరే ప్రకటించి యుంటిని. కావలె వారికి ఉచితముగా పంపెదము.)

ప్రాధనరు-యల్లాప్రగడ వెంకట యజ్ఞేశ్వర సనాదరావు, బి. ఏ.,

శ్రీ. లక్ష్మీకలకతిష్ఠాతిమయం 80 లింగి చెట్టిసిగి, నుద్రా.